

ЗВЯЗДА

КОРАТКА

- Заўтра — Дзень металурга. Прэзідэнт павіншаваў працаўнікоў і ветэранаў металургічнай галіны з прафесійным сьвятam.
- Старшыня Савета Рэспублікі Наталля Качанав наведала сацыяльныя аб'екты Лагойскага раёна.
- У Беларусі доля рублёвага складніка ў сярэдняй шырокай грашовай масе ўзрасла да 53,9 працэнта.
- Расійскія кампаніі больш як у два разы павялічылі закупкі газасілікатных блокаў на БУТБ.

ЦЫТАТА ДНЯ

Наталля КАЧАНОВА,
Старшыня
Савета Рэспублікі
Нацыянальнага сходу:

«Асноўная каштоўнасць Форуму рэзідэнцаў Беларусі і Расіі вымараецца не толькі і не толькі фінансавымі паказчыкамі. Ключавы эфект — у развіцці прамых сувязяў паміж адміністрацыйна-тэрытарыяльнымі адзінкамі нашых краін, якія канвертуюцца ў рэальныя сацыяльныя карысныя практы. Многае залежыць менавіта ад кіраўнікоў на месцах, якім трэба ўзаемадзейнічаць адзін з адным напрамую, пры неабходнасці падключаючы профільныя міністэрствы і ведамствы. Мы можам вырашаць усе існуючыя праблемы і эфектыўна вырашаем іх, што яшчэ больш збліжае нас. Значнасць створанай, у тым ліку дзякуючы форуму, сістэмы клопату аб людзях, якая гарантуе роўнасць іх правоў у сферы працы і адпачынку, пенсійнага забеспячэння і сацыяльнай абароны, аховы здароўя і адукацыі, яшчэ толькі трэба на заслугах ацаніць. Гэта і ёсць сапраўдныя сяброўскія адносіны, якія мы абавязаны захаваць і перадаць пакаленням, што ідуць за намi».

«ПАД КУПАЛАМ ВІЦЕБСКАГА АМФІТЭАТРА МЫ РАЗАМ СТВАРАЕМ МІР!»

Віцебск ізноў жыве ў рытме фестывалю. Трыццаць другі раз паўночная сталіца прымае Міжнародны фестываль мастацтваў «Славянскі базар у Віцебску». Па традыцыі адкрыў сьвята Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка. Ён павіншаваў усіх з адкрыццём міжнароднага фестывалю «Славянскі базар», які вось ужо трэць стагоддзя робіць цудоўны горад на Дзвіне месцам прыцягнення сапраўдных талентаў і сапраўдных знаўцаў мастацтва. А яшчэ кіраўнік дзяржавы, якога вялізны амфітэатр сустракаў авацыямі, гаварыў аб рэчах, важных для ўсіх славян, ды і не толькі славян. **СТАР. 2**

Фота БелТА

Фота БелТА

Фота Лізаветы ГОЛАД

Дзяржаўны інтарэс

Сакрэты высокіх ураджаяў

Як беларускія селекцыянеры працуюць на харчовую бяспеку краіны

Словазлучэнне «харчовая бяспека» на слыху: аб неабходнасці яе забеспячэння гавораць на Усходзе і на Захадзе. Дасягненне стану эканомікі, пры якім, незалежна ад уплыву любых знешніх фактараў, людзям гарантуецца даступнасць харчавання той якасці і ў той колькасці, якая неабходна для актыўнага, здаровага жыцця, — залог паспяховага развіцця любой краіны. **СТАР. 3**

Азімы ячмень «Буслік».

У цэнтры ўвагі

Кібербяспека, дзяржаўны аўдыт і мікрабіялогія

Прыёмная кампанія 2023 года праходзіць у новым для абітурыентаў фармаце

17 ліпеня ў вышэйшых навучальных установах нашай краіны стартуе заключны этап уступнай кампаніі. Упершыню адбор прэтэндэнтаў на вышэйшую адукацыю распачаўся фактычна яшчэ зімой — з правядзення ўнутрыўніверсітэцкіх алімпіяд у рэгіянальных ВНУ. Дарэчы, іх пераможцы ўжо сталі студэнтамі. У чэрвені частка бюджэтных месцаў запойнілася маладымі людзьмі, якія паступалі на ўмовах мэтавай падрыхтоўкі і здавалі экзамен на першым профільным прадмеце непасрэдна ў ВНУ. На некаторых спецыяльнасцях у медыцынскіх універсітэтах мэтавы набор даходзіў да 80 працэнтаў ад агульнай колькасці бюджэтных месцаў. **СТАР. 5**

Фота Лізаветы ГОЛАД

«ПАД КУПАЛАМ ВІЦЕБСКАГА АМФІТЭАТРА МЫ РАЗАМ СТВАРАЕМ МІР!»

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

«Мы, беларусы, не дзеля пафасу называем Віцебск культурнай сталіцай. Гэты статус наканаваны гісторыяй. І тысячы гадоў таму, калі тут праходзіў шлях з варагаў у грэкі, і сёння горад быў і застаецца скрыжаваннем нацыянальных культур і традыцый розных народаў. Тут заўсёды біўся рытм крэатыўных ідэй і задум». — адзначыў кіраўнік дзяржавы. Ён нагадаў, што ў пачатку мінулага стагоддзя ў творчых майстэрнях Малевіча, Шагалі і іншых мастакоў-авагардыстаў ствараліся інавацыйныя для таго часу формы мастацтва. Цяпер яны прызнаны сусветнай класікай.

«У наш час Віцебшчына стала радзімай маштабных творчых фестываляў, конкурсаў, форуму рэспубліканскага і міжнароднага ўзроўня. Тут зараджаюцца новыя традыцыі, адкрываюцца новыя таленты — ствараецца гісторыя сучаснага мастацтва. Гэты гісторыю пішаце вы — нашы любімыя артысты, мастакі, кампазітары, пазты, народныя майстры, — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка. — Я ад усёй душы дзякую ўсім, хто дорыць нашаму вытанчанаму сваяму таленту. Мы чуем яе ў песнях, бачым у тэатральных пастаноўках, танцавальных нумарах і вулічных паказах, ва ўнікальных дэкаратыўных вырабах. Мы ўсе — удзельнікі, арганізатары, госці — ствараем тут атмасферу сапраўднага мастацтва, якое аб'ядноўвае народы і дзяржавы. Мастацтва, якое цудоўнае сваім нацыянальным каларытам, якое з'яўляецца сапраўды высокім, заўсёды ўзнікаючы над палітычнымі гульнямі і інтрыгамі».

Па словах Прэзідэнта, дэвіз фестываля «Праз мастацтва — да міру і ўзаемаразумення» ніколі не быў такі актуальны, як сёння. Славянскае адзінства, адзінства ўсіх нармальных людзей зноў правяраецца на трываласць. «Але тут, у Віцебску, з года ў год мы бачым, як яно становіцца толькі мацнейшым. І сяброў у нас становіцца больш. На гэтай сцэне выступаюць артысты з самых далёкіх куткоў планеты. Прыязджаючы да нас, яны гавораць «не» ўсім штучна створаным бар'ерам паміж народамі і краінамі, усім навязаным стэрэатыпам і меркаванням аб нашых краінах, — сказаў ён. — З года ў год, збіраючыся пад купалам Віцебскага амфітэатра, мы разам — і беларусы, расіяне, і ўпэнены, нямаля тут украінцаў, і нашы госці — ствараем мір! І гэта галоўная місія «Славянскага базару», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Кіраўнік дзяржавы нагадаў, што фестываль праходзіць пад патра-

Фота: Іванова / ГОІА

натам Прэзідэнта Беларусі. Ён падкрэсліў, што ў яго тут таксама ёсць свая місія. «Я вельмі шаную даверанае мне права ўручаць заслужаныя ўзнагароды. Як і ўсе папярэднія гады, сёння мы ўшаноўваем тых, хто робіць першыя крокі ў прафесіі, і майстроў, якія ўжо адбыліся. Мы цэнім досвед і ўклад у развіццё айчынай культуры, бачым новыя таленты і адкрываем ім дарогі ў вялікае жыццё, — сказаў Аляксандр Лукашэнка. — Мы, беларусы, з вялікай павагай ставімся да папярэднікаў, на плечы якіх абіраем, умацоўваем і развіваем сваю дзяржаўнасць. І робім усё, каб самі стаць надзейнай апорай дзецям і ўнукам».

Па словах Прэзідэнта, мы заўсёды былі астраўком бяспекі і апорай для ўсіх міралюбных людзей. Ён заўважыў, што Беларусь будзе заўсёды такой. «Няхай гісторыя «Славянскага базару» і нашай роднай Беларусі будзе вечнай. Няхай заўсёды на гэтай сцэне гучаць найлепшыя мелодыі і галасы не толькі беларускіх майстроў мастацтва, але і блізкіх нам Расіі, Украіны, суседніх славянскіх народаў, ды і многіх іншых народаў, якія ўжо асвоілі гэта месца і гэту пляцоўку для палёту ў будучыню. Няхай мір і стваральная праца застаюцца галоўнымі мэтамі сучасных і будучых пакаленняў», — сказаў Прэзідэнт, аб'яўляючы фестываль адкрытым.

Кіраўнік дзяржавы ўзнагародзіў уладальніка Гран-пры XXI Міжнароднага дзіцячага музычнага конкурсу «Віцебск» — прадстаўніка Казахстана Шэрхана Арыстана. Журы конкурсу паставіла 12-гадоваму Шэрхану Арыстану максімальны адзнакі ў абодва дні — па 70 балаў. У выніку ён абышоў усіх сапернікаў і атрымаў 140 балаў.

Аляксандр Лукашэнка ўручыў спецыяльную ўзнагароду Прэзідэнта

Рэспублікі Беларусь «Праз мастацтва — да міру і ўзаемаразумення». Сёлета яе ўдастоена заслужаная артыстка Алена Спірыдовіч — нязменная вядучая міжнароднага фестываля мастацтваў «Славянскі базар у Віцебску». Раней 13 ліпеня на Алеі зорак «Славянскага базару ў Віцебску» адкрылі імяную зорку Алены Спірыдовіч.

Аляксандр Лукашэнка ўспомніў, як упэрышыно адкрываў фестываль «Славянскі базар». Ён расказаў, што тады да яго звярнулася маладая вядучая Алена Спірыдовіч з адной просьбай — выратаваць фестываль. Па яго словах, тады некаторыя дзялілі хацелі пусціць фестываль па гарадах — кожны год у розным. «І некалькі чалавек, у тым ліку і Алёна, адчулі, што фестываль растворуецца, ён загіне. Вярнуўшыся са свайго першага мерапрыемства, я гэта ўсё зразумев. Я не хачу гэтым сваю ролю падкрэсліць (і так падкрэсліваюць, што я зрабіў, не зрабіў, дрэннае, добрае, усё ты, такі лёс прэзідэнта). Я хачу сказаць гэтым самым, што было зусім няшмат чалавек, якія, душой прыкіпеўшы да нашага фестываля, уцяпілі ў яго мёртвай хваткай і прасілі каго толькі можна яго захаваць. І тое, што сёння Алёна мы ўручылі гэты прыз, не дарма. Можа, спазніліся. Часам мы ўручалі яго тым, хто сёння аказаўся на той бок барыяда. Гэта жыццё, бывае ўсякае. Мы ўручалі за мастацтва, якое гэтыя людзі дарылі нам, — расказаў Прэзідэнт. — Таму, Алёна, не саромейся, ты заслужаная атрымала гэтую ўзнагароду. І ўсе тыя, хто тады былі побач з табой, хто ратаваў гэты фестываль, — гэта і іх узнагарода», — сказаў кіраўнік дзяржавы, звярнуўшыся да Алены Спірыдовіч.

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што чарговы раз усе будуць радавацца мастацтвам тых, хто не дарма ёсць свой хлеб.

Валерыя СЦЯЦКО,

г. Віцебск.

Супрацоўніцтва

Сума кантрактаў — амаль чвэрць мільярда долараў

Вынікі «ІНАПРАМА» перасягнулі чаканні прадпрыемстваў Мінпрама

Прадпрыемствы сістэмы Міністэрства прамысловасці Беларусі на палях міжнароднай прамысловай выставы «ІНАПРАМ» у Екацярынбургу, паводле папярэдніх падлікаў, падпісалі дакументы на суму каля \$240 млн. Аб гэтым паведамілі ў прэс-службе Мінпрама.

Вынікі ўдзелу прадпрыемстваў Мінпрама ў найбуйнейшым прамысловым форуме значна перасягнулі чаканні. Падпісаны пагадненні, мемарандумы, кантракты па шырокім спектры напрамкаў супрацоўніцтва з рэгіёнамі Расіі — па пастаўках прадукцыі, камплектуючых, арганізацыі зборачных вытворчасцяў, рэалізацыі інвестыцыйных праектаў, тэхнічнай мадэрнізацыі, навукова-тэхнічнага супрацоўніцтва і інш.

На «ІНАПРАМЕ» ўдзельнічалі 45 прадпрыемстваў Мінпрама; шэсць прадпрыемстваў (МАЗ, «Белкамуншас», «АМКАДОР», «Гомсельмаш», МТЗ, БЕЛАЗ) былі прадстаўлены асобнымі стэндамі, на якіх экспанавалася 21 адзінак натуральных узораў тэхнікі. Аб'яднаны стэнд станкабудаўнічых прадпрыемстваў уключаў 17 станкабудаўнічых арганізацый; 21 прадпрыемства Мінпрама («Магілёўліфтмаш», МЭТЗ імя В. І. Казлова, ММЗ, БМЗ, «Інтэграл», ММЗ імя С. І. Вавілава, БАТЗ і інш.) было прадстаўлена на аб'яднаным стэндзе прамысловых прадпрыемстваў з экспанаваннем узораў прадукцыі. Стэнды прадпрыемстваў Мінпрама выклікалі вялікую цікавасць сярод наведвальнікаў выставы: штодзённа на кожнай з пляцовак праходзіла да 50 дзелавых сустрэч і стратэгічных перагавораў.

Генеральны дырэктар ААТ «БЕЛАЗ» Сяргей Нікіфаровіч прадставіў самазвал БЕЛАЗ-75304, паведамілі ў прэс-службе прадпрыемства. Ён стаў адным са спікераў дзелавога форуму «Прамысловы дыялог Расія — Беларусь», які прайшоў у рамках «ІНАПРАМА». Гендырэктар выступіў з дакладам «Саюзны БЕЛАЗ-75304 — новы крок на шляху да тэхналагічнага суверэнітэту». Паводле яго слоў, важнай задачай ААТ «БЕЛАЗ» на сёння з'яўляецца забеспячэнне горназдабыўной галіны Расійскай Федэрацыі — ключавога рынку для кампаніі — тэхналагічна незалежным прадуктам. Адным з галоўных вынікаў такой работы з'яўляецца стварэнне кар'ернага самазвала БЕЛАЗ-75304 з грузапад'ёмнасцю 220 тон і рухавіком вытворчасці АТ «Каломенскі завод». Самазвал больш як на 90 працэнтаў складаецца з камплектуючых, вырабленых прадпрыемствамі Саюзнай дзяржавы Беларусі і Расіі.

«Самазвал ужо працуе ў вугальным разрэзе Кузбаса. Мы ўпэўнены ў сваёй машыне, у яе здольнасці паказаць сябе найлепшым чынам, пацвердзіўшы лідарскія пазіцыі БЕЛАЗа на рынку кар'ернай тэхнікі. Ён з'яўляецца адначасова насуперак і дзякуючы санкцыйнаму націску з'яўляецца найлепшым доказам правільнасці выбаранага Саюзнай дзяржавы курсу», — канстатаваў Сяргей Нікіфаровіч.

Пагадненні на суму 4,6 млрд расійскіх рублёў заключаны паміж ААТ «БМЗ» — кіруючая кампанія холдынга «БМК», ТАА «Гандлёвы дом БМЗ» (Масква) і шэрагам расійскіх кампаній. Напрыклад, АТ «Сталепрамысловая кампанія» з Екацярынбурга і БМЗ дамовіліся аб сумесным развіцці паставак металпрадукцыі ў Далёкаўсходнюю федэральную акругу. Таксама заключаны пагадненні аб супрацоўніцтве з такімі арганізацыямі, як «Тэхналогія бурэння», «ГД «Уральская металабаза» і «Уральскі металапрамысловы цэнтр». Дакументы прадугледжваюць пастаўку бэшвышвых труб у другім паўгоддзі гэтага года. Арыенціраваная сума здзелак — прыкладна 1,6 млрд расійскіх рублёў.

Форум прынёс беларускім і расійскім прамыслоўцам новыя бізнес-кантакты. У цэлым рэалізацыя падпісаных на форуме дакументаў будзе садзейнічаць паглыбленню практычнага супрацоўніцтва, дынаміцы гандлёвых адносін і падтрымцы практычнага кааперацыі вядучых прадпрыемстваў дзвюх краін.

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБИЦА

Жыллёвы крызіс у Ірландыі вымушае моладзь з'язджаць з краіны

У апошнія некалькі гадоў у Ірландыі назіраецца новая хваля эміграцыі: маладыя кваліфікаваныя спецыялісты з'язджаюць з краіны з-за жыллёвага крызісу, які пагаршаецца інфляцыяй. Як адзначае EuroNews, перспектывы на будучыню ў краіне для моладзі туманныя. Маладым людзям у Ірландыі даводзіцца жыць з бацькамі, бо з-за росту цен на нерухомасць знайсці жыллё ў краіне практычна немагчыма. Многія з іх вымушаны прымаць рашэнне аб пераездзе за мяжу. Акрамя таго, маладым выпускнікам ВНУ складана планаваць будучыню або разлічваць на стабільнае сямейнае жыццё. Такім чынам, крызіс можа негатыўна адбіцца на дэмаграфічнай сітуацыі ў краіне. Жыллёвы крызіс у Ірландыі пагоршыўся пасля абвалу фондавага рынку ў 2008 годзе. Нягледзячы на нізкі ўзровень беспрацоўя, колькасць бяздомных ніколі не была такой высокай, пера-

высіўшы нават паказчыкі часоў Вялікага голаду ў краіне ў сярэдзіне XIX стагоддзя.

Індыя можа ўвесці забарону на экспарт большасці сарту рысу

Найбуйнейшы сусветны пастаўшчык рысу Індыя можа ўвесці забарону на пастаўкі ўсіх сарту гэтай збожжавай культуры, акрамя басмаці, з-за росту цен на гэты прадукт на унутраным рынку краіны. Аб гэтым паведаміла агенцтва Bloomberg са спасылкай на крыніцы. Забарона закране каля 80 працэнтаў індыйскага экспарту рысу. Такія меры могуць прывесці да росту сусветных цен, якія і так ужо знаходзяцца на высокім узроўні з-за інфляцыі і павышэння кошту прадуктаў харчавання, а таксама апасенняў, што прыродны феномен Эль-Ніньё, паводле прагнозаў Сусветнай мэтэаралагічнай арганізацыі, з вельмі высокай доляй верагоднасці праявіцца ў другой палове 2023 года і негатыўна адбіцца на ўраджайнасці. Эль-Ніньё — цыклічная прыродная з'ява, якая узнікае з-за ваганняў тэмпературы паверхневага пласта вады ў экватарыяльнай частцы Ціхага акіяна. У выніку феномена з'яўляюцца засухі, пажары

і залевы. Як стала вядома, акцыі індыйскіх вытворцаў рысу ўпалі на фоне навін аб магчымай забароне.

Акцеры Галівуда пачалі страйк з патрабаваннем павышэння выплат

Пра гэта са спасылкай на кіраўніка камітэта па перамовах Гільдыі кінаакцёраў ЗША і Амерыканскай федэрацыі акцёраў тэлебачання і кіно (SAG-AFTRA) Данкана Крэбтэры-Айрленда паведаміла ТАСС. Ён заявіў, што больш за месяц прадстаўнікі прафсаюза акцёраў спрабавалі дамоўцца з Альянсам прадзюсараў кіно і тэлебачання. Размова ішла аб павелічэнні выплат акцёрам. Тэрмін папярэдніх пагадненняў скончыўся 12 ліпеня. На думку акцёраў, сучасная мадэль распаўсюджвання фільмаў праз стрымінгавыя сэрвісы перашкаджае акцёрам атрымаваць прыбытак ад паўторнага пракату. Страйк стаў крайняй мерай. Па словах прадстаўніка SAG-AFTRA, яна працягнецца да таго часу, пакуль акцёрам не прапануюць кантракт на больш справядлівых умовах. Амерыканскае выданне The New York Times адзначае, што да забастоўкі далучацца каля 160 тысяч акцёраў. Некаторыя амерыканскія СМІ выказваюць меркаванне, што падобная акцыя можа паралізаваць работу Галівуда.

Сакрэты высокіх ураджаяў

(Заканчэнне.)

Пачатак на 1-й стар.

Аду з вядучых роляў у вырашэнні гэтага надзвычайнага пытання сучаснасці адыгрываюць дасягненні селекцыі. Ці можам мы адчуваць сябе ў харчовай бяспецы і што для гэтага робяць беларускія навукоўцы, мы спыталі ў **доктара сельскагаспадарчых навук, прафесара, члена-карэспандэнта Нацыянальнай акадэміі навук, першага намесніка генеральнага дырэктара па навуковай рабоце РУП «НПЦ НАН Беларусі па земляробстве» Эромы УРБАНА.**

Усё большае распаўсюджванне атрымліваюць у краінах СНД — дастаткова адзначыць, што 46 з іх уключаны ў дзяржаўныя рэестры для выкарыстання ў 37 рэгіёнах Расіі.

Сёння ў прыярытэце стварэнне сартоў, здольных адаптавацца да зменлівых умоў надвор'я. Жорстка засуха гэтага лета, якая стварыла нямаля цяжкасці аграрыям, для селекцыянераў спрацавала ў плюс: дала магчымасць ацаніць на практыцы жыццяздольнасць розных узораў, якія з'яўляюцца матэрыялам для селекцыі. Гэтак жа, як у сакавіку, калі нечакана прыйшлі маразы і надвор'е стварыла правакацыйны фон для перазімоўкі раслін, мы змаглі ацаніць устойлівасць узораў у нашай кліматычнай зоне. І практыка паказала, што многія сарты рапус заходняй селекцыі былі пашкоджаны, у той час як айчыныя здолелі адаптавацца. Гэта дае магчымасць у тым ліку і вытворцам вырашыць, ці варта абраць сарты замежнай селекцыі, калі яны не вытрымліваюць нашага клімату.

Яшчэ адзін прыярытэт у нашай працы — стварэнне сартоў мэтавага выкарыстання: адрасна, для пэўных мэт. Напрыклад, вядзецца селекцыя ячменю піваварнага напрамку — утрыманне бялку ў ім ні пры якіх умовах надвор'я не павінна перавышаць 11,5 %, плюс высокая экстрактыўнасць — тады атрымаецца якаснае піва. А вось ячмень для кармавых мэт, наадварот, каштоўны высокім утрыманнем бялку — на ўзроўні 14 %. Вядзём таксама селекцыю палываўзых сартоў ячменю і аўса з павышаным утрыманнем карысных тлушчў — яны будуць выкарыстоўвацца ў дыетичым харчаванні. Селекцыя пшаніцы і жыта шліфуе ўласцівасці культур, неабходныя для атрымання высока якаснай пшанічнай мукі. Сарты жыта для атрымання камбікармоў патрабуюць адсутнасці рэчываў, што выклікаюць раздражненне кішчэніка ў курэй.

ПРЫКМЕТА ЧАСУ

— Раскажыце, калі ласка, пра стэрэатыпы, якія селекцыянерам удалося паламаць...

— Ну, напрыклад, раней існавала меркаванне, што якаснае збожжа пшаніцы, прыдатнае для хлебапячэння, вырасціць у нашых умовах немагчыма. Але дзякуючы селекцыянерам прагрэсу сёння створаны айчыныя сарты азімай і яравой пшаніцы высокай якасці, распрацаваны і ўкаранены тэхналогіі іх вырошчвання. Гэта дзваліла павялічыць вытворчасць збожжа пшаніцы да 2 млн тон і адмовіцца ад яго імпарту. Айчыныя сарты азімай мяккай пшаніцы займаюць сёння 67 % пасяўных плошчаў, а яравой — больш за 90 %. Новыя сарты азімай пшаніцы, уключаныя ў Дзяржрэестр — гэта,

у прыватнасці, «Велена», «Асіма», «Вара», патэнцыял іх прадукцыйнасці — больш як 100 ц/га (на Мазырскай станцыі селекцыі ўраджайнасць сорту «Асіма» склала 122 ц/га). Наш новы сорт азімай пшаніцы «Уладзі» ўключаны ў Дзяржрэестр селекцыйных дасягненняў суседняй Расіі. Таксама мы стварылі пяць новых сартоў яравой мяккай пшаніцы — «Эўрыка», «Ладззя», «Весточка 17», «Вена», «Знамя», а ў 2022 годзе ў Дзяржрэестр уключаны новы айчыныя гібрид азімага жыта «Белгі», які забяспечвае прыбаўку ўраджаю ў адносінах да найбольш распаўсюджаных папулярных сартоў да 17 ц/га пры нізкім сабекошце.

Створаны айчыныя сарты піваварнага ячменю (7 сартоў з ураджайнасцю да 70 ц/га), а таксама тэхналогіі яго вырошчвання. Гэта дае магчымасць штогод нарыхтоўваць 100 тыс. тон збожжа, што поўнасцю закрывае патрэбы піваварнай галіны. Якасць айчыннага соладу — на ўзроўні еўрапейскіх стандартаў, а попыт на солад перавышае прапанову. Распрацаваны і 13 сартоў кармавога ячменю айчынай селекцыі з ураджайнасцю 90 ц/га. І калі доля пасаваў айчынных піваварных сартоў ячменю перавышае 70 %

Заўважу, што 30 гадоў таму рапус вырошчываўся толькі як кармавая культура. Але з таго часу (з 1995 года) ураджайнасць рапусы вырасла больш чым у тры разы, а валавыя зборы павялічыліся амаль у 30 разоў. З'явілася і новая галіна прамысловасці, якая перапрацоўвае алейнае насенне. Вынік — і правільнае харчаванне насельніцтва (рапсавы алей), у прыватнасці, запэўнае дэфіцыт поліненасычаных тлушчавых кіслот, раней традыцыйны для нашага харчавання), і аздаруленне нацыі, і якасныя кармы для жывёлагадоўчай галіны — то-бок у тым ліку і эканомія валютных рэзерваў.

— Але, напэўна, самы яркі прыклад разбурэння шаблонаў — гэта беларуская кукуруза...

— Калі было прынята рашэнне заняцца ў Беларусі селекцыйнай кукурузы, мы сутыкнуліся з недаверам. Многія казалі, што ў нашым клімаце гэта немагчыма, што кукуруза — «паўднёвы гося» на нашых палях. Сёння селекцыя кукурузы ідзе паспяхова, на долю гэтай культуры прыпадае да 46 % агульнага аб'ёму нарыхтоўкі травяністых кармоў, прычым больш чым палова пасяўных плошчаў кукурузы засяваецца беларускім насеннем. Буйным дасягненнем стала стварэн-

ня прыглядаюцца селекцыянеры?

— Правільны падбор культур і рацыянальная структура пасяўных плошчаў — найважнейшы фактар зніжэння страт сельскагаспадарчых прадукцый у умовах змянення ўмоў надвор'я. Сёння вядзецца работа над пераглядам відовага і сартавога складу сельскагаспадарчых культур з мэтай адбору засухоустойлівых відаў і сартоў — больш прадукцыйных з улікам выкарыстання дадатковых цэплавых рэсурсаў, абумоўлена пацяпленнем пры дэфіцыце вільгаці. Так, у паўднёвых рэгіёнах краіны пашыраюцца плошчы, занятыя азімнымі збожжавымі — больш ураджайнымі, чым яравыя культуры. Пры ранняй уборцы з'яўляецца магчымасць больш дакладна падрыхтаваць глебу для наступных культур, акрамя таго, змяняецца напружанасць у перыяд вясновай сяўбы. Для прыкладу: на супясчаных і пясчаных глебах Гомельскай вобласці са збожжавых у засуху больш устойлівых ўраджаі забяспечвае дыплоіднае азімае жыта, авёс, пшяшчэка, грэчка, шырокае распаўсюджванне тут павінна атрымаць кукуруза на зерне. На лёгкіх глебах высока ўраджаі з кармавых культур забяспечваюць, у прыватнасці, аднагадовыя бабовыя — лубін, пшяшчэка, якія высяваюцца ў сумесі з аўсам або кржывячветнымі. Ва ўмовах частых засух большае распаўсюджванне павінны атрымаць нетрадыцыйныя для нашай краіны культуры: проса, чуміза, баркун, рутвіца, эспарцэт, азімая свірэліца, сорга-суданкавыя гібрыды. Дарчы, асабліва ўвага сёння — высокабелковым кармавым культурам, бо дэфіцыт бялку ў рацыёне жывёл прыводзіць да перарасходу кармоў на 30 % і больш. Таму ідзе актыўнае развіццё культурнага травасеяння: у прыватнасці, створаны айчыныя сарты бабовых траў для любых тыпаў глеб Беларусі. Вяртаючыся да пытання змены клімату, асабліва хачу адзначыць проса — адну з самых засухоустойлівых культур, якая на кілаграм ўсяго 277 л вады (для параўнання, кукуруза — 349 літраў, збожжавыя — 520, каншоўна — 720). Ураджайнасць зялёнай масы проса складае 400—450 ц/га, з яе атрымліваюць сілас з утрыманнем бялку, што пераварваецца, у 1,8 раза вышэйшым, чым у кукурузным сіласе. Салому з проса змяшчае 6,5 % бялку (для параўнання аўсяна — 3,5 %). Пры гэтым проса мае расцягнуты перыяд сяўбы — з мая да ліпеня. Прыглядаюцца селекцыянеры таксама да такой культуры, як соя. А ў цэлым, ва ўмовах дэфіцыту ўвільгатнення эфектыўна выкарыстанне ранневясновых запасаў вільгаці, «сыход ад засухі». Напрыклад, увосень — пасеў азімага жыта ў сумесі з азімай свірэліцай, а ўвесну — уборка на зялёную масу. Далей — пасеў па ржышчы проса або іншай засухоустойлівай культуры (напрыклад кукурузы) на зялёную масу або зерне. Словам, вывераны навуковы падыход да выбару культур, іх сартоў і гібрыдаў і, вядома, сучасныя тэхналогіі іх вырошчвання павялічваюць ураджайнасць і скарачаюць выдаткі. То-бок шмат у чым яказ і гарантуюць харчовую бяспеку краіны.

Грачыца «Даліва».

па краіне, то доля пасаваў кармавых сартоў набліжаецца да 100 %. Актыўна вядзецца селекцыя і адпрацоўка тэхналогіі вырошчвання азімага ячменю. У 2021 годзе ўключаны ў рэестр сорт «Буслік», які ўжо ў 2022-м на палях краіны паказуе ураджайнасць больш за 80 ц/га. Было выраблена 260 тон насення вышэйшых рэпрадукцый гэтага сорту і перададзена эліта-вытворчым гаспадаркам пад ураджай 2023 года.

— Калі прыкметай апошніх гадоў сталі азімыя, якім сёння навука надае асабліва ўвагу (і ў першую чаргу гэта ячмень), то перад гэтым на слыху быў рапс...

— Па рапсе праведзена вялікая работа. Сёння ў Дзяржрэестры — каля 40 сартоў і гібрыдаў айчынай селекцыі, якія вырошчваюцца на больш чым 70 % плошчаў. Айчыннае насенне і тэхналогіі дазваляюць забяспечыць валавы збор 1 млн тон алейнага насення без павелічвання пасяўных плошчаў. Новыя сарты азімага і яравога рапусу («Маўр», «Віцень», «Медэй») і яравога рапусу («Фенікс», «Ізмурд», «Ягура») могуць пахваліцца высокай зімаўстойлівасцю, раўнамернасцю паспявання, яны ўстойлівыя да паліганнага абсыпання і хвароб. Адпрацавана вытворчасць уласнага якаснага насеннага матэрыялу, а гэта значная эканомія валюты для краіны.

не ўпершыню ў гісторыі Беларусі ўласных гібрыдаў кукурузы, і ўжо больш за 50 % плошчаў прыпадае на долю беларускіх гібрыдаў. Стварэнне ўласных гібрыдаў кукурузы і развіццё насенняводства дазволілі скараціць імпорт насення з іншых краін: самазабеспячэнне насеннем кукурузы ў 2023 годзе склала каля 60 %. Сёння ў Дзяржрэестры — 14 гібрыдаў кукурузы айчынай селекцыі, прыдатных для вырошчвання на зерне і зялёную масу ва ўсіх глебава-кліматчных зонах краіны. За апошнія гады створаны новыя гібрыды кукурузы ўніверсальнага выкарыстання, якія па патэнцыяле прадукцыйнасці перавышаюць замежныя аналагі («Вівален 1118», «Вівален 3218», «Дар'ян», «Вівален 3419»), наладжана іх насенняводства. Дадам, што яшчэ ў 2007 годзе кіраўніком дзяржавы і ўрадам была пастаўлена задача атрымаць на палях Беларусі мільён тон зерня кукурузы (у 2006-м збіралі толькі 150 тысяч тон). І гэты велізарны скачок здзейснілі атрымалася: у 2021 годзе АПК атрымаў больш за 1,5 млн тон зерня кукурузы. Без гэтай культуры сёння, мабыць, не было б поспехаў беларускай жывёлагадоўлі.

АДКАЗ «НЯБЕСНАЙ КАНЦЫЛЯРЫІ»

— Да якіх культур у сувязі з пацяпленнем клімату сё-

Аляксандра АНЦЭЛВІЧ.

Падрабязней — на сайце zvezda.by.

ПаБАЗАРым

ФЕСТИВАЛЬНЫ НОН-СТОП

«Славянскі базар у Віцебску» набірае абароты, горад на Дзвіне кожны дзень папаўняецца новымі музычнымі і кулінарнымі пляцоўкамі, і турыстаў на віцебскіх вулачках становіцца ўсё больш. Учора раскрылася адна з галоўных інтрыг форуму мастацтваў — у якую краіну сёлета паехала зааветная Ліра дзіцячага музычнага конкурсу. Але пра ўсё па парадку.

Віват, Казахстан!

Два дні канцэртная зала «Віцебск» разлівалася 18 галасамі юных талентаў — удзельнікаў Міжнароднага дзіцячага музычнага конкурсу «Віцебск-2023». Нашу краіну прадставіла Сафія Рустамава, якая адкрывала першы конкурсны дзень. У другі дзень вакальнага саборніцтва дзіцячына выканала песню на беларускай мове, атрымаўшы ад журы найвышэйшы бал 70. Аднак да зааветнага Гран-пры беларусачы не хапіла ўсяго 4 балы, затое яна стала ўдапальніцай І прэміі конкурсу і атрымала спецыяльны прыз Парламенцкага Сходу Саюза Беларусі і Расіі.

Ліру — галоўную конкурсную музычную ўзнагароду фестывалю — атрымаў юны выканаўца з Казахстана Шэрхан Арыстан. На цырымоніі ўрачыстага адкрыцця 12-гадоваму спеваку яе ўручыў Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Лукашэнка. Журы ацаніла вакальны талент Шэрхана найвышэйшым балам у абодва конкурсныя дні, а сам хлопчык прызнаўся, што вельмі марыць стаць зоркай эстрады, каб на радзіме яго ведаў кожны.

За найлепшае ўвасабленне нацыянальнай тэматыкі і высокае выкананне спецыяльнай прэміі імя Ігара Лучанка была ўдастоена прадстаўніца Малдова ЛОРИ.

свята народнай культуры і традыцый дзвюх краін, у якім узялі ўдзел аркестр «Мяцеліца», жамчужына віцебскай музыкі — адзіны ў сваім родзе актэт балалаек «Віцебскія віртуозы», народны ансамбль «Лявоніха» і іншыя. Каляровыя палаткі аб'ядналі раёны-пабрацімы, дзе былі прадстаўлены не толькі ўнікальныя элементы народных рамёстваў, але і адметныя беларуска-рускія прысмакі.

«Мы адкрываем Дні Саюзнай дзяржавы канцэртамі і хочам, каб ён падхапіў традыцыю гала-канцэрта, які адкрываў Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка. Для нас усё гэта было знакава — для гасцей, для тых, хто прыехаў у Віцебск па эмоцыі, па разуменне адзінства нашых падыходаў і пазіцый, нашай духоўнай славянскай традыцыі. У фарматах Дзён Саюзнай дзяржавы мы ўшаноўваем дзіўнага майстра Ігара Лучанка, яму мы прысвячаем канцэрт, менавіта гэтаму маэстру і беларускай зямлі», — адзначыў дзяржсакратар Саюзнай дзяржавы Дзмітрый МЕЗЕНЦАЎ.

Учора ў Віцебскім дзяржаўным універсітэце імя П. М. Машэрава адбыўся круглы стол, на якім абмяркоўваліся падыходы ў фарміраванні адзінай культурнай прасторы (пра яго «Звязда» напіса асобна). У Віцебскім абласным краязнаўчым музеі адкрылася выстаўка

Віцебская абласная філармонія сабрала гасцей на канцэрте Алены Пятроўскай у суправаджэнні заслужанага калектыву Рэспублікі Беларусь аркестра народных інструментаў імя народнага артыста Беларусі Леаніда Іванова. Пазней на гэтай жа сцэне радаваў прыхільнікаў сваёй творчасці Дзмітрый Малаікаў. А ўначы Летні амфітэатр загучаў матывамі любімых і знаёмых песень у рамках традыцыйнага канцэрта «Залаты хіт».

14 ліпеня на фестывалі стартвала і Дні моладзі, першы этап праекта #Мы_у_моманце прайшоў у выглядзе працоўнага кластара, дзе падрастаючае пакаленне талкаю добраўпарадкавалі славу тэатра месца фестывальнага горада. Увечары ў тэатральны праект «ТрыФармаТ» музычнай трагікамедыяй па матывах п'есы Антона Чэхава «Вішнёвы SAD» прывёў поўную залу Нацыянальнага акадэмічнага тэатра імя Якуба Коласа ў захапленне.

Аляксандра ГВОЗДЗЕВА,
фота Лізаветы ГОЛАД.

філармоніі і ў канцэртнай зале «Віцебск». Самае галоўнае — мы гэтым пацвярджаем адзінства нашых падыходаў. Сёння нялёгка час, але мы бачылі, якія эмоцыі ў гараджан, гасцей свята. Гэта эмоцыі не аднаго дня, гэта эмоцыі на падмурку нашых шматсотгадовых адносін, нашага адзінства і гатунасці дапамагаць адзін аднаму ў раўнапраўным дыялогу і быць сумленнымі, надзейнымі братамі і сёстрамі», — падкрэсліў дзяржсакратар.

Увечары на сцэне Летняга амфітэатра прайшоў канцэрт, прысвечаны 85-годдзю кампазітара, народнага артыста СССР Ігара Лучанка, у якім узялі ўдзел зоркі беларускай і расійскай эстрады.

На гарадскіх пляцоўках

«Лялечны квартал» учора запрашаў у «Пякарню братоў Грым», а вечарам Пермскі тэатр лялек «Карабаска» прадставіў спектакль

Дзве сястры — Беларусь і Расія

Учора на фестывалі стартвала Дні Саюзнай дзяржавы, якія напоўнены мноствам культурных і творчых мерапрыемстваў: акрамя чатырох буйных праектаў на асноўных сцэнічных пляцоўках «Славянскага базару», шырокія народныя гуляні разгарнуліся на Пушкінскай плошчы. Тут прайшоў народны open-air —

«Смаленская крэпасць і Віцебская ратуша: рыфмы гісторыі».

Дзмітрый Мезенцаў расказаў і пра іншыя мерапрыемствы, якія накіраваны на яшчэ большае аб'яднанне двух народаў. «У наступныя дні пройдзе сустрэча на пляцоўцы раёнаў Пскоўскай вобласці, будзе асабліва размова. І свята, і ўрачыстасці, і «падарункі» — усё павінна быць разам. У нас яшчэ два вялікія канцэрты ў абласной

Кібербяспека, дзяржаўны аўдыт і мікрабіялогія

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Таксама ўпершыню ў краіне прайшоў цэнтралізаваны экзамен, таму абітурыенты будуць падаваць у прыёмныя камісіі сертыфікаты цэнтралізаванага тэсціравання і цэнтралізаванага экзамену: гэта датычыцца выпускнікоў адзінаццаціх класаў бягучага года. Да таго ж выпускнікам устаноў агульнай сярэдняй адукацыі і каледжаў трэба будзе прадставіць у прыёмную камісію характарыстыку са сваёй навуцальнай установы — гэта яшчэ адно новаўвядзенне. Яна не дае перавагі абітурыентам пры паступленні, але дапаможа вызначыць далейшую траекторыю работы са студэнтам у ВНУ. Форма характарыстыкі ўстаноўлена пастановай Міністэрства адукацыі, яна даецца на працягу пяці дзён з моманту заплыту.

Асабістыя кабінеты

Прыём дакументаў распачнецца 17 ліпеня. Усяго ва ўстановы вышэйшай адукацыі плануецца прыняць 52,2 тысячы чалавек. З іх за кошт сродкаў бюджэту будуць навучацца 23,4 тысячы першаккурснікаў і 28,8 тысячы — на платнай форме навучання. У параўнанні з папярэднім годам агульная лічба набору скарацілася на 900 чалавек. Пры гэтым на бюджэтную форму навучання набяруць на 600 чалавек больш, чым летась, а на платныя месцы набор, наадварот, скараціцца на 1,5 тысячы абітурыентаў. У адпаведнасці з даручэннем кіраўніка дзяржавы сёлета на два працэнты будзе скарачаны прыём у сталічныя ўстановы вышэйшай адукацыі і прыкладна на столькі ж павялічаны прыём у рэгіянальныя ВНУ. Гэта абумоўлена неабходнасцю ўмацавання і замацавання кадраў у абласцях.

Калі паглядзець у разрэзе спецыяльнасці, то прыём абітурыентаў сёлета павялічыўся на медыцынскія (каля 10 працэнтаў) і асобныя педагагічныя спецыяльнасці, перш за ўсё фізіка-матэматычныя. Таксама павялічаны набор у краіну «Дашкоўскую адукацыю» і «Пачатковую адукацыю». Рост склаў каля чатырох працэнтаў.

Падаць дакументы адначасова ў дзве ВНУ будзе немагчыма. Пералік дакументаў вызначаны Правіламі прыёму, і там дакладна прапісана, што ў прыёмную камісію павінны быць падданы арыгінал дакумента аб адукацыі і арыгіналы сертыфікатаў ЦЭ і ЦТ.

Прыёмныя камісіі ў апошні дзень прыёму працуюць да 18.00. У рамках вызначанага для падачы дакументаў перыяду можна забіраць і перападаваць дакументы колькі заўгодна раз. Можна забраць іх і аднесці ў іншую ВНУ, дзе ёсць больш шанцаў на паступленне. У многіх ВНУ і на факультэтах ёсць агульны конкурс, які прадугледжвае падачу дакументаў адразу на некалькі спецыяльнасцяў аднаго кірунку.

Таксама ў многіх ВНУ дзейнічаюць асабістыя кабінеты абітурыента. Электронны рэсурс дазваляе прайсці электронную рэгістрацыю: запойніць анкету і заяву, загрузіць фота, размясціць адсканаваныя атэстат або дыплом, сертыфікаты цэнтралізаваных экзаменаў і цэнтралізаванага тэсціравання, дакументы, якія пацвярджаюць права на льготы пры паступленні. Але электронны кабінет не змяняе падачу арыгіналаў дакументаў

асабіста абітурыента, а толькі скарачае час знаходжання ў прыёмнай камісіі. Таксама ён дазваляе на працягу ўсёй прыёмнай кампаніі ў анлайн-рэжыме на асабістых камп'ютарах, планшэтах і смартфонах адсочваць падрабязную інфармацыю пра конкурсную сітуацыю і бягучы прахадны бал на выбраную спецыяльнасць. Сітуацыю з падачай дакументаў і сваё месца ў абітурыенцкім рэйтынгу трэба маніторыць пастаянна. Пазней у асабістым кабінете абітурыента адлюстравана звесткі пра залічэнне ў студэнты.

Тэрміны падачы дакументаў

З 17 да 25 ліпеня вызначыцца з выбарам спецыяльнасці павінны ўсе абітурыенты, якія прэтэндуць на бюджэтную месцы, а таксама абітурыенты, якія паступаюць на платную форму навучання на спецыяльнасці, дзе прадугледжаны ўступныя іспыты.

На дзённую форму па напрамках адукацыі «Сельская гаспадарка», «Ветэрынарыя», «Рыбная гаспадарка» і «Ахова працы» на бюджэт і платную аснову і па ўсіх спецыяльнасцях у Ваеннай акадэміі Рэспублікі Беларусь і Інстытуце пагранічнай службы Рэспублікі Беларусь, а таксама на ваенных факультэтах і ваенным інстытуце без права юрыдычнай асобы ў ВНУ за кошт бюджэтных сродкаў дакументы прымаюць з 17 да 27 ліпеня.

На завочную форму навучання ў ВНУ сельскагаспадарчага профілю на бюджэт і на платнай аснове прыём дакументаў — з 15 лістапада да 4 снежня.

Усяго тры дні (з 17 да 19 ліпеня) адрэзана на прыём дакументаў ад выпускнікоў профільных класаў педагагічнай і спартыўна-педагагічнай накіраванасці, якія паступаюць без здачы экзаменаў па сумой на педагагічныя спецыяльнасці, напрамак «Фізічная культура і спорт» і «Падрыхтоўка педагогаў у галіне фізічнай культуры». Таксама гэта датычыцца тых, хто паступае на спецыяльнасці профілю адукацыі «Тэхніка і тэхналогіі» і «Прыродазнаўчыя навукі» пасля навучання ў Нацыянальным дзіцячым тэхнапарку. Тут ёсць адна важная акалічнасць: абітурыенты павінны прайсці навучанне ў тэхнапарку ў тым жа навуцальным годзе, у якім плануюць паступаць у ВНУ. Таксама ім спатрэбіцца рэкамендацыя ад назіральнага савета тэхнапарка.

Ад абітурыентаў, якія паступаюць на платнай аснове, але не здаюць уступныя экзамены ў ВНУ, дакументы будуць прымаць:

у Акадэмію МУС, Магілёўскі інстытут МУС, Універсітэт грамадзянскай абароны МНС — з 17 ліпеня да 3 жніўня;

на дзённую форму навучання па сельскагаспадарчых спецыяльнасцях — з 17 ліпеня да 10 жніўня;

у іншых ВНУ — з 17 ліпеня да 9 жніўня.

Тэрміны залічэння абітурыентаў на месцы, устаноўленыя кантрольнымі лічбамі прыёму для атрымання вышэйшай адукацыі за кошт сродкаў бюджэту, наступныя: да 30 ліпеня — у Ваеннай акадэміі, Інстытуце пагранічнай службы, Універсітэце грамадзянскай абароны МНС і на ваенных факультэтах ВНУ; да 4 жніўня — у іншых

дзяржаўных ВНУ, акрамя завочнай формы навучання ў ВНУ сельскагаспадарчага профілю.

На платную форму навучання залічэнне завяршаецца 11 жніўня (зноў-такі акрамя завочнай формы навучання ў сельскагаспадарчых ВНУ).

Льготы і прывілеі

Паводле новых Правілаў прыёму, без уступных іспытаў маюць права паступаць у ВНУ пераможцы міжнародных алімпіяд і рэспубліканскай алімпіяды па вучэбных прадметах, праведзенай Міністэрствам адукацыі ў навуцальным годзе, які завяршыўся ў год прыёму (уладальнікі дыпламаў I, II і III ступеняў). Іх чакаюць на спецыяльнасцях, для якіх дадзены вучэбны прадмет вызначаны першым ці другім прадметам профільнага іспыту, за выключэннем спецыяльнасцяў «Міжнародныя адносіны», «Міжнароднае права», «Правазнаўства», «Эканамічнае права», «Дзяржаўнае кіраванне і права» і «Лінгвакраіназнаўства».

Трэба заўважыць, што раней пераможцы рэспубліканскай алімпіяды маглі арыентавацца толькі на першы профільны прадмет. Цяпер жа выбар для іх значна пашырыўся. А пераможцы міжнародных і рэспубліканскіх алімпіяд па інфарматыцы і астраноміі змогуць паступаць без экзаменаў на групы спецыяльнасцяў «Матэматычныя навукі і інфарматыка», «Фізічныя навукі» і профілі адукацыі «Тэхніка і тэхналогіі».

БУДУЦЬ У КУРСЕ!

«Гарачая лінія» для абітурыентаў ў Міністэрстве адукацыі 8 (017) 222-43-12. Рабочая група Дзяржаўнай камісіі па кантролі за ходам правядзення ўступных іспытаў у Камітэце дзяржаўнага кантролю Рэспублікі Беларусь у Мінску +375 (17) 327-66-80.

Паступаць без экзаменаў ёсць магчымасці і ў абітурыентаў, унагароджаных у год прыёму або на працягу двух гадоў, якія папярэднічаюць год прыёму, нагрудным знакам «Лаўрэат спецыяльнага фонду Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь па сацыяльнай падтрымцы здольных навучэнцаў і студэнтаў» за высокі дасягненні ў асобных прадметных сферах, якія адпавядаюць выбранай спецыяльнасці. Аналагічная прывілеі ёсць і ва ўладальнікаў нагруднага знака «Лаўрэат спецыяльнага фонду Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь па падтрымцы таленавітай моладзі», калі іх творчыя дасягненні ў сферы культуры адпавядаюць абранаму профілю (кірунку) адукацыі.

Права паступлення без экзаменаў атрымалі і пераможцы міжнародных і рэспубліканскіх конкурсаў прафесійнага майстэрства (дыпламы I, II і III ступеняў) ў адпаведнасці з пералікам, які ўстаўляецца Міністэрствам адукацыі, калі тыя праводзіліся ў год прыёму або ў годзе, які папярэднічае году прыёму. Галоўнае, каб кампетэцыя, у якой яны дасягнулі высокага выніку, адпавядала абранаму профілю (кірунку) адукацыі.

Ёсць прывілеі і ў пераможцаў (дыпламы I, II, III ступеняў) трэцяга (абласнага і Мінскага гарадскога) этапу рэспубліканскай алімпіяды па вучэбных прадметах, праведзенай

у бягучым навуцальным годзе. Яны могуць без экзаменаў паступаць у рэгіянальныя ВНУ на спецыяльнасці, для якіх дадзены вучэбны прадмет, вызначаны прадметам профільнага іспыту (за выключэннем спецыяльнасцяў «Міжнародныя адносіны», «Міжнароднае права», «Правазнаўства», «Эканамічнае права», «Дзяржаўнае кіраванне і права» і «Лінгвакраіназнаўства»).

Такім чынам, поспех на абласным этапе дае права залічэння без экзаменаў у абласныя ВНУ, на рэспубліканскім — ва ўсе без выключэння.

Новыя напрамкі падрыхтоўкі

Кожны год у беларускіх ВНУ адкрываецца новая спецыяльнасць: як прыныцоўва новая для рынку працы, так і новыя для канкрэтных універсітэтаў.

Для прыкладу, па ініцыятыве Камітэта дзяржаўнага кантролю з новага навуцальнага года ў Беларускім дзяржаўным універсітэце адкрываецца новая спецыяльнасць — «Дзяржаўны аўдыт». Падрыхтоўка арыентавана на фінансава-эканамічную дзейнасць дзяржаўных устаноў і органаў дзяржаўнай улады. Спецыялістаў будуць рыхтаваць не толькі для дзяржаўных органаў, якія ажыццяўляюць кантрольную дзейнасць, але і для службаў унутранага аўдыту і ведамаснага кантролю дзяржаўных арганізацый.

Яшчэ адна новая спецыяльнасць у БДУ — «Кібербяспека». Сёння важнай умовай функцыянавання дзяржавы і падтрымкі эканамічнай стабільнасці з'яўляецца надзейная абарона інфармацыі і бяспека інфраструктуры аб'ектаў інфарматызацыі, такіх як цэнтры апрацоўкі даных, камп'ютарныя і прамысловыя сеткі, тэлекамунацыі, сістэмы кіравання тэхналагічнымі працэсамі. Патрабуюцца кваліфікаваныя спецыялісты, якія валодаюць навыкамі распрацоўкі і прымянення аічныхымі, у тым ліку імпартазамшальных, бяспечных інфармацыйных тэхналогій. Рыхтаваць будучыя спецыялістаў па кібербяспецы будуць два факультэты БДУ: радыёфізікі і камп'ютэрных тэхналогій і факультэт прыкладнай матэматыкі і інфарматыкі. Выпускнікі будуць працаваць у банках і іншых фінансавых установах, у арміі, органах унутраных спраў, на абаронных прадпрыемствах, ва ўрадавых структурах, медыцыне, транспартных арганізацыях, камунальных службах і іншых сферах.

У Гродзенскім дзяржаўным універсітэце імя Янкі Купалы з гэтага года пачнуць рыхтаваць архітэктараў. Аднапаведная спецыяльнасць упершыню адкрываецца на інжынерна-будаўнічым факультэце. Пры паступленні на яе прадугледжаны ўступны іспыт па творчасці, які здаецца непасрэдна ва ўніверсітэце. Пасля шасці гадоў навучання выпускнік атрымае кваліфікацыю «Архітэктар» і ступень магістра.

У пераліку спецыяльнасцяў Полацкага дзяржаўнага ўніверсітэта з новага навуцальнага года з'явіцца дзве новыя — графічны і мультымедыядызайн, а таксама бізнес-адміністраванне.

У Віцебскім дзяржаўным універсітэце імя П. Машэрава будзе весціся набор на новыя спецыяльнасці «Мікрабіялогія» і «Сацыяльна-педагагічная псіхалагічная адукацыя» з прысваеннем кваліфікацыі «Педагог сацыяльны, педагог-псіхолог».

У Гомельскім дзяржаўным універсітэце імя Францыска Скарыны сёлета адкрыты набор на новую спецыяльнасць — «Эканамічнае права».

З 2023 года на спецыяльнасць «Беспілотныя авіяцыйныя комплексы» ў Беларускаму дзяржаўнаму акадэмію авіяцыі будуць прымаць дзяўчат. Варта адзначыць, што спецыяльнасць не новая, аднак да гэтага года паступаць на яе маглі толькі юнакі.

У Мінскім дзяржаўным лінгвістычным універсітэце з'явіцца прафілізацыя «Пераклад жэстай мовы» на спецыяльнасці «Перакладчыцка справа» на перакладчыцкай факультэце. Здаць уступныя іспыты прапануюць выпускнікам Лінгваўманітарнага каледжа, філіяла МДПУ, якія завяршылі навучанне па спецыяльнасці «Лінгвістычнае забеспячэнне суддакамунікацыі» ў 2023 годзе. Гэта значыць, што цяпер суддаперакладчыкі могуць мець не толькі сярэдняю спецыяльнасць, але і вышэйшую адукацыю.

Беларускі гандлёва-эканамічны ўніверсітэт спажывецкай кааперацыі, які рыхтуе кадры для гандлёвай галіны, адкрывае прыём на дзве новыя спецыяльнасці — «Інфармацыйныя сістэмы і тэхналогіі» і «Электронная эканоміка». У МІТСО ў гэтым годзе адкрываецца адразу дзве новыя спецыяльнасці — «Эканамічнае права» і «Эканамічнае бяспека».

Меркаваць аб тым, якімі будуць прахадныя балы ў ВНУ сёлета, пакуль цяжка. Па-першае, у Беларусі ўпершыню праходзілі цэнтралізаваныя экзамены, дзе колькасць стабільных вынікаў аказалася даволі высокай. Шмат стабільных сертыфікатаў будзе выдадзена і па выніках ЦТ. І калі раней максімальна магчымыя 400 балаў былі ўнікальным выпадкам, то ў гэтым годзе такой сумай можа пахваліцца ўжо не адзін абітурыент.

Летась, напрыклад, у БДУ для паступлення на бюджэтную форму навучання на спецыяльнасці «Лінгвакраіназнаўства» патрабавалася мець 385 балаў, у БДУІР на «Праграмае забеспячэння інфармацыйных тэхналогій» і «Электронныя вылічальныя сродкі» — 374, у БДМУ на «Статаматалогію» прахаднымі былі 369 балаў, у БНТУ на «Маркетынг» — 346 балаў.

Падаваць дакументы лепш у першыя дні, бо калі ахвотных цягнуць да апошняга акажацца шмат, то конкурсная сітуацыя можа рэзка змяніцца ўжо пасля закрыцця прыёмнай камісіі, і абітурыент мае ўсе шанцы застацца за бортам. А вось сітуацыю з падачай дакументаў і сваё месца ў абітурыенцкім рэйтынгу трэба маніторыць пастаянна. Апошняе абнаўленне інфармацыі ў дзень закрыцця прыёмных камісій адбудзецца ў 17 гадзін.

Надзея НИКАЛАЕВА.

Фота Лізаветы ГОЛАД.

Падрабязней — на сайце zviazda.by.

ОАО «Статусбанк»
www.stbank.by

Исх. № 05-01/56-1 от 16 июня 2023 года.

АУДИТОРСКОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ НЕЗАВИСИМОГО АУДИТОРА

Главному бухгалтеру ОАО «Статусбанк»
Госпоже Лаврович Екатерине Михайловне

ОТЧЕТ О ФИНАНСОВОМ ПОЛОЖЕНИИ

Примечания	31 декабря 2022 года	31 декабря 2021 года
АКТИВЫ		
Денежные средства и их эквиваленты	6 76 924	14 078
Средства в финансовых организациях и Национальном банке	7 1 033	625
Кредиты финансовым организациям под залог ценных бумаг	8 67 739	16 646
Кредиты клиентам	9 65 611	59 176
Основные средства, нематериальные активы, активы в форме права пользования	10 5 740	4 538
Текущее требование по налогу на прибыль	1 258	631
Прочие активы	11 1 223	264
ИТОГО АКТИВЫ	219 528	95 958
ОБЯЗАТЕЛЬСТВА И КАПИТАЛ		
Обязательства		
Средства финансовых организаций	12 -	3 000
Средства клиентов	13 134 052	16 358
Ценные бумаги, выпущенные банком	14 1 164	-
Обязательство по текущему налогу на прибыль	302	1
Обязательство по отложенному налогу на прибыль	24 987	1 099
Прочие обязательства	15 4 008	3 100
Итого обязательства	140 513	23 558
Капитал		
Уставный капитал	16 52 817	52 817
Нераспределенная прибыль	26 198	19 583
Итого капитал	79 015	72 400
ИТОГО ОБЯЗАТЕЛЬСТВА И КАПИТАЛ	219 528	95 958

ОТЧЕТ О СОВОКУПНОМ ДОХОДЕ

Примечания	2022	2021
Процентные доходы	17 15 538	9 904
Процентные расходы	18 (1 789)	(276)
Чистые процентные доходы	13 749	8 628
Комиссионные доходы	19 2 725	1 753
Комиссионные расходы	20 (960)	(770)
Чистые комиссионные доходы	1 765	983
Чистые доходы по операциям с иностранной валютой	21 6 354	1 256
Прочие доходы	22 1 613	1 564
Операционные доходы	23 481	13 431
Административные расходы	23 (14 874)	(11 176)
Восстановление (создание) резервов под обесценение финансовых активов	6-9, 11 (606)	1 189
Восстановление (создание) резервов по обязательствам кредитного характера	(234)	(2)
Прибыль до налогообложения	7 767	3 442
Расходы по налогу на прибыль	24 (1 152)	(447)
Чистая прибыль за отчетный год	6 615	2 995
Прочий совокупный доход/(расход)	-	-
Итого совокупный доход	6 615	2 995
Базовая прибыль на простую акцию	16.1 0,0292	0,0132

ОТЧЕТ ОБ ИЗМЕНЕНИЯХ В КАПИТАЛЕ

Примечания	Уставный капитал	Нераспределенная прибыль	Итого капитал
Остаток на 31 декабря 2020 года	52 817	16 588	69 405
Чистая прибыль за отчетный год	-	2 995	2 995
Итого совокупная прибыль за отчетный год	-	2 995	2 995
Остаток на 31 декабря 2021 года	16 52 817	19 583	72 400
Чистая прибыль за отчетный год	-	6 615	6 615
Итого совокупная прибыль за отчетный год	-	6 615	6 615
Остаток на 31 декабря 2022 года	16 52 817	26 198	79 015

ОТЧЕТ О ДВИЖЕНИИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ

Примечания	2022	2021
Операционная деятельность		
Проценты полученные	14 983	9 906
Проценты уплаченные	(1 750)	(274)
Комиссии полученные	2 746	1 667
Комиссии уплаченные	(960)	(770)
Реализованный результат по операциям с иностранной валютой	6 345	2 003
Расходы на персонал уплаченные	(5 222)	(3 808)
Уплаченные административные расходы	(8 735)	(6 390)
Прочие доходы	3 172	1 550
Резерв	61	-
Движение денежных средств от операционной деятельности до изменений в операционных активах и обязательствах	10 640	3 884
<i>(Увеличение)/уменьшение операционных активов:</i>		
Обязательные резервы на счетах в НБ РБ	(411)	-
Средства в финансовых организациях и Национальном банке	-	944
Кредиты финансовым организациям под залог ценных бумаг	(50 740)	(16 565)
Кредиты клиентам	(6 790)	1 095
Прочие активы	(987)	2
<i>Увеличение(уменьшение) операционных обязательств:</i>		
Средства финансовых организаций	(2 806)	3 000
Средства клиентов	115 985	6 490
Прочие обязательства	1 126	1 141
Чистое движение денежных средств от операционной деятельности до налогообложения	66 017	(9)
Налог на прибыль уплаченный	(1 590)	(500)
Чистое движение денежных средств от операционной деятельности	64 427	(509)
Инвестиционная деятельность		
Приобретение основных средств и нематериальных активов	(1 593)	(750)
Продажа основных средств	14	38
Чистое движение денежных средств, использованных в инвестиционной деятельности	(1 579)	(712)
Финансовая деятельность		
Поступления от выпуска (выплаты по погашению) долговых ценных бумаг	1 052	-
Погашение финансовых обязательств по операционной аренде	(1 126)	(960)
Чистое движение денежных средств от финансовой деятельности	(74)	(960)
Чистое увеличение / (уменьшение) денежных средств и их эквивалентов	62 774	(2 181)
Влияние курсовых разниц на денежные средства и их эквиваленты	230	(515)
Изменение оценочного резерва под ожидаемые кредитные убытки	(158)	(17)
Денежные средства и их эквиваленты на начало года	6 14 078	16 791
Денежные средства и их эквиваленты на конец года	6 76 924	14 078

Прилагаемые примечания на страницах с 13 по 71 являются неотъемлемой частью настоящей финансовой отчетности.

Исполняющий обязанности
Председателя Правления
Козик С. А.

Главный бухгалтер
Лаврович Е. М.

г. Минск,
16 июня 2023 года

Лицензия на осуществление банковской деятельности № 26
выдана Национальным банком Республики Беларусь 12 апреля 2023 года. УНП 807000043

Аудиторское мнение

Мы провели аудит прилагаемой финансовой отчетности открытого акционерного общества «Статусбанк» (далее – ОАО «Статусбанк», Банк) (Республика Беларусь, 220006, г. Минск, ул. Денисовская, д. 8А, зарегистрировано в Едином государственном реестре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 807000043), состоящей из отчета о финансовом положении по состоянию на 31 декабря 2022 года, отчета о совокупном доходе, отчета об изменениях в капитале и отчета о движении денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, а также примечаний к финансовой отчетности, включая краткий обзор основных положений учетной политики.

По нашему мнению, прилагаемая финансовая отчетность достоверно во всех существенных аспектах отражает финансовое положение ОАО «Статусбанк» по состоянию на 31 декабря 2022 года, а также его финансовые результаты и движение денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, в соответствии с Международными стандартами финансовой отчетности (далее – МСФО).

Основание для выражения аудиторского мнения

Мы провели аудит в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь «Об аудиторской деятельности», национальных правил аудиторской деятельности, действующих в Республике Беларусь, и Международных стандартов аудита (МСА). Наши обязанности в соответствии с этими требованиями описаны далее в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита финансовой отчетности» нашего аудиторского заключения. Мы независимы по отношению к ОАО «Статусбанк» в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь «Об аудиторской деятельности», национальных правил аудиторской деятельности и Кодекса этики профессиональных бухгалтеров, принятого показательной федерацией бухгалтеров, и наивысшего профессионального этики в соответствии с данными требованиями. Мы полагаем, что полученные нами аудиторские доказательства являются достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения аудиторского мнения.

Ключевые вопросы аудита

Ключевые вопросы аудита – это вопросы, которые, согласно нашему профессиональному суждению, являлись наиболее значимыми для проводимого аудита финансовой отчетности за текущий период. Эти вопросы были рассмотрены в контексте нашего аудита финансовой отчетности в целом и при формировании нашего аудиторского мнения об этой финансовой отчетности, и мы не выражаем отдельного мнения об этих вопросах.

Ключевые вопросы аудита	Аудиторские процедуры, выполненные в отношении ключевого вопроса аудита, и результаты их выполнения
Резерв под ожидаемые кредитные убытки по кредитам клиентам в соответствии с МСФО 9 «Финансовые инструменты»	В ходе наших аудиторских процедур мы рассмотрели и оценили методики ОАО «Статусбанк» по оценке резервов под ожидаемые кредитные убытки по кредитам, предоставленным юридическим и физическим лицам. Мы рассмотрели факторы кредитного риска, используемые ОАО «Статусбанк» для определения значительного увеличения кредитного риска.
Выявление признаков обесценения, факторов значительного увеличения кредитного риска, определение значений вероятности дефолта и уровня потерь при дефолте, определение возмещаемой стоимости и прогнозирование макроэкономических показателей факторов, которые включают значительное использование профессионального суждения. Оценка резерва под ожидаемые кредитные убытки предполагает использование методик оценки, включая внутренние кредитные рейтинги для определения вероятности дефолта, исторические данные для определения уровня потерь при дефолте, а также прогнозирование макроэкономических показателей. Факторы значительного увеличения кредитного риска также имеют субъективный характер и основаны на увеличении кредитного риска по внутренним рейтингам, длительности просроченной задолженности и иных показателей. Использование различных моделей и допущений может существенно повлиять на уровень резерва под ожидаемые кредитные убытки по кредитам клиентам.	Мы проанализировали рейтинговые модели, ключевые исходные данные, допущения, а также модели вероятности дефолта, уровня потерь при дефолте, корректировки их с учетом макроэкономических прогнозов, используемые для расчета ожидаемых кредитных убытков. Мы протестировали (на выборочной основе) модели оценки выбранных нами кредитов. Наша работа включала оценку, являются ли модели и использованные данные приемлемыми, повторение отдельных расчетов, а также различные аналитические и другие процедуры. Мы проанализировали информацию о резерве под ожидаемые кредитные убытки по кредитам клиентам, раскрытую в примечаниях к финансовой отчетности. Полученные аудиторские доказательства в результате выполненных аудиторских процедур, включая вышеуказанные, являются достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения нашего аудиторского мнения.
Примечание 5 «Основные принципы учетной политики», Примечание 9 «Кредиты клиентам» и Примечание 25 «Управление рисками», включенные в финансовую отчетность, содержат информацию о резерве под ожидаемые кредитные убытки, а также подходе руководства к оценке и управлению кредитным риском.	

Обязанности аудируемого лица по подготовке финансовой отчетности

Руководство ОАО «Статусбанк» несет ответственность за подготовку и достоверное представление прилагаемой финансовой отчетности в соответствии с Международными стандартами финансовой отчетности и за систему внутреннего контроля, которую руководство считает необходимой для подготовки финансовой отчетности, не содержащей существенных искажений вследствие недобросовестных действий или ошибок.

При подготовке финансовой отчетности руководство несет ответственность за оценку способности ОАО «Статусбанк» продолжать непрерывно свою деятельность, за раскрытие в соответствующих случаях сведений, относящихся к непрерывности деятельности и за составление отчетности на основе допущения о непрерывности деятельности, за исключением случаев, когда руководство намеревается ликвидировать ОАО «Статусбанк», прекратить ее деятельность, или когда отсутствует какая-либо иная реальная альтернатива, кроме ликвидации или прекращения деятельности. Лица, отвечающие за контроль за управлением, а именно Наблюдательный совет ОАО «Статусбанк», несет ответственность за осуществление надзора за процессом подготовки финансовой отчетности ОАО «Статусбанк».

Обязанности аудиторской организации по проведению аудита финансовой отчетности

Наша цель состоит в получении разумной уверенности в том, что финансовая отчетность не содержит существенных искажений вследствие недобросовестных действий или ошибок, и в выпуске аудиторского заключения, содержащего наше мнение. Разумная уверенность представляет собой высокую степень уверенности, но не является гарантией того, что аудит, проведенный в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности, действующих в Республике Беларусь, и МСА, всегда выявит существенные искажения при их наличии. Искажения могут возникнуть в результате ошибок и (или) недобросовестных действий и считаются существенными, если можно обоснованно предположить, что в отдельности или в совокупности они могут повлиять на экономические решения пользователей, принимаемые на основе этой финансовой отчетности.

В рамках аудита, проводимого в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности, действующих в Республике Беларусь, и МСА, мы применяем профессиональное суждение и сохраняем профессиональный скептицизм на протяжении всего аудита. Кроме того, мы выполняем следующее:

- выявляем и оцениваем риски существенного искажения финансовой отчетности вследствие недобросовестных действий или ошибок; разрабатываем и проводим аудиторские процедуры в ответ на эти риски; получаем аудиторские доказательства, являющиеся достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения нашего мнения. Мы не обнаруживаем существенного искажения в результате недобросовестных действий выше, чем риск несоблюдения существенного искажения в результате ошибки, так как недобросовестные действия могут включать сговор, подлог, умышленный пропуск, искаженное представление информации или действия в обход системы внутреннего контроля;
- получаем понимание системы внутреннего контроля ОАО «Статусбанк», имеющей значение для аудита, с целью разработки аудиторских процедур, соответствующих обстоятельствам, но не с целью выражения мнения об эффективности системы внутреннего контроля ОАО «Статусбанк»;
- оцениваем надлежащий характер применяемой ОАО «Статусбанк» учетной политики и обоснованность бухгалтерских оценок и соответствующего раскрытия информации в финансовой отчетности;
- делаем вывод о равномерности применения руководством ОАО «Статусбанк» допущения о непрерывности деятельности, а на основании полученных аудиторских доказательств – вывод о том, имеется ли существенная неопределенность в связи с событиями или условиями, в результате которых могут возникнуть значительные сомнения в способности ОАО «Статусбанк» продолжать непрерывно свою деятельность. Если мы приходим к выводу о наличии существенной неопределенности, мы должны привлечь внимание в нашем аудиторском заключении к соответствующему раскрытию информации в финансовой отчетности или, если такое раскрытие информации является ненадлежащим, модифицировать наше мнение. Наши выводы основаны на аудиторских доказательствах, полученных до даты нашего аудиторского заключения. Однако будущие события или условия могут привести к тому, что ОАО «Статусбанк» утратит способность продолжать непрерывно свою деятельность.

Мы осуществляем информационное взаимодействие с лицами, отвечающими за корпоративное управление, доводя до их сведения, помимо прочего, информацию о запланированных объемах и сроках аудита, а также о значимых вопросах, возникших в ходе аудита, в том числе о значительных недостатках системы внутреннего контроля, которые мы выявляем в ходе аудита.

Мы предоставляем лицам, отвечающим за корпоративное управление, заявление о том, что нами были выполнены все требования в отношении соблюдения принципа независимости и доведения информации обо всех взаимоотношениях и прочих вопросах, которые можно обоснованно считать угрозами нарушения принципа независимости, и, если необходимо, обо всех предпринятых мерах предосторожности. Из числа вопросов, доводимых до сведения лиц, отвечающих за корпоративное управление, мы выбираем ключевые вопросы аудита и раскрываем эти вопросы в аудиторском заключении (кроме тех случаев, когда раскрытие информации об этих вопросах запрещено законодательством или когда мы обоснованно приходим к выводу о том, что отрицательные последствия сообщения такой информации превысят общественно значимую пользу от ее раскрытия).

Руководитель задания,
Заместитель директора по банковскому аудиту,
ОАО «ФБК-Бел» (приказ № 4-2/ОД от 03.01.2023)

Р.В. Кирслите
(номер квалификационного аттестата аудитора № 0002131)

Руководитель аудиторской группы,
Ведущий аудитор

И.Н. Федорова
(номер квалификационного аттестата аудитора № 0002460)

Информация об аудиторской организации:

Общество с ограниченной ответственностью «ФБК-Бел» (ОАО «ФБК-Бел»);
Место нахождения: Республика Беларусь, 220090, г. Минск, Логовский тракт, 22А, пом. 201-11;
Сведения о государственной регистрации: зарегистрировано решением Минского горисполкома 06 февраля 2009 года в Едином государственном реестре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 690398039;
УНП 690398039.
Регистрационный номер записи аудиторской организации в реестре аудиторских организаций – 10069.
Дата подписания аудиторского заключения 16 июня 2023 года.
Аудиторское заключение получено 16 июня 2023 года.
Главный бухгалтер ОАО «Статусбанк», Лаврович Е. М.

**ИЗВЕЩЕНИЕ
О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ
по продаже недвижимого имущества**

Коммунальное консалтинговое унитарное предприятие «Витебский областной центр маркетинга» извещает о проведении электронных торгов № 2023.4.002.00064 по продаже недвижимого имущества на электронной торговой площадке ETPVIT.BY, по адресу: <https://etpvit.by/>

Продавец: открытое акционерное общество «Доломит», 210012, г. Витебск, ул. Центральная, 23, тел. 8 (0212) 69-19-49.

Организатор, Оператор электронной торговой площадки ETPVIT.BY: коммунальное консалтинговое унитарное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», г. Витебск, проезд Гоголя, 5, тел.: +375 (212) 24-63-12, +375 (29) 510-07-63, e-mail: vcm74@mail.ru, <https://etpvit.by/>.
Дата и время проведения торгов: 18.08.2023 в 09.00 (по времени на сервере ЭТП ETPVIT.BY).

Лот № 1. Изолированное помещение с инв. № 200/D-103425 площадью 263,7 кв. м, наименование – торговое помещение, назначение – торговое помещение по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Центральная, 16-3. Система пожарной сигнализации и оповещения людей о пожаре в торговом помещении (инв. № 63027) по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Центральная, 16-3.

Обременения: договора аренды от 01.06.2009 № 191 и от 02.03.2020 № 277 со сроком действия по 03.03.2024, а в случае отчуждения изолированного помещения – до перехода права собственности на указанное изолированное помещение; договор аренды от 30.12.2011 № 230 сроком действия по 31.12.2027, а в случае отчуждения изолированного помещения – до перехода права собственности на указанное изолированное помещение; договор аренды от 01.10.2021 № 282 сроком действия по 30.09.2024, а в случае отчуждения изолированного помещения – до перехода права собственности на указанное изолированное помещение.

Нач. цена: 135 600,00 бел. руб. с учетом НДС 20 %. **Задаток:** 13 560,00 бел. руб.

Объект находится на земельном участке с кадастровым номером 240155400001000168 площадью 0,2016 га по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Центральная, 16 (общая долевая право аренды).

Электронные торги проводятся в соответствии с Регламентом организации и проведения электронных торгов по продаже имущества и имущественных прав на электронной торговой площадке коммунального консалтингового унитарного предприятия «Витебский областной центр маркетинга» – «etpvit.by». Для участия в электронных торгах необходимо ознакомиться с Регламентом, зарегистрироваться на ЭТП по электронному адресу: <https://etpvit.by/>, внести задаток и подать документы на участие в торгах согласно информации об электронных торгах, размещенной на сайте ЭТП. **Срок внесения задатка и время окончания приема заявлений с прилагаемыми документами: до 16.00 17.08.2023.** Сумма задатка перечисляется оператору электронных торгов на р/с: № BY93MTBK30120001093300066782 ЗАО «МТБанк» г. Минск, БИК МТБKVBY22, УНП 390477566, код операции 40901. Получатель – ККУП «Витебский областной центр маркетинга».

Условия оплаты: Покупатель обязан оплатить предмет аукциона в соответствии с договором купли-продажи, но не позднее 15 (пятнадцати) дней с даты подписания договора купли-продажи. Покупатель аукциона (претендент на покупку) обязан возместить затраты на проведение торгов и оплатить вознаграждение организатору аукциона в размере 10 % от цены продажи лота в течение 5 (пяти) дней со дня проведения аукциона. Затраты на организацию и проведение электронных торгов составили: по лоту (для каждого лота) – не более 2200,00 бел. руб.

Начало торгов по лотам: 31 июля 2023 г. с 09.00 до 16.00

Для участия в торгах необходимо подать заявку и пройти регистрацию в качестве участника торгов на торговой площадке www.etpvit.by/. Прием документов на участие в торгах осуществляется организатором торгов ООО «Расантехторг» на электронную почту: info@etpvit24.by. Срок приема заявлений на участие в торгах и оплаты задатка по лотам – с 15.07.2023 по 28.07.2023 с 9.00 до 17.00.

Контактные данные: +375 (29) 607-79-50; +375 (29) 607-22-87. E-mail: info@etpvit24.by.

Условия оплаты предмета электронных торгов: Покупатель торгов (претендент на покупку) обязан оплатить предмет аукциона в соответствии с договором купли-продажи, но не позднее 15 (пятнадцати) дней с даты подписания договора купли-продажи. Покупатель аукциона (претендент на покупку) обязан возместить затраты на проведение торгов и оплатить вознаграждение организатору аукциона в размере 10 % от цены продажи лота в течение 5 (пяти) дней со дня проведения аукциона. Затраты на организацию и проведение электронных торгов составили: по лоту (для каждого лота) – не более 2200,00 бел. руб. в т. ч. НДС 20 %. С подробной информацией о предмете электронных торгов, порядке участия и оформления документов для участия в электронных торгах можно ознакомиться на сайте ЭТП ETPVIT.BY, по электронному адресу: <https://etpvit.by/>, в разделе «Недвижимое имущество». Организатор электронных торгов имеет право отказать от проведения электронных торгов в любое время, но не позднее чем за три календарных дня до наступления даты проведения торгов. Ознакомиться с предметом электронных торгов можно в рабочие дни с 09.00 до 16.00 по предварительному согласованию с Продавцом по тел.: Прудников Руслан Александрович, +375 (33) 346-04-61.

**Могилевский филиал РУП
«Институт недвижимости и оценки»**

(Организатор аукциона) извещает о проведении открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «Компания «МогНаТ»

Аукцион состоится 02.08.2023 в 11.00 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 352

Лот № 1: капитальное строение с инв. № 700/C-68770 – котельная, пл. – 687,6 кв. м. Капитальное строение с инв. № 700/C-68772 – мазутно-насосная, пл. – 41,0 кв. м. Капитальное строение с инв. № 700/C-91634 – склад, пл. – 44,2 кв. м. Емкость металлическая 80 м³, инв. № 5293; Лот № 1 в распродажу: г. Могилев, ул. Островского, 64, 64Б, на земельном участке с кадастровым номером 740100000005005430 (пл. – 0,4562 га). Отдельный земельный участок под обслуживание лота № 1 не выделен.

Начальная цена продажи: 4 288,00 бел. рублей с учетом НДС. Сумма задатка: 8 288,00 бел. руб.

Р/с для перечисления задатков BY85 BARB 3012 7802 9001 0000 0000 в ОАО «Белгазпромбанк» г. Минск, БИК BARBY2X. Получатель платежа РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Код назначения платежа 40901. Срок подачи документов для участия в аукционе: по 01.08.2023 до 11.00. Порядок оформления участия в аукционе, порядок его проведения, а также определения лота, выигравшего аукцион, содержится в информации о проведении аукциона, опубликованной на сайте Организатора аукциона ino.by. Доп. информацию можно получить по тел. 8029-624-26-25, Mogilev@ino.by.

**Извещение о проведении электронных торгов
в форме открытого аукциона**

Организатор аукциона / Оператор ЭТП: ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 46, www.ipmtorgi.by
Продавец: ЗАО «ТК Банк», г. Минск, ул. Тимирязева, 65А, УНП 807000163

Предмет электронного аукциона: Машино-места, расположенные в подземном паркинге по адресу: г. Минск, ул. Леонида Беды, 33

№ лота	Наименование (назначение)	Адрес (№ дома)	Начальная цена лота с НДС 20 %, долл. США
1	Машино-место 11,3 кв. м (500/D-708157871)	33-253	5 200,00
2	Машино-место 10,4 кв. м (500/D-708157875)	33-257	5 200,00
3	Машино-место 11,6 кв. м (500/D-708157876)	33-258	5 200,00
4	Машино-место 11,4 кв. м (500/D-708157896)	33-278	5 200,00
5	Машино-место 11,5 кв. м (500/D-708157915)	33-297	5 200,00
6	Машино-место 11,8 кв. м (500/D-708157917)	33-299	5 200,00
7	Машино-место 11,5 кв. м (500/D-708157935)	33-317	5 200,00
8	Машино-место 13 кв. м (500/D-708157879)	33-261	5 700,00
9	Машино-место 12,9 кв. м (500/D-708157881)	33-263	5 700,00
10	Машино-место 13 кв. м (500/D-708157884)	33-266	5 700,00
11	Машино-место 13,1 кв. м (500/D-708157887)	33-269	5 700,00
12	Машино-место 12,8 кв. м (500/D-708157898)	33-280	5 700,00
13	Машино-место 13 кв. м (500/D-708157903)	33-285	5 700,00
14	Машино-место 12,9 кв. м (500/D-708157907)	33-289	5 700,00
15	Машино-место 12,7 кв. м (500/D-708157910)	33-292	5 700,00
16	Машино-место 14,8 кв. м (500/D-708157916)	33-298	5 700,00
17	Машино-место 13 кв. м (500/D-708157919)	33-301	5 700,00
18	Машино-место 12,9 кв. м (500/D-708157930)	33-312	5 700,00
19	Машино-место 13 кв. м (500/D-708157933)	33-315	5 700,00
20	Машино-место 12,9 кв. м (500/D-708157939)	33-320	5 700,00
21	Машино-место 12,8 кв. м (500/D-708157941)	33-323	5 700,00
22	Машино-место 12,7 кв. м (500/D-708157944)	33-326	5 700,00
23	Машино-место 12,7 кв. м (500/D-708157949)	33-330	5 700,00
24	Машино-место 28,2 кв. м (500/D-708157895)	33-277	12 200,00

*Примечание: цена продажи Предмета аукциона фиксируется в протоколе о результатах аукциона в сумме в белорусских рублях, эквивалентной цене продажи лота в долларах США по курсу НБРБ на дату проведения аукциона

Задаток – 1 500,00 бел. руб. перечисляется на расчетный счет BY92 BELB 3012 0048 3500 8022 6000 в ОАО «Банк Белгосб» – БИК BELBY2X. Получатель платежа – ООО «ИПМ-Консалт оценка», УНП 191224638

Срок подписания договора купли-продажи: 15 (пятнадцать) рабочих дней после проведения электронных торгов. При оплате возможно предоставление рассрочки. Продавец составляет и направляет договор для подписания победителю аукциона

Срок оплаты предмета аукциона: не позднее 10 (десяти) рабочих дней после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения и оформления участия в электронных торгах
Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом торговой площадки «ИПМ-Торги»: www.ipmtorgi.by. Ответственность участника аукциона, его права и обязанности, штрафные санкции прописаны в соглашении о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона

Победитель электронных торгов либо единственный участник торгов, согласивший повысить начальную цену предмета торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить вознаграждение 2 % от цены продажи лота в течение 3 дней после проведения электронных торгов

Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента определения победителя лота без объяснения причин снятия

Дата и время начала и окончания электронных торгов: 16.08.2023 с 13.00 до 14.00. Торги продолжаются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов

Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 15.08.2023 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by

Контакты: +375 29-317-95-42; +375 44 704-92-06, info@ipmtorgi.by

Извещение о проведении открытого аукциона

Организатор аукциона, оператор ЭТП: ООО «Расантехторг», г. Минск, ул. Беды, 33, помещение 339. Адрес ЭТП: www.torgi24.by
Продавец: ОАО «Столбцовский РКБ», Минская область, г. Столбцы, ул. Я. Коласа, 28

Предмет электронных торгов

Лот	Наименование (назначение), инвентарный номер	Начальная цена с НДС (бел. руб.)
926	Капитальное строение с инвентарным № 622/C-48252, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 625485805101000125 по адресу: Минская обл., Столбцовский р-н, Деревянский с/с, д. Нивное, ул. Садовая, д. 18А, наименование – здание КПП, составные части и принадлежности: 1 – пристройка, А1/д – здание КПП	432,00
934	Капитальное строение с инвентарным № 622/C-48397, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 625482402001000340 по адресу: Минская обл., Столбцовский р-н, Зямковский с/с, аг. Слобода, ул. Столбцовская, д. 25Б, наименование – здание КПП, составные части и принадлежности: А1/д – здание КПП	3 384,00

Размер шага составляет 5 % от начальной цены лота

Задаток 10 % от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях (для каждого лота) перечисляется на р/с BY96UNBS 30120893000010000933 в ЗАО «СББ Банк», код UNBSBY2X, г. Минск, пр-т Победителей, 23/3, УНП 191514793, получатель: ООО «Расантехторг»

Срок подписания договора купли-продажи: 15 (пятнадцать) рабочих дней после электронных торгов

Условия оплаты предмета электронных торгов
Победитель торгов (претендент на покупку) обязан оплатить предмет аукциона в соответствии с договором купли-продажи, но не позднее 15 (пятнадцати) дней с даты подписания договора купли-продажи. Победитель аукциона (претендент на покупку) обязан возместить затраты на проведение торгов и оплатить вознаграждение организатору аукциона в размере 10 % от цены продажи лота в течение 5 (пяти) дней со дня проведения аукциона. Затраты на организацию и проведение электронных торгов составили: по лоту (для каждого лота) – не более 2200,00 бел. руб.

Начало торгов по лотам: 31 июля 2023 г. с 09.00 до 16.00

Для участия в торгах необходимо подать заявку и пройти регистрацию в качестве участника торгов на торговой площадке www.torgi24.by/. Прием документов на участие в торгах осуществляется организатором торгов ООО «Расантехторг» на электронную почту: info@etpvit24.by. Срок приема заявлений на участие в торгах и оплаты задатка по лотам – с 15.07.2023 по 28.07.2023 с 9.00 до 17.00.

Контактные данные: +375 (29) 607-79-50; +375 (29) 607-22-87. E-mail: info@etpvit24.by.

**ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ
ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ
по продаже недвижимого имущества
ОАО «Витязь»**

Коммунальное консалтинговое унитарное предприятие «Витебский областной центр маркетинга» извещает о проведении электронных торгов № 2023.4.002.00063 по продаже недвижимого имущества на электронной торговой площадке ETPVIT.BY, по адресу: <https://etpvit.by/>

Продавец: открытое акционерное общество «Витязь», 210605, Витебская обл., г. Витебск, ул. П. Бровки, 13а, тел. +375 212-65-58-08.

Организатор, Оператор электронной торговой площадки ETPVIT.BY: коммунальное консалтинговое унитарное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», г. Витебск, проезд Гоголя, 5, тел.: +375 (212) 24-63-12, +375 (29) 510-07-63, e-mail: vcm74@mail.ru, <https://etpvit.by/>.
Дата и время проведения торгов: 15.08.2023 в 09.00 (по времени на сервере ЭТП ETPVIT.BY).

Лот № 1. Помещение с кадастровым номером 60:27.0020304:628 площадью 124,4 кв. м, назначение – нежилое, по адресу: Российская Федерация, Псковская обл., г. Псков, ул. Яна Фабрициуса, д. 25, пом. 1003, расположено на этаже № 1 здания с кадастровым № 60:27.0020304:41.

Обременения: договор аренды № 825а от 03.08.2022 со сроком действия в течение трех лет

Нач. цена: 337 577,80 бел. руб. без учета НДС. Задаток: 33 757,78 бел. руб.

Лот № 2. Нежилое помещение с кадастровым номером 78:34:0004221:1491 площадью 175,4 кв. м, назначение – нежилое помещение, по адресу: Российская Федерация, г. Санкт-Петербург, ул. Репищева, дом 7, литера А, пом. 19-Н. Помещение расположено в подвале и на этаже № 1 здания с кадастровым № 78:34:0004221:1112.

Обременения: договор аренды № 1365а от 26.10.2020 сроком действия по 25.07.2023.

Нач. цена: 911 000,00 бел. руб. без учета НДС. Задаток: 91 100,00 бел. руб.

Электронные торги проводятся в соответствии с Регламентом организации и проведения электронных торгов по продаже имущества и имущественных прав на электронной торговой площадке коммунального консалтингового унитарного предприятия «Витебский областной центр маркетинга» – «etpvit.by». Для участия в электронных торгах необходимо ознакомиться с Регламентом, зарегистрироваться на ЭТП по электронному адресу: <https://etpvit.by/>, внести задаток и подать документы на участие в торгах согласно информации об электронных торгах, размещенной на сайте ЭТП. **Срок внесения задатка и время окончания приема заявлений с прилагаемыми документами: до 16.00 14.08.2023 по времени на сервере ЭТП ETPVIT.BY.**

Сумма задатка перечисляется Оператору электронных торгов, получателю – ККУП «Витебский областной центр маркетинга» в белорусских рублях: р/с BY93MTBK30120001093300066782 ЗАО «МТБанк» г. Минск, ИБАН МТБKVBY22, УНП 390477566, код операции 40901; в российских рублях: ЗАО «МТБанк», JSC «MTBank», SWIFT: МТБKVY22, address: 6-A, Partizanskaya Av., 220033, Minsk, Republic of Belarus, Номер счета/Correspondent Account: 30111810300002054666 в RUB/Банк корреспондент/Correspondent bank: КБ «Москоммерцбанк» (АО) Россия, 1190117, Москва, ул. М. Ордынка, д. 20, стр. 1, БИК 044525951, корсчет: 3010181004525000951 в ГУ Банка России по Центральному федеральному округу г. Москва, для зачисления на счет BY48MTBK30120001064300050439 для ККУП «Витебский областной центр маркетинга».

Условия электронных торгов: Победитель торгов (претендент на покупку) обязан в течение 10 (десяти) рабочих дней со дня проведения электронных торгов возместить затраты на организацию и проведение электронных торгов, а также расходы, связанные с изготовлением и представлением участникам документации, необходимой для его проведения, расходы Продавца на проведение независимой оценки предмета эл. торгов, оплатить услуги Оператора ЭТП согласно преискурванту, размещенному на сайте ЭТП; подписать договор купли-продажи предмета электронных торгов в течение 20 (двадцати) календарных дней со дня проведения электронных торгов; оплатить предмет электронных торгов в порядке и сроки, установленные договором купли-продажи; в случае недостижения согласия между Продавцом и Покупателем по срокам оплаты предмета эл. торгов, предмет эл. торгов оплачивается в течение 30 календарных дней с даты заключения договора купли-продажи. НДС от цены продажи предмета эл. торгов уплачивается сверх стоимости предмета эл. торгов. Оплата лота на последующий торговый период осуществляется в соответствии с условиями деятельности в Республике Беларусь через постоянное представительство, осуществляющее за счет Продавца недвижимого имущества. Организатор электронных торгов имеет право отказать от проведения электронных торгов в любое время, но не позднее чем за три календарных дня до наступления даты их проведения. С подробной информацией о предмете электронных торгов, порядке участия и оформления документов для участия в электронных торгах можно ознакомиться на сайте ЭТП ETPVIT.BY, по электронному адресу: <https://etpvit.by/>, в разделе: «Недвижимое имущество». Ознакомиться с предметом электронных торгов можно в рабочие дни по предварительному согласованию с Продавцом по тел. +375 212-265383.

Туринский сельский исполнительный комитет

Пуховичского района Минской области 16 августа 2023 года проводит аукцион по продаже гражданам Республики Беларусь земельного участка в частную собственность для строительства и обслуживания жилого дома, с расположенным на нем незавершенным незаконсервированным капитальным строением, расположенным в д. Подберезье Пуховичского района Минской области, ул. Хлебовка, уч. 11

№ лота	Адрес земельного участка с расположенным на нем незавершенным незаконсервированным капитальным строением	Площадь (га)	Наличие инженерных сетей	Начальная цена (рублей)	Затраты (рублей)	Задаток (рублей)
1	д. Подберезье, ул. Хлебовка, 11, кадастровый номер: 624487906701000141, объем (площадь) строения 40 кв. м, готовность строения 6 %, фундамент бетон	0,1873	Сети электроснабжения	5614,73	2 044,62 + публикация в СМИ	561,47

Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке продажи не завершенных строительства незаконсервированных жилых домов, дач с публичных торгов, утвержденных постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 23.03.2018 № 220.

Перечень документов, представляемый участником аукциона: заявление на участие в аукционе; документ, подтверждающий внесение суммы задатка, гражданином – документ, содержащий его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования, представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность.

Лицо, желающее принять участие в аукционе, обязано подписать с организатором торгов Соглашение, определяющее взаимные права и обязанности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Порядок осмотра объекта осуществляется участником аукциона по согласованию с организатором торгов.

Аукцион состоится 16 августа 2023 года в 15.00 по адресу: агрогородок Турин Пуховичского района Минской области, ул. Центральная 49Б. Задаток перечисляется на расчетный счет BY96AKBB36006252200070000000, УНП 600537220, код платежа 04901.

Получатель: главное управление Министерства финансов Республики Беларусь по Минской области. Банк: ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Минск, БИК АКBBY2X. Заявления на участие и необходимые документы принимаются до 17.30 10 августа 2023 года по вышеуказанному адресу. Контактные телефоны: (801713) 98636, 98635.

Официальный сайт Пуховичского районного исполнительного комитета. Расходы по организации и проведению аукциона, затраты на строительство, в том числе проектирование объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры по земельным участкам, подлежат возмещению в установленном законодательством порядке.

Ніна ЛАМАНОВІЧ:

«ШМАТ ПРАЦУЕМ НАД ТЫМ, КАБ ХОР ВЫЛУЧАЙСЯ ВЫРАЗНАСЦЮ СПЕВАЙ»

Я творчае жыццё — гэта Вялікі тэатр Беларусі, куды Ніна Іосіфаўна прыйшла яшчэ студэнткай трэцяга курса кансерваторыі: назірала, прыглядалася, вучылася. Набіралася досведу, каб аднойца стаць галоўным хормайстар тэатра. На гэтай пасадзе яна ўжо 30 гадоў. За гэты час калектыву не проста змяніўся, а стаў асобнай творчай сілай, якая акрамя працы ў спектаклях рыхтуе асобныя праграмы і дае канцэрты, на якіх можна пачуць не толькі музычныя шэдэўры, такія як «Рэквіем» Вердзі ці Моцарта, але і самую розную музыку — і электронную, і джаз, што публіка і заўважыла, і ацаніла. Нездарма галоўны хормайстар нашага Вялікага тэатра Ніна Ламановіч мае званне народнай артысткі Беларусі. Яна была сведкай і гістарычных працэсаў у тэатры, які сёлета адзначыў 90 гадоў, і сёння з'яўляецца адной з тых асоб, якія ўплываюць на яго узровень. Пра гэта і многае іншае ішла наша размова.

— *Ваша з'яўленне ў тэатры прыпала на росквіт савецкага мастацтва. З якімі думкамі і ідэямі вы прыходзілі ў тэатр?*

— Маім педагогам быў Аляксей Пятровіч Кагадзееў, галоўны хормайстар Вялікага. На той час я ў яго была адзіная студэнтка, і ён мяне запрасіў у тэатр. Тады ставілі оперу Рыхарда Вагнера «Ланггрэн», а там — падвоеныя харавыя сцэны, трэба было шмат мужчынскага складу, і каб атрымаўся вялікі хор, мы запрашалі спевакоў з хору радыё і тэлебачання, з дзяржаўнай харавой капэлы. Гэта быў савецкі час, сярэдзіна 70-х. У Мінску тады быў вялікі фестываль, куды прыежджалі ўсе оперныя тэатры савецкіх рэспублік — было нешта неверагоднае! Бо яны прыежджалі са сваімі аркестрамі, харамі, салістамі. Прывозілі свае спектаклі. Наш тэатр тады ставіў оперы савецкіх кампазітараў — «Бору» Ціхана Хроннікава, які прыежджаў сюды. Я бачыла людзей, якія сёння з'яўляюцца легендамі... Пачатак 80-х гадоў — гэта росквіт нашага тэатра. Галоўным дырыжорам з'яўляўся Яраслаў Антонавіч Вашчак, у які прыйшоў Вялянцін Мікалаевіч Елізар'ев. І трупка была вельмі моцная. Як казаў Яраслаў Вашчак: «У трупы трэба браць толькі «первачоў». «Другачамі» яны самі стануць...» Калі я прыйшла, у трупы было крыху больш за 30 чалавек. У хоры працавалі яшчэ старыя кадры, якія прыйшлі ў пасляваенны час, — людзі з добрымі галасамі, адораныя прыродай, але часта без музычнай адукацыі. Тады хор працаваў толькі ў спектаклях. А я ўжо марыла пра тое, каб хор Вялікага тэатра Беларусі праспяваў «Рэквіем» Вердзі. На што мой педагог казала: «Ты авантурыстка, з гэтым калектывам — ніколі...» Але рэпертуар тэатра складаўся прадумана: улічваліся магчымасці трупы — якія салісты, які хор...

— *Няўжо правальных пастаноўкаў не было?*

— На маім вяку былі такія спектаклі, якія мастацкі савет не прымаў. Неяк мы хацелі ставіць «Сілу лёсу» Вердзі, тады яшчэ ў нас спявала Марыя Гулегіна. Мастак прынёс макет дэкарацыі, а тэатр не прыняў. Запрасілі іншага мастака: гэта ж дзяржаўныя грошы,

іх нельга траціць дарэмна. Ці «Дэман» Антона Рубінштэйна: быў пастаўлены ў паўканцэртным варыянце. Дык мастацкі савет сказаў, што на сцэне Вялікага тэатра гэта не пойдзе. Так было заведзена, што мастацкі савет прымаў оперу не напярэдадні прэм'еры, як зараз, а загадзя, адпаведна, заставаўся час яшчэ ўлічыць заўвагі, нешта дапрацаваць. А цяпер усё так шчыльна, што нават калі і ёсць нейкія заўвагі да пастаноўшчыкаў з боку мастацкага савета, то нешта змяніць ужо немагчыма.

— *Якія засталіся адчуванні ад работы з вялікімі людзьмі Вялікага тэатра Беларусі? Таму што асобы шмат што вызначаюць.*

— Асобы вызначаюць усё. Я заспела ў росквіце сіл Святанку Данілку, працавала і яшчэ Аркадзь Саўчанка, Віктар Чарнабаеў. Пра іх у тэатры дагэтуль ходзяць легенды. Былі выдатныя спевакі — Ірына Шыкунова, мне пашчасціла яшчэ паслухаць Тамару Ніжнікаву — яна спявала свае апошнія спектаклі. Заспела і апошнія спектаклі Зіновія Бабія. Гэта асобы, у якіх не было «праходных» спектакляў. Усе ведалі, што калі на сцэне яны, то ўзровень забяспечаны.

Яшчэ памятаю момант, калі наш оперны тэатр рабіў справаздачу на сцэне Вялікага тэатра Расіі. Мы вазілі туды такія пастаноўкі, як «Іван Сусанін». М. Глінкі, і оперы нашых беларускіх кампазітараў — «Джардана Бруна» (Сяргея Картэса), «Сцежкі жыцця» (Генрыха Вагнера). Сёння такіх гастрольных яма, мы не перад кім не робім справаздачу, акрамя свайго гледчага. Праўда, у юбілейным сезоне пасля доўгага перапынку вазілі ў Маскву беларускую оперу «Дзікае паляванне караля Стаха» (Уладзіміра Солтана).

Такія кантакты карысныя. Напрыклад, я працавала чарговым хормайстарам, і ў мяне была магчымасць ездзіць на свайго роду курсы павышэння кваліфікацыі па накіраванні Міністэрства культуры. Аляксей Пятровіч Кагадзееў як галоўны хормайстар быў заняты ў тэатры, ён, ужо народны артыст БССР, не ездзіў, але адпраўляў мяне. У Вялікім тэатры Расіі, на базе якога мы займаліся, я змагла паслухаць усіх выдатных оперных артыстаў — Ірыну

Абразцову, Тамару Сіняўскую, Тамару Мілашкіну, Уладзіміра Атлантава, бачыла на сцэне Маю Плісецкую, назірала за выдатнымі дырыжорамі.

Дарэчы, у нас працавалі свае дырыжоры-асобы. Як Таццяна Міхайлаўна Каламейцава. На ўсёй савецкай прасторы тады былі толькі дзве жанчыны-дырыжоры — Вераніка Дударова і Таццяна Каламейцава. У мяне з ёй адразу узнікла паразуменне, хоць я была яшчэ студэнткай. Я адчула роднасную душу, а яна паверыла ў мяне: як хормайстру-пастаноўшчыку даручыла мне «Казкі Гофмана» Аффенбаха. Калі мы павезлі гэты спектакль у Маскву, то Іван Сямёнавіч Казлоўскі прыйшоў пасля першага акту за заслону шукаць хормайстра. Ён тады хадзіў у характэрным капляюшыку, са скураным выцёртым партфельчыкам. Я разумела, што гэта вялікі Казлоўскі! А ён сказаў мне незабыўныя словы: «Я рэдка чую такую зладжанасць і такі шрых у хоры, як сёння...»

— *Тады жанчын было мала ў дырыжорскім прафесіях. Якім было стаўленне да вас?*

— У Таццяны Міхайлаўны быў насамрэч не жаночы, а мужчынскі характар. Яна гаварыла нізкім голасам, насіла нагавіцы тады, калі ўсе жанчыны яшчэ хадзілі ў спадніцах. Яна настолькі прывыкла сябе дырыжыраванню, што мала клапацілася пра жаночасць. Не памятаю такога, каб яна была з нафарбаванымі вуснамі ці вейкамі. Унікальная асоба! А цяпер вельмі шмат жанчын-дырыжорак. Магчыма, я рэтраградка, але скажу шчыра: мне не падабаюцца жанчыны-дырыжоры. Лічу, што гэта мужчынская прафесія. Жаночасць мне перашкаджае слухаць музыку, а ўжо як гэта даецца мужчынам — уявіць складана. Яраслаў Антонавіч Вашчак шмат разоў прапаноўваў мне вучыцца ў яго сімфанічнаму дырыжыраванню. Сказала «не»: магу быць толькі хормайстарам.

— *Пра тэатральнае жыццё хадзіла шмат баек, як усё няпроста, шмат падводных камяней. Ці адчулі вы гэта?*

— Канешне, калі маладая дзяўчына прыйшла ў тэатр, то ўсіх хвалыла пытанне: як атрымалася, што яна адразу трапіла ў Вялікі?.. Але я не звяртала ўвагі, бо была цалком у музыцы. Стаяла за заслонай падчас спектакляў ад першай да апошняй ноты. Кагадзееў мяне ўжо давярэў — я заканчвала кансерваторыю з уласнай хормайстарскай працай: «Дон Паскуале» Даніэці. Аляксей Пятровіч мяне дазваляў весці спектаклі з хорам, рэжысраваць. Але я глядзе-ла ўсе спектаклі — напачатку здавалася, што гэта цэлы космас. Для мяне артысты оперы і балета былі як небажыхары. І наступова да мяне прывыклі, магчыма, таму, што я займалася справай. Праз 17 гадоў працы чарговым хормайстарам, калі паўстала пытанне пра замену кіраўніцтва хору, стала галоўным хормайстарам. Але спачатку мяне зрабілі выконваючай абавязкі хормайстра на год. Лічу, што гэта правільна. Бо адна справа, калі ты проста хормайстар і над табой ёсць кіраўнік. Зусім іншае — стаць кіраўніком і несці адказнасць за калектыв. Тады была магчымасць праверыць чалавека, узяць артыста хору на тры месяцы, паглядзець, як ён працуе. А цяпер я бяру артыста адразу на год, і калі праз некаторы час разумо, што памылілася, то усё адно не магу з ім развітацца. Што, на мой погляд, не зусім правільна: у творчасці немагчыма пралічыць наперад. Адрозніваецца: чалавек здольны, таленавіты ці не. Але шмат значыць яшчэ хаджанне працаваць.

— *Вы заспелі час, калі ў тэатры з'яўлялася больш беларускіх опер...*

— Памятаю, як ставілі оперы «Майстар і Маргарыта» Глебавы, «Джардана Бруна» і «Візіт дамы» Картэса, «Сцежкай жыцця» Вагнера. Яны не надта доўга ішлі, але мелі вялікі рэзананс. «Джардана Бруна» ў Маскву двойчы паўтаралі. Гэта была бомба — па музычнай мове, па ўвасабленні на сцэне.

не прымусяў гэта рабіць, бо я калектыву не набіраю, а падбіраю, маю сваё ўяўленне пра тэмбры хору. А тады былі такія людзі, і яны часам перашкаджалі. Было такое, што я з класа выходзіла, каб упатай паплакаць. Але да мяне ў асноўным нармальна ставіліся. З часам сталі паважаць — за працу і адносіны да калег. Не магу сказаць, што мая праца цяпер цалкам бясхмарная, бо людзі ж розныя, асабліва творчыя. Не могуць усе гарэць справай, а патрэбны вынік...

— *Вы заспелі час, калі ў тэатры з'яўлялася больш беларускіх опер...*

— Памятаю, як ставілі оперы «Майстар і Маргарыта» Глебавы, «Джардана Бруна» і «Візіт дамы» Картэса, «Сцежкай жыцця» Вагнера. Яны не надта доўга ішлі, але мелі вялікі рэзананс. «Джардана Бруна» ў Маскву двойчы паўтаралі. Гэта была бомба — па музычнай мове, па ўвасабленні на сцэне.

У Картэса былі цудоўныя камічныя оперы «Юбілей» і «Мядзведзь» паводле Чэхава, але ў нас не было ўмоў, каб іх паказаць. Выдатна ішоў «Князь Наваградскі» Андрэя Бандарэнкі. Вельмі складаны музычны матэрыял, цікавы для хору. Усё вартасна, што з'яўлялася ў беларускіх кампазітараў, тэатр ставіў.

Усе разумеюць: патрэбны нацыянальны рэпертуар. У балеце з'явіліся такія творы — «Страсці» Мдзівані, «Анастасія» Кузняцова. А з операй складана. Два спектаклі, якія мы маем, — «Сівага легенда» Смольскага і «Дзікае паляванне караля Стаха» Солтана, цудоўныя. Мы павінны ганарыцца імі і часта паказаць. У Солтана была яшчэ адна опера — «Сінявокая пані Ядвіга», таксама на гістарычным матэрыяле. Але ў ёй былі няўдалы фінал, і тэатр не прыняў пастаноўку яшчэ пры жыцці аўтара. Калі б ён не сышоў так рана...

Цяпер беларускія кампазітары мала опер пішуць. Такага, каб варты матэрыял ляжаў у тэатры незапатрабаваны, не ведаю. Даўно жыве ў нас мара пра беларускую народную казку, каб загучала для дзяцей на беларускай мове. Калі рабіць беларускую оперу, то трэба, каб гэта было адкрыццё і ўзровень. У Смольскага ў «Сівай легендзе» якую арыю ні вазьмі — ваякальныя шэдэўры. Калі спявае Любка пра няспраўджанае каханне — у гэтым жаночы лёс. Я плачу: трэба ж было такое напісаць!.. Лічу, што дзве беларускія оперы павінны паглядзець як мага больш жыхароў нашай краіны.

Багемны вір і яго таямніцы

— **Вам падабаюцца спектаклі, дзе шмат працы для хору?**

— Гэта найперш сур'езныя спектаклі, якія патрабуюць роздуму. Але чамусьці імкнемся не абцяжарваць глядача, задавольваць яго. Я лічу, што ў нас мала рускай класікі — некалькі назваў. У нас не ідзе Мусаргскі. Няма опер Пракоф'ева, Шостакавіча — гэта геніі. Чаму мы думаем, што публіка іх не разумее? Опера ж наогул — пра каханне і нянавіць, ёсць тэма вайны ці супрацьстаяння, валадарства і адказнасці. Усё эмацыянальна насачанае, ёсць дзе разгарнуцца і хору.

— **Цяпер у тэатры хор з'яўляецца не толькі ў спектаклях, а выступае з асобнымі праграмамі. Як вам удалося адваяваць аўтаномную прастору для хору?**

— Наогул, гэта практыка значных тэатраў: Вялікага тэатра Расіі, Марынінскага тэатра — калі хор добрага ўзроўня. Ёсць оперы, дзе хор прапісаны як дзеючая асоба, толькі калектыўная: сялянне, салдаты, гараджанне. Хор робіць на сцэне вялікую працу і калі ён працуе ў кантэксце дзеі — у атачэнні галоўных герояў. Наш хор можа ўсё. І мы даўно вырашылі, што ён можа ствараць праграмы як самастойная адзінка. Хоць мы рэдка даём харавыя канцэрты — я адказна да гэтага стаўлюся. Каб зрабіць годны харавы канцэрт, хочацца і праграму не паўтараць, і ўзровень прадэманстраваць. А такая загрузка, як у нас, — рэпертуар вялізны, што рэдка ў якім тэатры бывае, — гэтага не асабліва і дазваляе. Але мы патроху сталі рабіць асобныя праграмы, што спадбалася глядачам. Аднак мы не канцэрты калектыўны. Мы часта пытаюцца імпрэсарыя: ці можаце прыехаць і выступіць? А мы не можам: мы павінны спяваць спектаклі. Калі б у нас быў вялікі калектыў, як у «Новай оперы» Колабава — 130 чалавек хору, — то мы маглі б пакінуць тут палову, каб забяспечыць усё спектаклі, а другая палова магла б паехаць на гастролі. А ў нас цяпер 62 чалавекі. Добра, калі на сцэне знаходзяцца 55-56 бо гэта жывыя людзі, яны могуць хварэць». Для такой маштабнай сцэны, як у Вялікім тэатры, у нас маленькі хор. Часам дыр'жоры, якія да нас прыязджаюць на гастролі, заходзяць у харавы клас на рэпетыцыі і здзіўляюцца: «Гэта ўсё?...» Я кажу: пачкайце, зараз яны заспяваюць, і будзе зразу мела, што людзей дастаткова. Праўда, нагрузка вялікая. Калі ў партыі ўсяго тры чалавекі, а павінна быць вусем як мінімум, — уяўляеце, якая адказнасць на тых, хто спявае?..

— **Калі раней хор проста спяваў, то цяпер рэжысёры робяць яго актыўнай дзеючай асобай...**

— Нашы артысты вельмі рухавыя, яны цудоўна танцоўць — хор у нас значна амаладзіўшы. Цяпер нават філарманічныя канцэртныя хары робяць свае праграмы больш разнастайнымі праз выкарыстанне рухаў, таму што выразнасць заўсёды прыцягвае. І невыпадкова ў нас згодна са штатным раскладам значацца «артысты хору опернага тэатра». Таму што часам яны павінны іграць як драматычныя артысты, актыўна рухацца. Яны гэта робяць. І рэжысёры над гэтым працуюць, каб кожны быў асобай на сцэне. Бо сцэна — гэта павелічальнае шкло. Я кажу: «Думаеце, вас не бачаць у трыцім радзе? За тры гадзіны спектакля ўсё бачаць, вы прысутнічаеце ці адсутнічаеце на сцэне». Наш хор

выразны — гэта адзначаюць усе крытыкі, паглядзеўшы спектаклі. Кампазітар Галіна Гарэлава неяк мне сказала: «...Выходзіць хор — і зусім па-іншаму ўспрымаецца музыка». Таму што гэта вялікая колькасць людзей, аб'яднаных агульнай эмоцыяй. Мы шмат працуем над тым, каб хор вылучаўся выразнасцю спеваў, гэта ў спектаклях запамінаецца. Ведаю, што часам глядзчы прыходзіць на квіткі і спытваюць: «Ці шмат у спектаклі хору?» — «Так». — «Тды пойдзем?». Ёсць спектаклі, дзе вялікі харавыя сцэны: «Турандот», «Князь Ігар» наогул лічацца харавой операй. Наш хор вылучаецца добрымі галасамі. Невыпадкова, што нашы харавыя праграмы любяць публіка.

— **Мяркуюце павялічыць склад хору?**

— Гэта праблема больш глыбокая, чым падаецца. Справа ў тым, што сярэднія навукальныя музычныя ўстановы і акадэмічныя музыкі не пастаўляюць нам кадры ў дастатковай колькасці. Вакальныя аддзяленні робяць выпуск не штогод. З жаночымі галасамі прасцей, складаней з мужчынскімі — маю на ўвазе тэнараў, басоў. Каб прыйсці спяваць у оперны тэатр, трэба мець вышэйшую музычную адукацыю. Калі чалавек прыходзіць пасля вучылішча, ён можа тэхнічна не справіцца з выкананнем. А харавыя партыі ў некаторых операх вельмі складаныя. У акадэмію музыкі цяпер ідзе мала мужчын, а тых, хто выпускаецца, звычайна імкнучы ў салісты — яны могуць мець некалькі спектакляў на месяц. У хору нашмат больш працы штодня: ранкам рэпетыцыя, увечары спектакль. І трэба спяваць увесь рэпертуар! На мой погляд, хор опернага тэатра — гэта калектыў салістаў па якасці галасоў, якім падабаецца працаваць у хору, з розных прычын. Я іх вельмі цаню, бо яны любяць сцэну тэатра, выходзяць на яе як артысты, але нам трэба іх больш. На жаль, ёсць пытанне змены пакаленняў. Бо каб выхаваць артыста хору, трэба некалькі гадоў — неабходна вывучыць увесь вялікі рэпертуар на мове арыгінала, каб добра яго спяваць... Раней да нас была чарга, я ледзь не штодзень праслухоўвала артыстаў хору. А цяпер заціша. Мяне яно вельмі хвалюе...

— **У чым тады перспектывы існавання для хору?**

— Я выказала прапанову, каб у студзені да дня памяці ахвяра Халакосту мы выканалі «Рэквіем» Моцарта, які даўно не гучаў на нашай сцэне. Акрамя таго, мне вельмі падабаецца канцэртнае выкананне опер. Ва ўсім свеце гэта запатрабаваны фармат. Нядаўна наша Аксана Волкава выдзіла ў Германію на канцэртнае выкананне оперы «Мазэпа» — чаму не? Гэта, па-першае, дае добрую працу хору. Па-другое, глядзчы знаёміцца з новым творам. А калі грошы на пастаноўку з'яўляцца, то ў партфелі тэатра вывучана партытура. Я хацела бы зрабіць канцэртнае выкананне оперы «Трубадур»: ў ёй што ні мелодыя, то шэд'ювр. У нас ёсць выдатныя артысты на ўсё партыі. Станіслаў Трыфанав — быў цудоўны граф дэ Луна. Азучыю магла б спець Аксана Волкава, Леанору — Настася Масквіна. Ёсць шмат опер, якія можна выканаць такім чынам і радаваць глядача. Я гэтым займалася б з вялікім задавальненнем акрамя рэпертуару, які ідзе ў тэатры. Працы было б больш, але ж дзеля яе мы тут.

Ларыса ЦІМОШЫК.

У Дзяржаўным літаратурна-мемарыяльным музеі Якуба Коласа прайшоў творчы вечар кінарэжысёра, тэлевядучага і пісьменніка Уладзіміра Арлова «Таямніцы багемнага віру» і адбылася прэзентацыя яго аднайменнай кнігі. Аўтар расказаў на імпрэзе нямала цікавага.

— Былі тры рэжысёры, звязаныя з Якубам Коласам. Першае, калі я паехаў пісаць сцэнарыі ў Дом творчасці, на лепшчы пісьменніка, дзе тады працавалі майстры слова. Прычым магчыма была і ўзімку. Прыязджаем мы туды ў студзені. Сонца, цішыня, прыгажосць. Дзвухпавярховы драўляны дом. На дзвярах запіска «Зачыняйце шчыльна дзверы, каб не лезлі камары...» І я яшчэ не ўвайшоў у дом, але мне ўжо стала лагодна і зразумела, што працаваць там будзе добра. Я размясціўся на другім паверсе, а пада мной жыў чалавек, які стварыў Дудуткі і з Яўгенам Еўтушэнкам выдаў том «Строфы века», — Яўген Будзінас. Кожную раніцу ён трукаў па трубе, каб я ішоў на сняданак. Побач з ім каля вялікай гасцёўні жыў Адам Русак, аўтар легендарных песень. Шмат цікавага я пасля распавёў пра яго ў праграме «Люблю і памятаю». Там я атрымаў пахвалу яшчэ і ад самога Вітала Вольскага, аўтара бессмяротнага «Несцеркі». Гэта быў Коласаўскі дом, і ўсё там натхняла нас нешта напісаць і ствараць, — падзяліўся ўспамінамі Уладзімір Аляксандравіч. — Яшчэ два рэжысёры ў мяне былі: адно, калі ў 2008 годзе здымаў фільм «Настаўнік» для праекта «Зваротны адлік», другое — у 2011 годзе, я тады трапіў у кампанію, якую сын Якуба Коласа павёз у тое месца на беразе Нёмана, дзе, як пасля аказалася, за сто гадоў да таго яго бацька сабраў славеты настаўніцкі сход (хоць за яго пасля быў арыштаваны). Цікава было слухаць успаміны пра пісьменніка ад яго сына...

Мерапрыемства стала працягам адукацыйна-музейнага праекта «Простыя словы», гасцямі якога становяцца вядомыя дзеячы культуры, навукоўцы, творцы, распавядаючы пра свой прафесійны і творчы шлях. Уладзімір Арлоў — беларускі пісьменнік, публіцыст, рэжысёр тэатра і кіно. За 40 гадоў працы на тэлебачанні Уладзімір Аляксандравіч стварыў дзясяткі дакументальных і мастацкіх фільмаў, спектакляў, канцэртаў, якія сёння складаюць заплыт фонд Белтэлепрад'юкманніі. Адметны жанр рэжысёра — музычнае кіно, у якім ён здымаў для беларускага тэлебачання Уладзіміра Мулявіна і ВІА «Песняры» з 70-х гадоў, зрабіў некалькі кінакарцін з удзелам музыкантаў. Таксама былі зняты фільмы практычна пра ўсё прыкметныя беларускія гурты:

«Верасы», «Лявоны», «Свята», «Сябры», хор імя Цітовіча. Яшчэ Уладзімір Арлоў — рэжысёр адзінага беларускага тэлевізійнага серыяла неверагоднага маштабу і глыбіні — «Пракляты ўтульны дом».

Падчас творчага вечара Уладзімір Аляксандравіч згадаў, як праходзілі здымкі, распавёў аб сваёй рэжысёрскай працы і аб тым, які галоўны вопыт ён вынес са зносін з легендамі беларускага і савецкага кіно. Адметна і тое, што ў рамках мерапрыемства аўтарам была прэзентавана кніга «Таямніцы багемнага віру». Яна стала працягам папярэдніх кніг Уладзіміра Аляксандравіча «Магія белага экрану», «Магія шматколернага экрану». За кадрам, за кулісамі з сябрамі і актрысамі». У ёй аўтар зноў распавядае пра невядомыя закадравыя падзеі і артыстаў яго фільмаў, пра кінашляхі па Еўропе і Грузіі, свае уражанні ад некаторых малавядомых падзей і месцаў. Усё гэта аздаблена аўтарскімі ацэнкамі і ўспрыманням убачанага. Прафесія кінарэжысёра навучыла Уладзіміра Арлова прыкметаць, запамінаць, адбіраць і апісваць самае цікавае.

Алена ДРАПКО, фота аўтара.

Тэатр

Казачная прэм'ера ў Купалаўскім

Улетку Нацыянальны акадэмічны тэатр імя Янкі Купалы вырашыў парадаваць юнага глядача прэм'ерай — «Казкай аб мёртвай царэўне...». Яркі, уражальны спектакль, дзе дабро перамагае зло, а ўзаемадапамога і стойкасць з'яўляюцца найвышэйшымі каштоўнасцямі... Але пра ўсё па парадку.

Адразу варта адзначыць, што гэты спектакль не з'яўляецца рэмейкам ці казкай на новы лад. Рэжысёр-пастаноўшчык Павел Марыніч спрабаваў максімальна захаваць твор Пушкіна з мінімальнымі новаўвядзеннямі. Арыгінальным застаўся і тэкст у прыгожым перакладзе на беларускую мову. Цікава, што ў пачатку і ў канцы казкі з'яўляецца Аляксандр Сяргеевіч уласнай персонай з вялізнай кнігай казак. Асноўнае адрозненне ад арыгінала ў тым, што колькасць асілкаў была скарачона да трох малайцоў, аднак гэта ніяк не адбілася на якасці казкі і асноўнай думцы твора.

На спектаклі стаіць узроставае абмежаванне 6+, але рэжысёр запусцівае, што дарослым яна таксама будзе цікава. У самой казцы ўзімаецца шмат розных тэм, над якімі можна разважаць у любым узросце. Спектакль аб каханні і ўзаемадапамозе, аб мужнасці і адносінах бацькоў і дзяцей, аб зайздрасці і злосці.

Павел Марыніч разам з мастаком-пастаноўшчыкам Ільёй Падкапаевым стварылі вельмі дынаміч-

ную, музычную, чарадзейную і нават крыху страшную «Казку аб мёртвай царэўне...».

Рэжысёр прыўнёс сюды цэнявы тэатр, з дапамогай якога глядзчы могуць назіраць усе чароўныя ператварэнні на свае вочы.

— Мне заўсёды цікава, што адбываецца там, за кулісамі, — дзеліцца Павел Марыніч. — Мачаха магла сказаць «Ці мне не жыць, ці царэўну загубіць» і сысці са сцэны, але не. Яна сыходзіць за вітражнае акно, заварожвае яблык і ператвараецца ў старую. Дзеці ўсё бачаць і разумеюць, што гэта не старонні чалавек выйшаў, а сама мачаха.

Па словах рэжысёра, тэхнічна гэта вельмі складаная казка. Два светлавыя пераходы ў хвіліну,

да таго ж яшчэ пастаянныя апусканні і ўзнімання дэкарацыі. Адмысловага прафесіяналізму патрабуе і ігра ў цэнявым тэатры. Пластыка павінна быць на вельмі высокім узроўні, каб глядзчы зразумелі, што артыст імкнецца адлюстравачь.

Але якія ж уражанні пакідае спектакль? Пасля ўсіх выпрабаванняў, праз якія праходзяць героі, вельмі радасна, што ўсё заканчваецца хэпі-эндам. Ды ці маглі быць інакш: дабро ж у рэшце рэшт заўсёды перамагае зло. Да таго ж падсумаваць ёсць над чым. Нездарма ж Аляксандр Сяргеевіч некалі пісаў: «Казка лжэ, ды ў ёй намёк! Добрым маліцаам урок».

Лізавета ГОЛАД, фота аўтара.

В отношении лотов №№ 1-41 проводятся повторные торги. Стоимость снижена на 80 %. Ранее публикация размещалась в газете «Звезда» № 252 (29874) от 23.12.2022, стр. 15, № 23 (29903) от 04.02.2023, стр. 14, № 53 (29933) от 21.03.2023, стр. 14, № 75 (29955) от 20.04.2023, стр. 11, № 68 (29968) от 11.05.2023, стр. 10, № 103 (29983) от 01.06.2023, стр. 10, 11, № 117 (29997) от 21.06.2023, стр. 13, 14.

В отношении лотов №№ 42-53 проводятся четвертые повторные торги. Стоимость снижена на 40 %. Публикация ранее размещалась в газете «Звезда» № 46 (29926) от 10.03.2023, стр. 14, № 79 (29959) от 27.04.2023, стр. 11, № 103 (29983) от 01.06.2023, стр. 10, 11, № 117 (29997) от 21.06.2023, стр. 13, 14.

В отношении лотов №№ 54-110 проводятся третьи повторные торги. Стоимость снижена на 30 %. Публикация ранее размещалась в газете «Звезда» № 77 (29957) от 22.04.2023, стр. 9, № 103 (29983) от 01.06.2023, стр. 10, 11, № 117 (29997) от 21.06.2023, стр. 13, 14.

Местонахождение лотов №№ 1-11, 19-41: Минская обл., Минский р-н, пос. Боровляны, ул. 40 лет Победы, 19; **лотов №№ 12-18:** Минская обл., Минский р-н, пос. Сокол; **лотов №№ 42-53:** Минская обл., Минский р-н, пос. Боровляны, ул. 40 лет Победы, 19; **лотов №№ 54-99, 101, 103-109:** Минская обл., Минский р-н, Боровлянский с/с, пос. Опытный, ул. Лагерная 20.

Дата и время проведения торгов
 28 июля 2023 года в 14.30 (регистрация с 14.00 до 14.25) по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127

Срок приема заявлений и внесения сумм залога
 С 10.00 17 июля 2023 года до 16.00 26 июля 2023 года

Условия для участия в торгах: 1. До подачи заявления необходимо внести задаток на р/с BY36ALFA301225570040270000, код банка ALFABY2X, УНП 192783944. Получатель – ООО «Фрондера», назначая платеж – для ИП и юр. лица; задаток для участия в торгах по Лоту – ОАО «МИНСКВОДСТРОЙ», проводимых 28.07.2023. 2. Заявление на участие (на каждый лот отдельное) и необходимые документы (согласие о правах и обязанности сторон в 2-х экземплярах (на каждый лот отдельное), копия платящего поручения о перечислении задатка, копия паспорта (стр. 31-33, действующая прописка); копия свидетельства о государственной регистрации для ИП и юр. лица; документ, подтверждающий полномочия руководителя или представителя юр. лица, копия Устава – для юр. лица) принимаются в рабочие дни с 10.00 до 18.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127. Документы могут подаваться посредством направления почтой (220113, г. Минск, а/я 524) или личной подачи. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата и время получения организатором торгов оригинала заявления на участие в аукционе и полного пакета прилагаемых документов (в случае направления почтой – дата и время поступления документов на абонентский ящик организатора торгов). По вопросу предоставления необходимых документов для участия в аукционе обращайтесь по телефонам: +375233082897, +375233058650. 3. Участие в торгах допускаются лица, подавшие организатору торгов в указанный в извещении о проведении торгов срок заявления и приложенные необходимые документы и зарегистрированные в журнале регистрации на участие в торгах. Победителем аукциона признается участник, предложивший в ходе торгов наивысшую цену. Результаты торгов оформляются протоколом в день проведения торгов. 4. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, при согласии этого участника приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %, комиссия в день проведения аукциона оформляет протокол о продаже предмета торгов этому участнику аукциона. 5. Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона (вознаграждение аукциониста и затраты по размещению публикации в газете) на основании счета-фактуры и акта в течение 5 (пяти) календарных дней со дня проведения аукциона. Вознаграждение аукциониста – 7 % от конечной цены предмета торгов. Победитель аукциона (Претендент на покупку) должен подписать с Продавцом договор купли-продажи предмета торгов после возмещения затрат на организацию и проведение аукциона в течение 10 (десяти) календарных дней с момента подписания протокола о результатах торгов. Оплата приобретенного предмета торгов должна быть произведена в полном объеме не позднее 15 (пятнадцати) календарных дней со дня проведения торгов. 6. Подробнее с правилами проведения торгов можно ознакомиться в разделе «Ликвидация» на сайте <https://orgtorq.by/info>. 7. Все желающие могут предварительно ознакомиться с предметом торгов. Контактное лицо для осмотра предмета торгов – Андрей +375293042560. 8. Организация и проведение аукциона осуществляется на основании норм положения «О порядке продажи имущества ликвидиреуемого юридического лица с публичных торгов», утвержденного постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16.

Все мероприятия, связанные со снятием имущества с учета в полномочном государственном органе, осуществляет покупатель собственными силами и за свой счет на основании выданной доверенности.

ОАО «МИНСКВОДСТРОЙ»
 в лице ликвидатора –
 ООО «Партнер-Консалтинг»,
 тел.: +375 21 151552,
 +375 233396845,
 e-mail: pc-bel@tul.by,
 (220090, г. Минск,
 улица Широкая д. 4,
 УНП 600013209)
 ООО «Фрондера» 220113,
 г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127:
 ☎ + (029) 308 28 97
 • e-mail: info.torg@orgtorq.by
 сайт <https://orgtorq.by>
 • telegram <https://t.me/orgtorq>

Аукцион 31.07.2023 по реализации имущества ОАО «Оршанский комбинат строительных материалов»

Сведения об организаторе торгов (операторе ЭТП) – ООО «Госторг»: 210027, г. Витебск, пр-т Строителей, 6, а/я 77, е-пай: info@auction24.by, тел.: +375 (29) 8-185-185, +375 (33) 3-155-185.

Продавец – ОАО «Оршанский комбинат строительных материалов» (211038, Витебская обл., Оршанский р-н, г. п. Копысь, ул. Октябрьская, 80; УНП 300073637), тел. +375 (29) 295-35-41.

Форма, дата, время и место проведения торгов – 1) Третьи повторные электронные торги в форме аукциона с понижением начальной цены (в отношении лотов с № 1 по № 6) будут проводиться 31 июля 2023 года (по-недельник). 2) Первые повторные электронные торги в форме аукциона с повышением начальной цены (в отношении лотов с № 7 по № 10) будут проводиться 31 июля 2023 года (по-недельник).

Сведения о предмете торгов, начальная (минимальная) цена – Всего сформировано 10 (десять) лотов/деловых лотов. Начальные и минимальные цены указаны без учета НДС. Продавец освобожден от уплаты НДС на основании п. 2.30.2 ст. 115 Налогового кодекса Республики Беларусь.

№ лота	Наименование	Начальная цена лота, рублей	Минимальная цена, руб.	Размер задатка 10%, руб.	Шаг торгов 5%, руб.
1	Комплекс из 17 зданий и сооружений (имущество) производственной базы общей площадью 865,7 кв. м, расположенной по адресу: Витебская обл., Оршанский р-н, г. п. Ореховск, ул. Ленина, 36 на 17 земельных участках с кадастровыми № 223656200001000209 площадью 4,0806 га, предоставленном на праве постоянного пользования, № 223656200001000210 площадью 0,2906 га, № 223656200001000220 площадью 0,909051 га площадью 0,0001 га каждый и прочее имущество, включенное в деловой лот (ссылку см. ниже). Всего в лот включено 80 наименований имущества. Подробная информация о составе имущества в лоте ранее размещалась в газете «Звезда» (за 28.06.2023, 06.06.2023, 28.06.2023) и «Витебские вести» (за 27.04.2023, 06.06.2023, 27.06.2023); на электронной торговой площадке (ЭТП «Аукцион 24») на сайте https://auction24.by и в Едином государственном реестре сведений о банкротстве на сайте https://bankrot.gov.by	338 843,00	272 222,00	33 884,30	16 943,00
2	Комплект из 4 станков для обработки дисковых пил Reptom и Voltmet и прочего имущества, расположенного по адресу: Витебская обл., Оршанский р-н, г. Ореховск, ул. Ленина, 36	114 528,00	96 378,00	11 452,80	5 727,00
3	Комплект из 2 станков для обработки ленточных пил и прочего имущества, расположенного по адресу: Витебская обл., Оршанский р-н, г. Ореховск, ул. Ленина, 36	15 396,00	13 242,00	1 539,60	770,00
4	Капитальное строение с инв. № 240/C-129758, наименование – склад сортированного круглого леса площадью 196,8 кв. м, назначения – сооружение специализированное складов, хранилищ, расположенное по адресу: Витебская обл., Оршанский р-н, г. п. Ореховск, ул. Ленина, склад сортированного круглого леса	29 090,00	25 973,00	2 909,00	1 455,00
5	Капитальное строение с инв. № 240/C-129757, наименование – склад несортированного круглого леса площадью 172,4 кв. м, назначения – сооружение специализированное складов, хранилищ, расположенное по адресу: Витебская обл., Оршанский р-н, г. п. Ореховск, ул. Ленина, склад несортированного круглого леса	25 478,00	22 748,00	2 547,80	1 274,00
6	Установка для штабелирования досок (Витебская обл., Оршанский р-н, г. п. Ореховск, ул. Ленина, 36	50 598,00	44 976,00	5 059,80	2 530,00
7	Дебиторская задолженность ОАО «Оршанский комбинат строительных материалов» № 1/1, подлежащая взысканию с гражданина Смирнова Виталия Валерьевича	1 885,18	1 885,18	188,52	95,00
8	Дебиторская задолженность ОАО «Оршанский комбинат строительных материалов» № 1/2, подлежащая взысканию с гражданина Смирнова Виталия Валерьевича	2 000,00	2 000,00	200,00	100,00
9	Дебиторская задолженность ОАО «Оршанский комбинат строительных материалов» № 2, подлежащая взысканию с ОАО «Оршанский комбинат хлебопродуктов» (УНП 300054088)	1 594,03	1 594,03	159,40	80,00
10	Дебиторская задолженность ОАО «Оршанский комбинат строительных материалов» № 3, подлежащая взысканию с КУСП «Межево-Агро» (УНП 391726789)	1 636,67	1 636,67	163,67	82,00

* - с учетом прочего имущества, включенного в один (каждый) деловой лот. Недвижимое имущество, указанное в лотах № 3 и № 4 расположено на земельном участке с кадастровым № 223656200001000209 площадью 4,0806 га. Дежирное имущество, указанное в лотах № 1, № 2, № 3, № 6 находится по адресу: Витебская область, Оршанский район, г. п. Ореховск, ул. Ленина, 36. Предметы торгов (лоты) – имущество бывшее в употреблении, реализуется по его фактическому состоянию. Внимание! Перед покупкой предмета (предметов) торгов настоятельно рекомендуется провести их осмотр в целях уточнения характеристик и технического состояния. Стоимость каждого предмета торгов (лота) указана без учета его демонтажа и погрузки. Демонтаж и погрузка имущества осуществляется силами и за счет средств покупателя. Имеющиеся обременения в отношении имущества: нет. Осмотреть имущество, расположенное по адресу: Оршанский р-н, г. п. Ореховск, ул. Ленина, 36, можно в любое время по предварительной договоренности с организатором торгов, продавцом (собственником имущества). Антикризисный управляющий, Хоружков Людмила Альбиновна, тел. +375 (29) 2953541. Шаг аукциона и порядок проведения торгов: Шаг аукциона устанавливается в размере 5 (пяти) процентов от начальной цены (стоимости) каждого лота с округлением в большую сторону до целого числа и не изменяется в течение всего аукциона. Торги проводятся при наличии не менее двух участников (за исключением лотов, подлежащих продаже единственному участнику, подавшему заявление на участие в торгах (претенденту на покупку), при его согласии, по начальной цене, увеличенной на пять процентов). Если в течение срока проведения электронных торгов (в период с 09.00 до 16.00) только один участник посетил аукционный зал из двух или более участников (зарегистрированных и допущенных к торгам по конкретному лоту), то предмет аукциона (лот) продается данному участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов, в соответствии с частью тридцать первой статьи 127 Закона Республики Беларусь «Об экономической несостоятельности (банкротстве)». Победителем или единственным участником (претендентом на покупку) возмещает: расходы по оплате судебных расходов (аукционному сбору) согласно прежнему прежнему, размещенному на сайте оператора ЭТП (<https://auction24.by>), фактические затраты за публикацию объявлений о проведении торгов по каждому лоту в отдельности, в том числе по ранее проведенным нерезультативным, несо-

стоявшим торгам, а также возмещает расходы по изготовлению документации на земельный участок, по технической инвентаризации, государственной регистрации и независимой оценке предмета торгов, продавцу и организатору торгов (оператору ЭТП) в течение 5 (пяти) календарных дней с даты проведения торгов. Результаты торгов аннулируются в случае отказа или уклонения победителя торгов (претендента на покупку) от: - подписания договора купли-продажи в установленные сроки; - возмещения вознаграждения (аукционного сбора), а также всех затрат, связанных с организацией и проведением торгов организатором торгов (оператору ЭТП). Договор купли-продажи заключается с победителем торгов (претендентом на покупку) в течение 7 (семи) календарных дней с даты проведения электронных торгов. Победитель торгов (претендент на покупку) в течение 30 (тридцати) календарных дней с даты проведения электронных торгов (сроки оплаты указываются в договоре) оплачивает цену предмета торгов (лота) за минусом суммы внесенного задатка. Изменение данных сроков возможно по письменному согласованию с собственником предмета торгов. Участникам, не признанным победителями либо отказавшимся от участия в торгах, задаток возвращается в течение 5 (пяти) рабочих дней с даты проведения торгов. Размер задатка для участия в торгах: задаток в сумме 10% от начальной цены (стоимости) предмета торгов (лота) перечисляется до подачи заявления на участие в торгах на расчетный счет организатора торгов (оператору ЭТП) по реквизитам: ВУЗ 3012 0044 9910 0000 0533 в ОАО «Приорбанк», г. Минск, БИК FJCBYBZ2X, УНП 391861948. Сроки и место приема заявлений для участия в торгах и прилагаемых к ним документов: Заявление на участие в электронных торгах, платящий документ о перечислении задатка с отметки банка, копии свидетельства о государственной регистрации, учредительных документов, а также документов, подтверждающих полномочия участника торгов (доверенности), направляются по эл. почте: info@auction24.by; начиная с 08.00 18 июля 2023 года (18.07.2023) и заканчивая в срок не позднее 28 июля 2023 года (28.07.2023) до 17.00. Дополнительно для участия в электронных торгах на ЭТП «Аукцион 24» необходимо пройти регистрацию и качество участия в электронных торгах и подать заявку в электронном виде. Организатор торгов и (или) продавец вправе отказать от проведения торгов в срок не менее чем за пять календарных дней до даты их проведения, проинформировав в письменной форме участников торгов, подавших заявление на участие в торгах, об отказе от проведения торгов. Подробная информация размещена на сайтах <https://bankrot.gov.by> и <https://auction24.by>. Ранее опубликованные извещения (объявления): в газетах «Звезда» и «Витебские вести» (даты указаны в лоте 1)

Издвещение о проведении электронных торгов по продаже права заключения договора аренды недвижимого имущества

Организатор электронных торгов – ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703

Продавец – УП «НАЦИОНАЛЬНЫЕ СПОРТИВНЫЕ ЛОТЕРЕИ», г. Минск, пр-т Независимости, 49, пом. 25, +375 29 607 75 72

Оператор ЭТП – ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703. Адрес ЭТП: www.ipmtorgi.by

Предмет электронных торгов: право заключения договора аренды недвижимого имущества

№ лота	Наименование недвижимого имущества	Размер арендной платы за месяц	Начальная цена/сумма задатка	Шаг торгов
1	Административное помещение (административное помещение) с инвентарным № 200/D-11 180, общ. пл. 65,5 кв. м, по адресу: Витебская обл., Витебск, пр-т Московский, 31А, пом. 1. Срок аренды – 3 года	996,26 бел. руб.	276,74 бел. руб.	13,84 бел. руб.
2	Изолированное помещение № 3 (помещение, не относящееся к жилищному фонду) с инвентарным № 100/D-64345, общ. пл. 96,2 кв. м, по адресу: Брестская обл., г. Брест, ул. Васнецова, 60-60. Срок аренды – 3 года	1 463,20 бел. руб.	406,45 бел. руб.	20,32 бел. руб.
3	Административно-торговый центр УП «Национальные спортивные лотереи» г. Новополоцк (административно-торговое помещение) с инвентарным № 252/D-7822, общ. пл. 37,4 кв. м, по адресу: Витебская обл., г. Новополоцк, ул. Молодежная, 43-1. Срок аренды – 3 года	474,05 бел. руб.	158,02 бел. руб.	7,90 бел. руб.

Задаток для участия в электронных торгах перечисляется на р/счет BY47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк Белгэ» (BYN), БИК BELBYB2X. Получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки», УНП 191 021 390

Дата и время начала и окончания электронных торгов: с 11.00 до 11.10 14.08.2023. Торги проводятся на 10 минут с момента подачи ставки в случае, если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов

Дата и время окончания приема заявок: заявки на участие в электронных торгах принимаются на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by по 11.08.2023 до 17.00

Издвещение о проведении электронных торгов опубликовано на сайте Государственного комитета по имуществу (au.ncs.by) 14.07.2023 г.

Контактные телефоны: +375 (17) 280-36-37; +375 (44) 704-92-06. E-mail: auction@cpo.by

Издвещение о проведении 27 июля 2023 года повторных торгов с условиями по продаже недвижимого имущества, принадлежащего ОАО «Стройтрест № 35»

Сведения о предмете торгов (продаваемом имуществе)

Наименование, характеристики и местонахождение продаваемого имущества	Начальная цена, бел. руб., с учетом НДС	Размер задатка, бел. руб.
Изолированное помещение с инвентарным номером 500/P-687432, общей площадью 196,3 кв. м, расположенное по адресу: г. Минск, ул. Ложницкая, 9-6Н, назначение – административное помещение	415 680,0	41 000,0

Продавец имущества: ОАО «Стройтрест № 35», ул. Я. Коласа, 38, 220013, г. Минск.
Организатор торгов: государственное предприятие «МГПЦ», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск.

Условия торгов: победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результатов аукциона, в размере 1 процента от суммы предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов.

Торги проводятся в соответствии со ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «Стройтрест № 35», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, вносящие задаток и заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона по соответствующему предмету торгов, а также представившие организатору торгов следующие документы:

- заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц) и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платящего документа о внесении задатка, документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе, на расчетный счет государственного предприятия «МГПЦ» р/с: BY15 BLBB 3012 0190 3985 8300 1011 в ЦБУ № 527 ОАО «Белинвестбанк», г. Минск, БИК BLBBYB2X, получатель – государственное предприятие «МГПЦ», УНП 190398583, кодификатор назначения платежа – 49001, назначение платежа – задаток для участия в аукционных торгах от 27.07.2023.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (денежная сумма) фиксируется в протоколе о результатах торгов и включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предъявления копии платящих документов о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляет победитель торгов (покупатель) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи. Расходы, связанные с государственной регистрацией договора купли-продажи и основанных на нем прав оплачиваются победителем торгов (покупателем).

Торги проводятся 27 июля 2023 года в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 7 (зал аукциона). Прием документов, а также консультация по вопросам участия в торгах осуществляются с 17.07.2023 по 25.07.2023 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.30) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

По вопросу ознакомления с продаваемым имуществом следует обращаться по телефону (029) 611-50-44.
Телефоны для справок: (017) 365-48-36 (государственное предприятие «МГПЦ»); (029) 611-50-40 (ОАО «Стройтрест № 35»).

СМЯРОТНАЯ ГОНКА

Чаму імкліва нарошчваюцца ваенныя расходы?

На саміце ў Вільнюсе члены Паўночнаатлантычнага альянсу пацвердзілі сваё абавязальства штогод укладваць у абарону не менш чым два працэнты ВУП. Пры гэтым у выніковым камюніке яны прызналі, што ў многіх выпадках ваенныя выдаткі могуць перавысіць пазначаны ўзровень. Удзельнікі форуму таксама абавязаліся інвеставаць не менш за 20 працэнтаў ад сваіх абаронных бюджэтаў у тэхналогіі, у прыватнасці ў даследаванні і распрацоўкі. «Нам неабходна захаваць нашу тэхналагічную перавагу і працягваць мадэрнізаваць і рэфармаваць нашы сілы і магчымасці, у тым ліку за кошт інтэграцыі інавацыйных тэхналогій», — адзначаецца ў камюніке. Як вядома, у мінулым годзе, паводле даных альянсу, з 31 краіны НАТО патрабаванне аб накіраванні на ваенныя выдаткі двух працэнтаў ВУП выканалі толькі восем дзяржаў — Грэцыя, ЗША, Літва, Польшча, Вялікабрытанія, Харватыя, Эстонія і Латвія. Пры гэтым агульны абаронны бюджэт альянсу перавысіў трыльён долараў. Глобальныя выдаткі на ўзбраенне летась павялічыліся на 3,7 працэнта і дасягнулі рэкордных 2,24 трыльёна долараў. Як паведаміла ТАСС са спасылай на даклад Стакгольмскага міжнароднага інстытута даследавання праблем міру (SIPRI), у Еўропе рост аказваўся найвышэйшым за апошнія 30 гадоў. Чаму раскручваецца смяротная гонка ўзбраенняў?

ДА ЧАСОЎ ХАЛОДНАЙ ВАЙНЫ

Адметнае параўнанне: летась краіны НАТО выдаткавалі на абарону ў 17 разоў больш, чым Расія. Большая частка вайсковых асігнаванняў (каля 70 працэнтаў) паранейшаму прыпадае на ЗША — 877 мільярд долараў. Пры гэтым, як адзначаюць аўтары даследавання Стакгольмскага інстытута даследавання праблем міру, доля Злучаных Штатаў у глабальным гандлі зброяй за пяць апошніх гадоў узрасла з 33 да 40 працэнтаў. За кошт чаго гэта адбылося? «Імпарт Еўропы рэзка ўзрос», — тлумачыць сітуацыю на глабальным рынку ўзбраенняў Пітэр Д. Веземан, старшы даследчык Праграмы гандлю зброяй SIPRI і адзін з аўтараў даклада. У 2018—2022 гадах Еўропа павялічыла імпарт асноўных відаў узбраенняў на 47 працэнтаў у параўнанні з папярэдняй пяцігодкай, а глабальны аб'ём экспарту зброі за гэты ж час зменшыўся на 5,1 працэнта. Асабліва моцна скараціла імпарт зброі Афрыка (на 40 працэнтаў), абедзве Амерыкі (на 21 працэнт) і Азія з Акіяніяй (на 7,5 працэнта). Аднак закупкі краін Усходняй Азіі і асобных дзяржаў у іншых рэгіёнах планеты рэзка выраслі, у выніку чаго сумарнае зніжэнне глабальнага імпарту аказалася не такім ужо і вялікім.

Еўропа летась выдаткавала расходы на абарону, якія дасягнулі 480 мільярд долараў — на 13 працэнтаў больш, чым у 2021-м (самы заўважны рост сярэд усіх рэгіёнаў свету). Гэтая лічба, аднак, не ўлічвае рэзкія тэмпы інфляцыі, таму фактычныя асігнаванні былі яшчэ вышэйшыя, у адпаведнасць з TRT. «У Еўропе ўзровень выдаткаў знаходзіцца на найвышэйшым узроўні практычна з моманту заканчэння халоднай вайны», — заявіў агенцтва France-Pressе эксперт Нан Тьян, адзін з аўтараў даследавання SIPRI. Як адзначаюць спецыялісты, за апошнія дзесяцігоддзі асігнаванні ў ваеннай сферы ўзраслі на траціну. Кантынент, які быў эпіцэнтрам дзюхо световых войнаў, зноў ператвараецца ва ўзброены лагер.

У Еўропе па ваенных выдатках лідзіруе Вялікабрытанія — каралеўства займае шостае месца ў агульным заліку, на яе прыпадае 68,5 мільярд долараў (3,1 працэнта световых выдаткаў). Лондан апыраджае Германію, ваенны бюджэт якой склаў 55,8 мільярд долараў (2,5 працэнта глабальнага аб'ёму) і Францыю — 53,6 мільярд долараў (2,4 працэнта).

З апублікаванай інстытутам статыстыкі вынікае, што рост ваенных расходаў у Старым Свеце прывёў да таго, што агульная

сумарная выдаткі ў гэтай сферы востры год запар б'юджэты рэкорды. Летась сумарныя глабальныя расходы на абарону дасягнулі 2,2 працэнта светнага ВУП.

Выдаткі Украіны ў мінулым годзе ўзраслі на 640 працэнтаў і дасягнулі 44 мільярд долараў. Лідарамі па павелічэнні ваенных выдаткаў сталі Фінляндыя (рост — 36 працэнтаў), Літва (27 працэнтаў), Бельгія (13 працэнтаў), Нідэрланды, Швецыя (па 12 працэнтаў), а таксама Польшча (11 працэнтаў). Да 2025 года краіны ЕС маюць намер павялічыць адпаведныя выдаткі на 70 мільярд еўра.

Чакаецца, што ўжо налета не менш чым 19 краін НАТО будуць выдаткоўваць на абаронныя патрэбы не менш чым два працэнты ВУП. У лідарах па нарошчванні адпаведных асігнаванняў знаходзіцца Польшча. Яна першая сярод краін альянсу заявіла аб гатоўнасці дасягнуць абаронныя выдаткі да 4 працэнтаў ВУП (каля 28 мільярд долараў, што стане найбольш значым па памеры вайсковых выдаткаў сярод краін НАТО).

Лідары альянсу на нядаўнім саміце ў Вільнюсе зацвердзілі план разгортвання 300 тысяч вайскоўцаў на ўсходнім флангу і значнага пашырэння абаронных закупак. Пра гэта заявіў генеральны сакратар НАТО Энс Столтэнберг, паведаміла ТАСС. «Саюзнікі зацвердзілі самы поўны план абароны з канца халоднай вайны. У адпаведнасць з нашымі планами 300 тысяч чалавек — гэта войскі высокай гатоўнасці. Мы маем таксама сродкі стрымлівання і абароны. Мы ўгаднілі абаронны план, каб забяспечыць закупкі, павысіць сумаральнасць і павялічыць інвестыцыі ў абарону», — адзначыў Столтэнберг.

АПАФЕОЗ КРЫВАДУШНАСЦІ

Блізкі Усход і Афрыка ўяўляюць стратэгічна цікавае для НАТО, заначаецца ў заяве альянсу. «Мы будзем паглыбляць нашу палітычнае ўзаемадзеянне і работу ў галіне публічнай дыпламатыі з нашымі даўнімі партнёрамі па Міжземнаморскім дыялогу і Стамбульскай ініцыятыве супрацоўніцтва. Мы таксама будзем пашыраць нашы кантакты з адпаведнымі рэгіянальнымі арганізацыямі, уключаючы Афрыканскі саюз і Савет супрацоўніцтва краін Персідскага заліва па нарошчванні абароннага патэнцыялу для Ірака, Ірданіі, Маўрытаніі і Туніса. Мы таксама абмяркуем з ірданскімі ўладамі магчымасць стварэння аддзялення сувязі НАТО ў Амане», — адзначаецца ў заяве.

Альянс заняў нашмат больш наступальную і агрэсіўную пазіцыю, чым калі-небудзь, лічыць еўрапейскі эксперт, былы высокапастаўлены афіцэр ядзернай артылерыі НАТО П'ер Анро. «Уражае тое, што НАТО цяпер хоча данесці сваю агрэсіўнасць з Паўночнай Атлантикі да Ціхаакіянскага рэгіёна, крытыкуючы Кітай, каб задаволіць амерыканцаў, якія, несумненна, стаяць на чале альянсу», — адзначыў эксперт PIA «Навіны». У прыватнасці, П'ер Анро адзначыў заяву Столтэнберга аб падрыхтоўцы сустрэчы паміж НАТО і шэрагам такіх краін, як Аўстралія, Новая Зеландыя, Японія і Паўднёвая Карэя, з мэтай пачаць «агрэсіўна ўмешвацца» ў сітуацыю ў Ціхаакіянскім рэгіёне.

Пекін мае намер цвёрда абараняць уласны суверэнітэт і рашуча супрацьстаяць пасоўванню Паўночнаатлантычнага альянсу ў адрозненне ад заявыў Еўрасаюза ў адрозненне ад заявыў НАТО, апублікаваную падчас саміту ў Вільнюсе, паведаміла ТАСС. «Мы з усёй сур'ёзнасцю гаворым НАТО, што Кітай будзе цвёрда абараняць свой суверэнітэт, бяспекі і інтарэсы развіцця, а таксама рашуча

выступаць супраць прасоўвання НАТО на ўсход у Азіяцка-Ціхаакіянскім рэгіёне. Любым дзеяннем, якія наносяць урон законным правам і інтарэсам Кітая, будзе дэзрэліваецца ў заяве.

Дыпмісія заўважыла, што ў дэкларацыі Паўночнаатлантычнага альянсу «паўтараюцца старыя песні, якія шчодро змяшчаюць менталітэт халоднай вайны і ідэалагічныя прадуржэнні». Частка заявы, звязаная з Кітаем, «ігнаруе базавыя факты, бесцэнна скажае пазіцыю і палітыку Кітая і наўмысна дыскрэдытуе Кітай», заявілі ў дыпмісіі. «У НАТО як прадукту халоднай вайны гістарычна шмат благаў учынкаў па рахунку», — адзначылі кітайскія дыпламаты. Пры гэтым альянс «пастаянна абвінавачвае іншыя краіны, працягвае ўмешвацца ў справы за межамі яго тэрыторыі, стварае канфрантацыю і тым самым у поўнай меры паказвае сваю крывадушнасць». Экспансіянцкія амбіцыі і гегемонічныя планы НАТО відавочныя, заявіла дыпмісія Кітая. «Неаднаразовыя заявыў НАТО ў сваім камюніке аб тым, што арганізацыя з'яўляецца «адзёрым альянсам», толькі яшчэ больш абстрабуюць рэгіянальную напружанасць, што глыбока турбуе Кітай», — адзначылі ў прадстаўніцтва КНР.

«Кітай з'яўляецца найбуйнейшай краінай, якая развіваецца, і другой па велічыні эканомікай у свеце. Менавіта таму кожны год бюджэт нацыянальнай абароны краіны становіцца цэнтрам аб-

меркавання падчас «двух сесій». У гэтым годзе аб'яўлены ваенны бюджэт ізноў падвергся крытыцы з боку ЗША і заходніх СМІ. Яны не толькі «раздзімулі» рост ваенных расходаў, але і выказалі заклапочанасць ваенным развіццём Кітая», — адзначыў «Жэньмінь жыбаа» анлайн» кітайскі ваенны эксперт Ван Цян. Як заўважыў спецыяліст, ёсць нямоцныя краіны, павелічэнне ваенных выдаткаў якіх выходзіць за межы разумнага і перавышае простае «падтрыманне патрэбы ў бяспецы». Калі краіны выкачаюць новыя аб'явы абаронных праектаў, у свеце ваенныя выдаткі будуць расці больш чым на 200 мільярд долараў штогод, піша The Economist.

Агульны абаронны бюджэт на 2023 год, прыняты Кангрэсам ЗША ў снежні мінулага года, амаль на 14 працэнтаў большы, чым у 2022-м. Бюджэт, прыняты Палатай прадстаўнікоў Японіі, павялічыў выдаткі на абарону прыкладна да 6,8 трыльёна ен, што ў 1,26 раза перавысіла леташні паказчык. Больш за тое, гэтая краіна вырашыла падвоіць свае выдаткі на абарону, каб адпавядаць стандарту НАТО ў два працэнты

ад ВУП. Японія мае намер амаль удвая павялічыць выдаткі на ваенна-прамысловы комплекс да 2027 года. Гэта зробіць яе трэцяй краінай з найбольшымі асігнаваннямі на абарону. «Японія перажывае глыбокі зрух у вайсковай палітыцы. Абмежаванні, якія краіна наклала на свае ваенныя выдаткі, дабудна, слабеюць», — адзначыў навуковы супрацоўнік праграмы SIPRI Сяя Лян. Акрамя таго, Індыя таксама аб'явіла, што яе выдаткі на абарону ў гэтым фінансавым годзе, як чакаецца, павялічацца на 13 працэнтаў.

Як адзначыў Ван Цян, рост ваенных выдаткаў Кітая сёлета складзе толькі 0,1 працэнта. Паводле слоў афіцыйнага прадстаўніка першай сесіі Усекітайскага сходу народных прадстаўнікоў Ван Чаа, расходы КНР на нацыянальную абарону ў адносінах да ВУП заставаліся стабільнымі на працягу многіх гадоў і былі ніжэйшымі за сярэднесветныя паказчыкі, а тэмпы іх росту застаюцца ўмеранымі і разумнымі. «Больш за тое, мадэрнізацыя Узброеных сіл Кітая не будзе ўяўляць пагрозы ні для адной краіны, а, наадварот, стане дзейснай сілай у падтрыманні рэгіянальнай стабільнасці і міру ва ўсім свеце», — падкрэсліў Ван Цян.

Як заўважыў беларускі палітычны аглядальнік Алксандр Шпакоўскі, мы назіраем глабальны крызіс бяспекі. Вынікі саміту НАТО ў Вільнюсе паказалі, што альянс канчаткова

вярнуўся да схем халоднай вайны. Пра гэта гаворыцца ў паведамленні расійскага знешнепалітычнага ведамства. Усё робіцца «дзяля абароны «нашага аднаго мільярада» ад іншай часткі чалавецтва і на аснове ідэалогіі падзелу свету на дэмакратыі і аўтакратыі». У міністэрстве таксама звярнулі ўвагу на тое, што альянс паслядоўна паніжае парог прымянення сілы, умацоўвае ядзерны кампанент у ваенным планаванні. ЗША і іх сатэліты маюць намер выкарыстоўваць НАТО ў якасці «галюнага інструмента гегемоніі ў световых справах, стрымлівання іншых цэнтраў шматпаліруага светаўладкавання, якое фарміруецца». «Прычэл гэтай палітыкі пошукі ворагаў наведзены на Расію», — дадалі ў МЗС РФ. У дыпведмастве ўказалі, што ЗША і іх саюзнікі, якія марашч абнавіць стратэгічнага паражэння Расіі, павялічваюць ваенную прысутнасць ва Усходняй Еўропе, разгортваюць ударныя сістэмы ўзбраенняў і пастаянна праводзяць вучэнні з аэкантам на адпрацоўку наступальных дзеянняў.

Паўночнаатлантычны альянс раскручвае спіраль мілітарызацыі і абвастрае ваенна-палітычны напружанасць дзеля дасягнення перавагі ў свеце, для гэтага працягваецца правакацыйная палітыка пашырэння. У МЗС РФ дадалі, што ў большасці краін дзеянні НАТО выклікаюць сур'ёзную заклапочанасць. «Бяспека можа быць толькі непадзельнай, і яе не ўмацаваць, ігнаруючы бяспеку іншых. Як бы далёка ні распасціраліся геапалітычныя планы Вашынгтона і Бруселя, свет не стане «глобусам НАТО», — адзначылі ў міністэрстве.

Тым часам стала вядома, што Савет Еўрапейскага саюза ўзгадніў з Еўрапарламантам праект пашырэння вытворчасці боепрыпасаў у краінах ЕС. Адпаведнае паведамленне апублікавана на сайце Савета ЕС, паведаміла eadaily.com. «Дасягнута папярэдняя дамова з прадстаўнікамі Еўрапейскага парламента па акце падтрымкі вытворчасці боепрыпасаў (ASAP, Act in Support of Ammunition)», — гаворыцца ў паведамленні. Адзначаецца, што гэтае рашэнне дазволіць у тэрміновым парадку вылучыць €500 млн з бюджэту ЕС для нарошчвання вытворчасці боепрыпасаў і ракет. Пры гэтым будзе рэалізаваны план па забеспячэнні доўгатэрміновага павелічэння вытворчасці боепрыпасаў у Еўропе для Украіны і дзяржаў — членаў ЕС.

«Дзякуючы рэкордна хуткаму пагадненню па ASAP ЕС умацуе і паскорыць уласную вытворчасць боепрыпасаў і ракет у Еўропе», — прыводзяцца словы кіраўніка Міністэрства Іспаніі Маргарыты Роблес. Гаворка ідзе аб ракетах для РСЗІ і СПА. Еўракамісія прадставіла ў пачатку мая прапановы па акце падтрымкі вытворчасці боепрыпасаў, які павінен павысіць зацікаўленасць еўрапейскай абароннай прамысловасці ў інвестыцыях у нарошчванне вытворчых магчымасцяў, уключаючы павелічэнне паставак сыравіны, абсталявання і колькасці рабочых. План ставіць сваёй мэтай вытворчасць мільяна боепрыпасаў на працягу 12 месяцаў. Папярэдняя дамова зараз павіна быць ухвалена Саветам ЕС і ЕП. Чакаецца, што яна будзе падпісаная і ўступіць у дзеянне ўжо да канца ліпеня. Спіраль раскручваецца.

Захар БУРАК.

Будучыня сёння

Каго заменяць нейрасеткі?

Яны малююць карціны, ствараюць музыку, пішуць раманы і... вучацца

Штучны інтэлект сёння выкарыстоўваецца ў розных галінах: рэкламе, прамысловасці, дызайне і нават медыцыне. Ён умее ствараць, размаўляць, прымаць рашэнні і даваць парады, а яшчэ здольны вучыцца і вельмі хутка ўдасканальвацца. Не дзіва, што некаторыя людзі пачынаюць непакоіцца, што з часам ён выцесніць патрэбу ў чалавеку ў пэўных сферах, і гэта сапраўды абуджаецца і ўжо адбываецца. Паўстанне машын нам пры гэтым пакуль не пагражае, але хто ведае... Глобальная і паўсюдная лічбавізацыя набірае абароты, а нейрасеткі ўжо выконваюць мноства функцый за чалавека. Што сёння ўмею штучны інтэлект (ШІ), якія прафесіі ён заменіць цалкам; як адрозніць творы, створаныя чат-ботам, ад таго, што зроблена чалавекам; чым пагражае людзям яго ўменне вучыцца? Пра гэтыя і іншыя аспекты сённяшніх лічбавых магчымасцяў і будучага развіцця нейрасетак расказаў Андрэй ЦЫГАН, эксперт па лічбавай трансфармацыі і штучным інтэлекце.

— Для вырашэння такіх вядзеных нейнтэлектуальных задач існуюць зразумелыя алгарытмы і крокі па выкананні. І з такімі задачамі спраўляецца праграмаванне. Даніэль Канеман, нобелеўскі лаўрэат па эканоміцы, даследаваў, што ў мозгу чалавека існуе дзве сістэмы. Сістэма адзін адказвае за тую рэч, якая мы робім на аўтапілоце, хутка і не трацім на гэтую энергію, адна яна не ўмею працаваць, калі сутыкаецца з нечым незразумелым. Сістэма два — гэта наша мысленне, якое здольнае аналізаваць сітуацыю, але патрабуе ад чалавека шмат высілкаў (энергіі) на работу, і яна працуе марудна. Дык вось алгарымічнае праграмаванне і вырашае задачы сістэмы два, за што заўжды плацяць больш, — расказаў эксперт. — А нейрасеткі навучыліся рашаць інтэлектуальныя задачы. Яны патрэбныя, каб паглядзець,

апрацоўваецца ў іх, не скажа нават сам распрацоўшчык, бо яны самі навуваюцца, перабудоўваюцца і прыстасоўваюцца да бягучай сітуацыі.

— Любая задача для нейрасеткі даецца па формуле. Бяруцца зыходныя звесткі: малюнак, тэкст, музыка, іншы кампанент. Пасля ўказваецца, што чалавек хоча з гэтага атрымаць: музыку, відэа, кнігу. І вось пад гэты падбіраецца алгарытм машыннага навучання, — тлумачыць Андрэй Цыган. — Для выканання такой задачы ChatGPT-3.5 мае 175 мільярдў параметраў.

СУРАЗМОЎЦА, ТВОРЦА, КАНСУЛЬТАНТ...

Штучны інтэлект у выглядзе ChatGPT чацвёртай версіі здольны ў любы час генерываць адказ на пытанне карыстальніка. Ён можа прадазваць наступнае слова на падставе папярэдняга, і такіх слоў, звязаных думкай і сэнсам, ён здольны прадазваць тысячы, таму чат-бот і ўмею пісаць цэлыя кнігі. Каб толькі працаваць усё, што знаходзіцца ў інтэрнэце, чалавеку спатрэбіцца 28 тысяч гадоў. Нейрасеткі трэба значна менш часу, каб ужо выканаць пастаўленую задачу на падставе гэтых звестак, і яна пры гэтым увесць час працягвае вучыцца.

— Нейрасетку папрасілі скласці спіс са 100 ядаў, і яна склала. У пераліку было 12 смяротных ядаў і тры — невядомыя навуцы, — агучыў эксперт. — Цяпер чат-бот давучаюць, што можна, а што — не. Яму тлумачаць, як зрабілі б людзі ў той ці іншай сітуацыі, каб выканаць простыя рэчы, напрыклад вынесці смецце. У нейрасеткі з'явілася паўнацэннае гумару і нават змяняць (суперажыванне). У сярэднім навучанне мадэлі доўжыцца восем месяцаў, і цяпер нейрасетка даючы толькі да 2021 года.

Штучны інтэлект, такім чынам, становіцца суразмоўцам, ён можа ствараць сапраўдныя сцэнарныя кіно (кожная вяртка кінастудыі сёння навучае сваю нейрасетку). Яго можна ўзяць з сабой на нараду, па выніках якой ён складзе алгарытм, як выканаць праект. Яго можна папрасіць стварыць музыку па нейкім фрагменце, і ён зробіць нешта падобнае, але ж сваё, і такім чынам не парушыць аўтарскія правы ўладальніка фрагмента. Ён можа быць бізнес-кансультантам з бязмежным цяпленнем, які

зольны дапамагаць бясконца; медыцынскім кансультантам, які можа выказаць меркаванне, што з вамі, калі вы апішаце яму сімптомы; нават рэпетытарам і складальнікам казак. ChatGPT можа давучыць, дадаўшы яму звесткі пра сваю кампанію, каб ён дапамагаў яшчэ лепш.

— Усё, створанае нейрасеткай, павінна маркіравацца, каб было зразумела, што гэты кантэнт створаны штучным інтэлектам. Іншае пытанне — ці трэба карыстальніку ведаць пра гэта, — разважае эксперт. — Аднак на тэкстах і карцінках, якія ствараюцца ШІ, ёсць спецыяльныя дэтэктары, што ствараюцца па пэўным алгарытме, які можна ўбачыць і па ім адрозніць, што згенерывана чалавекам, а што — не. Але, каб быць шчырым з карыстальнікам, трэба пазначыць, што створана штучным інтэлектам. З іншага боку, заказчык, паўна, аддаць перавагу прадукту, які створаны ChatGPT або чалавекам у суаўтарстве з чат-ботам, калі ён будзе лепшым за той, што зрабіў спецыяліст з 20-гадовым стажам, але сам, і вынік будзе натуральна горшым. Так што невядома, ці будзе такая абавязкова мэта, — вызначае, што створана нейрасеткай, а што — чалавекам.

ChatGPT пакуль не робіць нічога з таго, што не ўмею чалавек, аднак ён робіць гэта нават хутчэй. Праўда, калі задача будзе пастаўлена няправільна, то і зразумелага выніку таксама не атрымаецца, а фармулаваць свае жаданні і чаканні таксама трэба ўмець. Так што міф, што штучны інтэлект заменіць чалавека, пакуль не спраўдзіцца.

Аднак самі людзі перажываюць, што з часам штучны інтэлект зможа выцесніць 15 прафесій, сярэд якіх фінансавыя аналітыкі, пісьменнікі і капірайтары, інтэрфэйс-дызайнеры, матэматыкі... Сам жа штучны інтэлект назваў 86 прафесій, людзей у якіх ён зможа замяніць.

— Навуковае і крытычнае мысленне абароніць чалавека ад «паўстання машын», — супакоўвае Андрэй Цыган. — Штучны інтэлект будзе выкарыстоўвацца фактычна ў любой сферы, аднак гэта не азначае, што ён усё цалкам заменіць, але дапаўняць будзе практычна заўжды. Затое штучны інтэлект не зможа замяніць людзей рабочых прафесій.

Трэба, дарэчы, памятаць і пра тое, што скарыстацца ChatGPT могуць і злычынцы, якія з дапамогай тэхналогій змогуць падмануць, згенерываваць голас і выяву іншага чалавека. Так што жыць у лічбавай будучыні (і рэальнасці) усё роўна трэба з розумам, а не кіравацца цалкам магчымасцямі, парадамі і дапамогай штучнага інтэлекту.

Эксперты прагназуюць з'яўленне агульнага штучнага інтэлекту, які для дасягнення пэўнай мэты сам умею ставіць сабе задачы без удзелу чалавека (?), у ліпені 2026-га, так што ў людзей ёсць тры гады, каб падрыхтавацца.

Ірына СІДАРОК, фота аўтара.

КРОПКА НЕЗВАРОТУ ПЕРААДОЛЕНА

Эксперты сведчаць, што паспраўднаму ствараць можа толькі чалавек з яго 86 млрд нейронаў, якія дапамагаюць яму крэатыўнасць. Аднак на тое, што збіраецца зрабіць чалавек, можа паўплываць усё што заўгодна: нечаканы гук, раптоўнае святло, непрыемны пах... Усё гэта змяняе наша ўспрыманне наваколля і ўплывае на творчы працэс. Нейрасеткі, кіруе якімі, дарэчы, чалавек, выконваюць заданні, не абаріраючыся на эмоцыі, але ж іх трэба ўмець накіроўваць.

У аснове любой задачы, якую вырашаюць нейрасеткі, ляжыць унікальная ідэя, а выніку можна дасягнуць, толькі калі чалавек выбудуе арыгінальны лагічны ланцужок і правільна задасць тую даныя, якія чалавеку неабходна атрымаць у выніку. Што і зрабілі ў кампаніі МТС, калі «напрасілі» нейрасетку прадставіць прадукцыю кампаніі ў выглядзе карцін. У выніку атрымалася цэлая выстаўка незвычайных і даволі прывабных малюнкаў.

— Штучны інтэлект сёння апрацоўвае каля 70 % зваротаў у кампанію і выкарыстоўваецца ў моўнай палітыцы, то-бок ён апрацоўвае ўсе размовы абанентаў з аператарамі і аналізуе, наколькі ў гутарцы былі вытрыманні эмацыянальны складнік і праўдзівасць інфармацыі, — падзяліўся **намеснік генеральнага дырэктара кампаніі МТС па камерцыйных пытаннях Мікалай БУЛАШ**. — Мы хочам, каб выкарыстанне тэхналогій з дапамогай нашых прадуктаў, а таксама сэрвісы і паслугі былі камфортнымі і карыснымі, таму з задавальненнем эксперыментуем са штучным інтэлектам. І створаныя арт-аб'екты — таксама частка гэтых памкненняў.

У лістападзе 2022-га ў віртуальнай прасторы з'явіўся ChatGPT — чат-бот са штучным інтэлектам, які можа не толькі гутарыць з суразмоўцам, даваць тлумачэнні і ствараць вершы, але і даваць парады, і нават спрадаваць. І літаральна праз месяц спыніўся прыём кніг ад аўтараў фантастыкі, бо 99 % фантастычных кніг цалкам былі напісаны ChatGPT, і людзі пачалі прадаваць іх у інтэрнэце.

— Гэты чат-бот ужо ў сваёй чацвёртай версіі навучыўся здаваць прафесійныя іспыты па прафесіях юрыста, матэматыка, урача гэтак жа, а часам і лепш, чым людзі. Далей — больш, — упэўнены Андрэй Цыган. — Задачы 49 % работнікаў так ці

інакш будуць звязаны са штучным інтэлектам. 7 % бягучай сусветнай занятасці будзе заменена цалкам, а 63 % — дапоўнена (300 мільянаў працоўных месцаў могуць падвергнуцца аўтаматызацыі). У найбліжэйшы час штучны розум дадасць 4 трлн долараў да сусветнага ВУП. Неўзабаве ва ўсіх рэзюмэ замест радка «ўпэўнены карыстальнік ПК» будзе напісана «ўпэўнены карыстальнік ChatGPT».

На думку эксперта, людзі падзяляцца на дзве катэгорыі. Адно не захочуць карыстацца ChatGPT і будуць выконваць свае задачы прафесіяналаў, як і раней, а другія пераўтворацца ў дыржорыяў, якія кіруюць ансамблем нейрасетак і пры гэтым выконваюць тую ж самую задачу ў дзясяткі разоў хутчэй. Кропка незвароту ўжо пераадолена, і трэба навучыцца разумець, як гэта працуе, а не спадзявацца, што яно нека само сядзе.

ФОРМУЛА ЗАДАЧЫ ДЛЯ НЕЙРАСЕТКІ

Дык што ж такое штучны інтэлект; чым ён адрозніваецца ад машыннага навучання; якую ролю іграюць нейрасеткі? Штучны інтэлект — агульная навука, а цяпер — падраздзел навукі, які вывучае сістэмы, што могуць рэгуляваць паводзіны чалавека паступальна. Машыннае навучанне — адзін з яго падраздзелаў, які будоўвае алгарытмычныя праграмы, што ўмеюць саманавучацца і нешта рабіць, і адзін з відаў машыннага навучання — нейрасеткі. Яны досыць універсальныя, бо для іх не трэба ствараць асобныя алгарытмы для голасу, выявы, тэксту, але нейрасеткі не трэба выкарыстоўваць паўсюль.

што і я, зазірнуць у гісторыю і прыняць рашэнне. Яны фактычна карыстаюцца вопытам усю чалавецтва, які захоўваецца ў базе сеціва, і на яго падставе рэалізуюць ідэю (задачу), якую ім ставіць чалавек.

Тым не менш нейрасеткі з'явіліся не летас. Больш за 50 гадоў таму былі першыя спробы ствараць штучныя нейроны і першыя машыны. Успомніце хоць бы тую ж гісторыю, калі суперкамп'ютар перамог Каспараву ў шахматы. Але ж тут можна было пралічыць аперацыі, а вось сапраўды сур'ёзным дасягненнем стала перамога на конкурсе фотаздымка, створанага нейрасеткай. А ў 2017-м кампанія Google паказала работу-трансформер, на якой сёння заснаваны ўсе нейрасеткі. Як інфармацыя

Ижевское по проведению аукциона				
Организатор аукциона: ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5, корп. 2, пом. 1703				
Продавец: ОАО завод «ВИЗАС», 210602, г. Витебск, пр-т Фрунзе, 83				
Оборудование, бывшее в употреблении, расположенное по адресу: г. Витебск, пр-т Фрунзе, 83				
№ лот	Инва. номер	Наименование	Начальная цена с НДС 20%, бел. руб.	Шаг аукциона, бел. руб.
Перечень 1 (снижение начальной стоимости на 90%)				
1	1125	Станок центрошлифовальный SX1b160x1	1392,00	69,60
2	823	Ножницы комбинированные Н-514	636,00	31,80
3	1989	Станок фуговальный СФА-4	576,00	28,80
4	2922	Станок деревообрабатывающий ВЗ-356	348,00	17,40
5	2923	Станок деревообрабатывающий ВЗ-368	348,00	17,40
6	3798	Станок пильно-брускоульный ВЗ-369	2148,00	107,40
7	3692	Система вентиляции	2472,00	123,60
8	1059	Машина бумагорезальная ЗБР-70	504,00	25,20
Перечень 2 (снижение начальной стоимости на 90%)				
9	106	ЛИТФОРМА 1835-4029 ТИП 20	684,00	34,20
10	1625	Консольный кран 0,40 т	468,00	23,40
11	2892	Швейная машина ПШМ КЛ.550	40,80	2,04
12	2895	Швейная машина ПШМ КЛ.1022М	40,80	2,04
13	2927	Полуавтомат специально-заточной для дисков пил ВЗ-330	4 236,00	211,80
14	3698	Модернизация вальцев резино-ор. ЛБ-200 100/100	7 356,00	367,80
15	318	Оптическая делительная головка ОДГ-10	132,00	6,60
16	3009	Воздухогреватель ВГС-1 и его составляющие	6 708,00	335,40
17	3010	Воздухогреватель ВГС-1 и его составляющие	6 708,00	335,40
18	3011	Воздухогреватель ВГС-1-01 и его составляющие	6 924,00	346,20
19	3012	Воздухогреватель ВГС-1-01 и его составляющие	6 924,00	346,20
20	3013	Воздухогреватель ВГС-1-01 и его составляющие	6 924,00	346,20
21	3014	Воздухогреватель ВГС-1-01 и его составляющие	6 924,00	346,20
22	3015	Воздухогреватель ВГС-1-01 и его составляющие	6 924,00	346,20
23	1358	Станок координатно-расточной ВКЗ900x14*	30 480,00	1 524,00
24	1630	Консольный кран 0,40 т	432,00	21,60
25	2295	Станок координатно-сверлильный с ЧПУ VR-5M-2295	85 920,00	4 296,00
26	2709	Кран консольный к/к 0,50т	444,00	22,20
27	3797	Мод-я станка для деревообр. инструмента ТЧП-4	5 004,00	250,20
28	970	Станок универсально-заточной С-40	960,00	48,00
29	1080	Станок плоскошлифовальный SS-40E	2 640,00	132,00
30	3801	Стенд для испытания БИД (модернизация)	7 248,00	362,40
31	3803	Стенд для обкатки СДО-2	948,00	47,40
32	3807	Полуавтомат для заточки зуборезных головок ВЗ-685Ф2	91 200,00	4 560,00
Недвижимое имущество, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, 83				
33	200/С-39241	Административно-бытовой корпус (здание административно-хозяйственное), общей площадью 5 109 кв. м. Составные части и принадлежность: 2 периода	28 380,00	1 419,00
Сведения о земельном участке с кадастровым номером 240100000 001005466: предоставлен на праве аренды по 03.04.2068 (доля 999/1000) общей площадью 10,4867 га для содержания и обслуживания административно-производственных зданий и сооружений				
Перечень 3 (снижение начальной стоимости 75%)				
Оборудование, бывшее в употреблении, расположенное по адресу: г. Витебск, пр-т Фрунзе, 83				
34	1609	Установка для заточки инструмента ЮМА411	159,00	7,95
35		Верстак слесарный (в количестве 16 ед.). Перечень с инв. номерами размещен на сайте организатора аукциона www.ipmtorgi.by в разделе «Документы».	126,00 (снижение 30%)	6,30
36	726	Траверса для подъема грузов до 16 т ОГМ 440	273,00	13,65
37	3709	Бабка для заточки торцовых фрез ВЗ-318 П 2	216,00	10,80
38	3745	Бабка универсальная с конусом 7:24 ЗЕ642Е П39-01	330,00	16,50
39	68	Точношлифовальный станок ВЗ-879-02	288,00	14,40
40	2571	Стол монтажный С37-02-12	204,00	10,20
41	2572	Стол монтажный С37-02-12	204,00	10,20
42	687	Эстакада для выпрямителей ВАКГ-3200	15,00	0,75
43	745	Комплект спецподдонов ЗМА-275 (в количестве 97 ед.). Перечень с инв. номерами размещен на сайте организатора аукциона www.ipmtorgi.by в разделе «Документы».	18,00	0,90
44	8400	Оптиметр ИКГ-3	900,00	45,00
45	1697	Печь ОКБ 8084	10 500,00	525,00
46	3123	Печь-колорифер тип-00	141,00	7,05
47	2395	Кранбалка к/б 0,5 т	129,00	6,45
48	2583	Кран-штабелер к/ш 1,0 т	1410,00	70,50
49	2584	Кран-штабелер к/ш 1,0 т	3150,00	157,50
50	2113	Кранбалка к/б 1 т	510,00	25,50
51	3630	Водонагреватель Нева-3208-02	27,00	1,35
52	3631	Водонагреватель Нева-3208-02	27,00	1,35
53	3680	Модернизация устройства МТП-318 (Н481)	3810,00	190,50
54	3693	Устройство для загрузки пиломатериалов	111,00	5,55
55	8178	Ризограф CR1610EP	84,00	4,20
56	3032	Стенд д/исп. фрез ЗМА-376	2100,00	105,00
57	3063	Профилограф 253	84,00	4,20
58	3100	Оптическая делительная головка	1530,00	76,50
59	371	Стол СТ-9 к микроскопу СТ-9	1920,00	96,00
60	373	Универсальный микроскоп УИМ-21	3210,00	160,50
61	3760	Измерительная машина специальная СТ-4.10	6570,00	328,50
62	389	Профилограф 253	75,00	3,75
63	392	Оптиметр ИКВ-3	630,00	31,50
64	50	Станок ВЗ-389	1590,00	79,50

65	396	Измерительная машина ИЗМ-10М	1530,00	76,50	
66	400	Кругломер БЕ-20А	450,00	22,50	
67	401	Плита твердокаменная 400 x 400	282,00	14,10	
68	414	Прибор Б10М	1050,00	52,50	
69	416	Стол делительный оптический	360,00	18,00	
70	421	Микроскоп ДИП-1	3210,00	160,50	
71	422	Стол для микронных приборов 8МА-124	66,00	3,30	
72	3066	Стол для микронных приборов 8МА-124	66,00	3,30	
73	425	Уровень электронный А12	660,00	33,00	
74	437	Шумомер ВШВ	279,00	13,95	
75	3067	Шумомер ВШВ	279,00	13,95	
76	440	Уровень электронный	330,00	16,50	
77	556	Плита гранитная 400 x 400	282,00	14,10	
78	7249	Прибор для проверки червячных фрез КЭФ-270	7290,00	364,50	
79	169	Сварочный полуавтомат А547У	111,00	5,55	
80	205	Головка оптическая ОДГ-5	138,00	6,90	
81	491	Микроскоп металлографический ММП-2П	114,00	5,70	
82	494	Микроскоп металлографический ММП-2	114,00	5,70	
83	497	Стилоскоп «Спектр»	360,00	18,00	
84	3060	Стилоскоп «Спектр»	360,00	18,00	
85	499	Микроскоп МБС-10	189,00	9,45	
86	3061	Микроскоп МБС-10	189,00	9,45	
87	633	Станок зубофрезерный для конических колес ВЗ-726Ф4	21 600,00	1080,00	
88	1648	Станок полировальный 3854	400,00	20,00	
89	3121	Центрифуга	111,00	5,55	
90	3122	Центрифуга	111,00	5,55	
91	3681	Наладка РШ-01 к станку ВЗ-580Ф4	29 970,00	1498,50	
92	3690	Станок заточной для протяжки ВЗ-507Ф4	34 200,00	1710,00	
93	3773	Станок для снятия заусенцев ВЗ-689 (№ 1)	1020,00	51,00	
Перечень 4 (снижение начальной стоимости на 90%)					
Готовая продукция, расположенная по адресу: г. Витебск, пр-т Фрунзе, 83					
94		Приспособление для цилиндрической заточки сверл ВЗ-879-02 П2 (в количестве 2 ед.). Перечень с инв. номерами размещен на сайте организатора аукциона www.ipmtorgi.by.	180,00	9,00	
95		Устройство для отсоса стружки к деревообрабатывающим станкам ВЗ-576-1Ф (в количестве 9 ед.). Перечень с инв. номерами размещен на сайте организатора аукциона www.ipmtorgi.by.	540,00	27,00	
96		Станок для закругления режущих кромок зубов твердосплавных пил ВЗ-478 (в количестве 4 ед.). Перечень с инв. номерами размещен на сайте организатора аукциона www.ipmtorgi.by.	300,00	15,00	
97	3	Контрольно-измерительное устройство ВЗ-681	1056,00	52,80	
98	2	Контрольно-измерительное устройство ВЗ-681	1056,00	52,80	
99	1	Контрольно-измерительное устройство ВЗ-681	1056,00	52,80	
100	6	Контрольно-измерительное устройство ВЗ-682 1Ф (в количестве 10 ед.). Перечень с инв. номерами размещен на сайте организатора аукциона www.ipmtorgi.by.	720,00	36,00	
101	12	Агрегат очистки воздуха АОВ-1	720,00	36,00	
102	10	Агрегат очистки воздуха АОВ-1	720,00	36,00	
103	11	Агрегат очистки воздуха АОВ-1	720,00	36,00	
104	4	Приспособление для заточки пил (d=160-500 мм) ВЗ-879-02 П1	396,00	19,80	
105	3-03	Станок шлифовально-полировальный для корпусов твердосплавных пил ВЗ-477	480,00	24,00	
106	6-03	Станок шлифовально-полировальный для корпусов твердосплавных пил ВЗ-477	480,00	24,00	
107	4-03	Станок шлифовально-полировальный для корпусов твердосплавных пил ВЗ-477	480,00	24,00	
108	177	Приспособление для заточки торцовых фрез (d=80-400 мм) ЗЕ642Е П21	1680,00	84,00	
109	175	Приспособление для заточки торцовых фрез (d=80-400 мм) ЗЕ642Е П21	1680,00	84,00	
110	179	Приспособление для заточки торцовых фрез (d=80-400 мм) ЗЕ642Е П21	1680,00	84,00	
111	180	Приспособление для заточки торцовых фрез (d=80-400 мм) ЗЕ642Е П21	1680,00	84,00	
112	4	Приспособление для заточки пил вертикальных лесопильных рам ВЗ-879-02 ПЗ (L=1250-1950 мм)	360,00	18,00	
113	3	Приспособление для заточки пил вертикальных лесопильных рам ВЗ-879-02 ПЗ (L=1250-1950 мм)	360,00	18,00	
114	5	Приспособление для заточки пил вертикальных лесопильных рам ВЗ-879-02 ПЗ (L=1250-1950 мм)	360,00	18,00	
115	1	Устройство измерительное для контроля зуборезных головок ВЗ-671	2376,00	118,80	
116	74	Приспособление для заточки отрезных фрез (d=50-160 мм) ВЗ-319 П53	600,00	30,00	
Перечень 5 – незавершенные производством станки, узлы станков, детали и элементы, расположенные по адресу: г. Витебск, пр-т Фрунзе, 83 (снижение начальной стоимости на 80%)					
№ лот	Наименование	Готовность, %	Кол-во	Начальная цена с НДС 20%, бел. руб.	Шаг аукциона, бел. руб.
117	Стенд для испытания шлифовальных кругов на разрыв вращением СР-400В (2 кожанка, станина и КД)	90	1	4688,40	234,42
118	Стенд для испытания шлифовальных кругов на разрыв вращением СР-400В (кожанка, станина и КД)	70	1	3646,56	182,33
119	Стенд для испытания шлифовальных кругов на разрыв вращением СР-400В (кожанка, станина и КД)	70	1	3646,56	182,33
120	Стенд для испытания шлифовальных кругов на разрыв вращением СР-400В (кожанка, станина и КД)	70	1	3646,56	182,33

121	Стенд для испытания шлифовальных кругов на разрыв вращением СР-400В (комплект деталей)	50	6	15 628,32	781,42
122	Приспособление для цилиндрической заточки сверл (d=3-20 мм) ВЗ-318 П10 (комплект деталей)	70	5	2278,80	113,94
123	Тиски трехворотовые ВЗ-318 П16 (комплект деталей)	2	20	235,20	11,76
124	Станок заточной для сверл (d=0,4-3,0 мм, настольный) ВЗ-889 (комплект деталей)	50	1	1586,88	79,34
125	Станок заточной для сверл (d=0,4-3,0 мм, настольный) ВЗ-889 (комплект деталей)	50	1	1586,88	79,34
126	Станок заточной для сверл (d=0,4-3,0 мм, настольный) ВЗ-889 (комплект деталей)	50	1	1586,88	79,34
127	Станок заточной для сверл (d=0,4-3,0 мм, настольный) ВЗ-889 (комплект деталей)	50	1	1586,88	79,34
128	Приспособление для внутреннего шлифования ЗЕ642Е П18 (полный комплект деталей, кроме фарфур)	90	1	2264,64	113,23
129	Приспособление для внутреннего шлифования ЗЕ642Е П18 (полный комплект деталей, кроме фарфур)	90	1	2264,64	113,23
130	Приспособление для внутреннего шлифования ЗЕ642Е П18 (полный комплект деталей, кроме фарфур)	90	1	2264,64	113,23
131	Приспособление для внутреннего шлифования ЗЕ642Е П18 (полный комплект деталей, кроме фарфур)	90	1	2264,64	113,23
132	Присп. для заточки по спирали по задней поверхности ВЗ 318 П 28 (комплект деталей)	30	3	1382,40	69,12
133	Бабка универсальная ВЗ 318 П 1 (комплект деталей)	60	1	2583,36	129,17
134	Станок заточной ВЗ 818 и 3 ящика деталей	60	1	5648,16	282,41
135	Станок заточной ВЗ 818 и 3 ящика деталей	60	1	5648,16	282,41
136	Станок точношлифовальный (с пылесоом, круг d=350 мм) ВЗ 879-01 (без электродвигателя)	90	1	1222,08	61,10
137	Станок точношлифовальный (с пылесоом, круг d=350 мм) ВЗ 879-01 (без электродвигателя)	90	1	1222,08	61,10
138	Присп. для заточки диск. пил (d=200-450мм) по торцу зубьев ВЗ 318 П 56 (комплект деталей)	2	5	218,40	10,92
139	Бабка задняя ВЗ-318 П 3 (комплект деталей)	10	9		
	Бабка задняя ВЗ-318 П 3 (комплект деталей)	10	10	858,96	42,95
	Бабка передняя ВЗ-318 П2 (комплект деталей)	2	17		
140	Приспособление для затылования метчиков (d 3-52 мм) ЗЕ642Е П15 (комплект деталей)	2	5	493,20	24,66
	Бабка задняя с большим вылетом ЗЕ642Е П1 (комплект деталей)	2	10		
				232,80	11,64
	Бабка передняя с большим вылетом ЗЕ642Е П 73 (комплект деталей)	2	10		
142	Станок для заточки плоских ножей (с поворотным столом) ВЗ - 874 (комплект деталей)	40	5	2840,40	142,02
143	Полуавтомат заточной с ЧПУ для червячных фрез ВЗ-715Ф4 (без электрики, сепаратора)	90	1	41 013,84	2050,69
144	Полуавтомат заточной с ЧПУ для червячных фрез ВЗ-715Ф4 (без покульных)	70	1	31 899,60	1594,98
145	Полуавтомат заточной с ЧПУ для червячных фрез ВЗ-715Ф4 (комплект деталей)	1	1	455,76	22,79
Перечень 6 (снижение начальной стоимости на 80%)					
Оборудование, бывшее в употреблении, расположенное по адресу: г. Витебск, пр-т Фрунзе, 83					
№ лот	Наим				

ООО «Фрондера» извещает о проведении публичных торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества ОАО «МИНСКВОДСТРОЙ»

171	Компьютер PЭВМ IL GEMINI AMP	3768	48,00	2,40
172	Компьютер 10C 743-3 PЭВМ Gemini	3784	48,00	2,40
173	НОУТБУК HP 250 G3	3790	48,00	2,40
174	Компьютер 10C839-3 PЭВМ GEMINI	3808	48,00	2,40
175	НОУТБУК ACER E MACHINES E 442-142 G25MNKK	3810	60,00	3,00
176	PЭВМ «N-TECH-I-X»	3908	84,00	4,20
177	PЭВМ ITL I4400 (C МОНИТОРОМ LG LCD)	3966	168,00	8,40
178	PЭВМ ITL I4400 (C МОНИТОРОМ LG LCD)	3967	168,00	8,40
179	PЭВМ «IC5» P4. МОНИТОР 19	65	60,00	3,00
180	Принтер HP LJ 1100C	8156	36,00	1,80
181	Монитор 17 LG	8213	12,00	0,60
182	Принтер Canon LBP-810	8230	36,00	1,80
183	Принтер Canon LBP-1120	8238	36,00	1,80
184	Склад баллонов углекислоты	9078	1920,00	96,00
185	Стенд для измерения реек, направляющих	9080	360,00	18,00
186	Стенд для измерения зубчатых колес	9082	360,00	18,00
187	Стенд резцовая головка	9083	360,00	18,00

Перечень 7 – имущество, расположенное по адресу: г. Витебск, пр-т Фрунзе, 83 (снижение начальной стоимости на 30 %)

№ лота	Наименование	Начальная цена с НДС 20 %, бел. руб.	Шаг аукциона, бел. руб.
188	Бак водяной закалочный, инв. номер 1421	210,00	10,50
189	Распиловочный участок ДОЦ (здание специализированное для производства машин и оборудования (машиностроения), общей площадью 1391,9 кв. м, инв. номер 200/С-502563	89 400,00 (снижение на 75 %)	4470,00

Сведения о земельном участке с кадастровым номером 2401000000000505466: предоставлен на праве аренды по 03.04.2068 (для 999/1000) общей площадью 10,4867 га для содержания и обслуживания административно-производственных зданий и сооружений

Перечень 8 – лот 190: имущество, реализуемое одним лотом, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, д. 83

Наименование (назначение), инвентарный номер	Общ. п.п., кв. м.
Административно-бытовой корпус № 1 (здание административно-хозяйственное), инв. номер 200/С-61161	7582,7
Административно-бытовой корпус № 3 (здание административно-хозяйственное), инв. номер 200/С-61160	3568,7
Производственное помещение (производственное помещение), инв. номер 200/Д-175256	44 519,1
Автостоянка (сооружение специализированное автомобильного транспорта и автотранспортного хозяйства), инв. номер 200/С-501697	1387,1
Внеплощадочные кабельные сети (сооружение специализированное энергетикой), инв. номер 200/С-500509	1260
Тепловые сети (сооружение специализированное коммунального хозяйства), инв. номер 200/С-500510	70,5
Благоустройство территории (сооружение благоустройства), инв. номер 200/С-502429	25 477,3
Кабельные сети (сооружение специализированное энергетикой): инв. номер 200/С-501645 (общ. пл. 176,9 кв. м), инв. номер 200/С-501646 (общ. пл. 135,7 кв. м), инв. номер 200/С-501647 (общ. пл. 242 кв. м), инв. номер 200/С-501648 (общ. пл. 23,7 кв. м), инв. номер 200/С-501649 (общ. пл. 151,9 кв. м), инв. номер 200/С-501650 (общ. пл. 153,9 кв. м), инв. номер 200/С-501652 (общ. пл. 75,9 кв. м), инв. номер 200/С-501653 (общ. пл. 131,7 кв. м), инв. номер 200/С-501655 (общ. пл. 177,7 кв. м), инв. номер 200/С-501662 (общ. пл. 84,4 кв. м).	

В состав лота входит иное имущество (в кол-ве 91 ед.). Подробный список размещен на сайте организатора аукциона www.ipmorg.by.

Начальная цена с НДС 20 %	7 840 668,60 бел. руб. (снижение стоимости на 15 %)
Шаг аукциона	392 033,43 бел. руб.
Обременения	Аренда. Подробная информация у Продавца
Сведения о земельном участке с кадастровым номером 2401000000000505466: предоставлен на праве аренды по 03.04.2068 (для 999/1000) общей площадью 10,4867 га для содержания и обслуживания административно-производственных зданий и сооружений	
Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 01.07.2023 г.	

Дата, место и время проведения аукциона 26.07.2023 в 13.00 по адресу: **ОАО завод «ВИЗАС», г. Витебск, пр-т Фрунзе, 83**

Дата, место и время окончания приема документов 24.07.2023 до 17.00 по адресу: **г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ООО «ИПМ-Консалт ценника».**

Порядок ознакомления: осуществляется в рабочие дни с 8.00 до 17.00. Ответственное лицо: Лебедев Александр Павлович, тел. 8029-515-38-19

С подробной информацией по предмету аукциона можно ознакомиться на сайте организатора аукциона: www.ipmorg.by, www.cpo.by
Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона стоимостью до **50 000 бел. руб.**, и 1 % от начальной цены предмета аукциона стоимостью свыше **50 000 бел.руб.** в белорусских рублях перечисляется на р/с BY92BELB30120048350080226000 в ОАО «Банк БелБЭБ», г. Минск, ул. Мясникова, 32; БИК BELBYB2X; УНП 191224638; ОКПО 378531865000, получатель платежа – ООО «ИПМ-Консалт ценника»
Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней после проведения аукциона
Срок оплаты: 1. Лоты стоимостью до 50 000 не более 10 (десяти) рабочих дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи
 2. Лоты стоимостью свыше 50 000 не более 30 (тридцати) дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи

Порядок оформления участия в аукционе и результатов торгов: аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке продажи имущества ликвидированного юридического лица в публичных торгах, утвержденным постановлением Совмина РБ от 8 января 2013 г. № 16 «О некоторых вопросах продажи имущества ликвидированного юридического лица». К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору аукциона в указанный в извещении срок заявления с приложением всех необходимых документов, зарегистрированное в журнале регистрации заявлений на участие в торгах, и заключившие с организатором торгов договор о задатке. С подробной информацией о порядке предоставления документов, образцами заявления на участие в аукционе и договора о задатке, а также правилах проведения аукциона можно ознакомиться на сайте организатора аукциона www.cpo.by

В случае признания торгов несостоявшимися в связи с тем, что заявление на участие в них было подано только одним участником либо для участия в них явился только один участник, возможна продажа предмета торгов этому участнику, по начальной цене, увеличенной на 5 %

Затраты и вознаграждение (от 1 % до 8 %) на организацию и проведение торгов возмещаются организатору аукциона участником торгов, с которым заключается договор купли-продажи в течение 5 дней со дня проведения торгов

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Контактные данные Тел.: +375 17-280-36-37; +375 29-317-95-42. E-mail: auction@cpo.by

Лот	Наименование	Начальная цена с учетом НДС 20 %, бел. руб.	Задаток, бел. руб.	Шаг аукциона, бел. руб.
1	Цистерна для воды	4 752,00	475,20	237,60
2	Дизельный комбайн для экскаватора ZX 200 в комплекте	7 776,00	777,60	388,80
3	Стойка ограждения, 24 шт.	388,80	38,88	19,44
4	Лазер ротационный GRL 500 HV+LR50	734,40	73,44	36,72
5	Станок BM 160-5C	4 428,00	442,80	221,40
6	Выборочная секционная Atlas Copco BT-90 в сборе 8 м. п.	2 700,00	270,00	135,00
7	Щаф электрический	831,60	83,16	41,58
8	Бетоносамосвал МК-260 ВР/ 220 (MU 320)	874,80	87,48	43,74
9	Бетономешалка МК-260/В	734,40	73,44	36,72
10	Нойтбук HP ProBook 4710s 500GB	205,20	20,52	10,26
11	Футболки трикотажные х/б, согласно списку 1: https://docs.google.com/document/d/1-wA002AndJpZJVEU-l0obArJIV2H57-Fedit?usp=drive_link&oid=107336927377324979075&tpof=true&sd=true	85,64	8,56	4,28
12	1. Лебедка электрическая KDJ1000E1; 2. Лебедка электрическая KDJ300E	1 987,20	198,72	99,36
13	1. Емкость для воды передвижная; 2. Емкость для воды передвижная	2 808,00	280,80	140,40
14	1. Лодка надувная KOT /в комплекте/; 2. Велосипед 26-210(2016) дорожный для взрослых с открытой рамой	469,80	46,98	23,49
15	1. Пылесос; 2. Комплект штюр, 7 шт.; 3. Телевизор «ГОРИЗОНТ» – 733Т-22; 4. Телевизор «ГОРИЗОНТ» – 733Т-22; 5. Печь микров. Midea MM820; 6. Обогреватель эл. масл. Термия 1,5 кВт / 220 В; 7. Радиатор масляный электрик; (2000 вт, 10 секций), 2 шт.; 8. Кронштейн КР-3У, 2 шт.; 9. Электрообогреватель 2 кВт (9 секций); 10. Клапан пожарного крана КПК-50-2; 11. Телевизор «ВМТЭР»; 12. Телевизор «Витязь» 37СТМ 730; 13. Багор (скручивающийся); 14. Нагреватель масляный ECO FHB20-11 PREMIUM (2,0 кВт, 11 реверс); 15. Пылесос LG 1500 W; 16. Цифровой фотоаппарат Canon P7; 17. Кувалда 5 кг; 18. Лом строительный; 19. Багор; 20. Бобышка 1/48-35-G1-A, 2 шт.; 21. СВЧ-печь Horizon 20MW700-1378В; 22. Талер колесо-кольцо RR 8, 6 шт.; 23. Пенноласт-плита ППТ-35 Н-А-Р-1500*1000*80, 0,09 м ² ; 24. Модульные ковер-решетка, 9 м ² ; 25. Щаф учет. распредел. ЭЩС 18-Н-У2.54	910,66	91,07	45,53
16	1. Светильник ЖКУ/ГКУ 03-150-001 УХЛ/ИПР54; 2. Светильник ЖКУ 16-70-001, 4 шт.; 3. Проектор ИО 04-500-001; 4. Мегаметр ЭСО202/21; 5. Щаф ША 011100А	864,22	86,42	43,21
17	1. Блоки 1,5-450-35-1 625*75*250, 0,69 м ² ; 2. Блоки 2,5-500-35-1 уп. в пленку стреч-хвд 625*250*249, 0,2 м ² ; 3. Блоки 2,5-500-35-1 625*500*249, 8,76 м ² ; 4. Лотки Л 7-8/2, 1,06 м ² ; 5. Плита П115-8, 6 шт.; 6. Фиксатор арматуры «Звездочка-35» (500 шт.), 4 упак.	920,30	92,03	46,02
18	1. Н-Ферма 1.8х1.4х1,5/башня/, 48 шт.; 2. Ферма СКХ01-33.000, 8 шт.; 3. Ферма СКХ01-33.000, 8 шт.; 4. Базов. блок вышки Вектор; 5. Поперечина СКХ01-34.000-01, 40 шт.	2 054,48	205,45	102,72
19	1. Угловая шлифмашина DWI-4257 КТ 1500 Вт 125 мм комплект для шлифования; 2. Нивелир лазерный со штативом Bosch GLL 2-50 со штативом в кор.; 3. Рейка для оптического нивелира АGR5	626,40	62,64	31,32
20	1. Сифон для умышленика бутыл. 1" 1/4x40/50 нерж. вып. С1015АИИ; 2. Умышленик Вектор 55 с отверстием /с крепл./	730,62	73,06	36,53
21	1. УЗО KM (30 mA), 2 шт.; 2. Кабель ВВГнг (А)-LS 5*95 мм, 87 м; 3. Провод ПВС-Т 2*1,5; 40 м; 4. Кабель ВВГнг (А)-LS 5*16 (ож)-0,66, 135 м; 5. Кабель ВВГнг (А)-LS 3*1,5ок (N,PE)-0,66, 50 м; 6. Провод ГИВТ 1-2, 2000 м; 7. Кабель волоконно-оптический ОКТМ-10-01-022-24-(2,7), 217 м; 8. Кабель АВВГ 4*120, 55 м; 9. Провод АГ 10, 6; 20 кг; 10. Провод силовой для электрических установок Пулв 1x10 силовой, 10 м; 11. Провод ПВ 4, 25 м; 12. Провод ПВ 10 черн., 300 м; 14. Кабель КГ 3*2,5, 31 м; 15. Кабель КГ 3*2,5, 33,7 м; 16. Кабель ВВГнг(А)-LS 1*150 мм, 72 м; 17. Кабель ВВГнг(А)-LS 1*150 мм, 257 м; 18. Кабель ТУТ WPT 4 пары Кат. 5е серый 305 метров, 1 бух.; 19. Лестница 3-х секц. 315/679/488 см 3х1 ступ. 18,3 кг. ITOSS Helper	37 434,01	3 743,40	1 871,70
22	1. Мегаметр ЭСО202/2-ГИВЕЛИР; 2. Щаф ВРУ М 061	496,80	49,68	24,84
23	1. Трансформатор сварочный ТДМ-252У2/220/380; 2. Трансформатор сварочный; 3. Насос погружной для грязной воды нерж. ECO DI-1301.1300 BT 23000 л/ч до 12 м	200,88	20,09	10,04
24	1. Строч канатный петлевой СКП г/л 3,2 тн/1,5 м; 2. Строч текстильный ленточный г/л 5,0 т/3,0 м, 4 шт.; 3. ДВБ ПГ 21-8	172,80	17,28	8,64
25	1. Сверло алмазное кольцевое 100х3,5х450 мм (корпус заказчика); 2. Сверло алмазное кольцевое 100х3,5х450 мм (корпус заказчика), 3 шт.; 3. Сверло алмазное кольцевое 100х3,5х450 мм (корпус заказчика); 4. Алмазное трубчатое сверло 152*24*3,5*7*13 1,1/4 ж/б 16.мкр.ая, 2 шт.	175,50	17,55	8,78
26	1. Отвод Firat 45*50, 2 шт.; 2. Муфта комбинированная ВР белая 25-3/4, 2 шт.; 3. Отвод Firat 90*25, 6 шт.; 4. Отвод Firat 90*50, 18 шт.; 5. Тройник Firat Ду25; 6. Муфта для внутр. канализации DN5, 10 шт.; 7. П/П Муфта перех. FIRAT Ду40*25, 2 шт.; 8. Тройник ПВХ ВК 50-50-45, 2 шт.; 9. Тройник ПВХ ВК50-50-88, 2 шт.; 10. Отвод ППВ внутр. канал. Dn.110*45, 18 шт.; 11. Переход НПВХ 160х110 наружная канализация, 1 шт.; 12. Муфта чугунная канал. б/н Ду 100 прямая, 4 шт.; 13. Отвод ч/к 135*50, 6 шт.	178,74	17,87	8,94
27	1. Дор. колесо /куриметр/ d=300мм; 2. Рейка дорожная универсальная Андор; 3. Теодолит Т30; 4. Каска защиты. Исток белая; 5. Штатив АТС-МР-3; 6. Рейка контрольный. 3000 мм Рф	772,42	77,24	38,62
28	1. Лестница аллюм.; 2. Лестница аллюм.; 3. Лестница аллюм. 3-хсекц. 325/741/533 см 3х12 ступ. 23,8 кг.; 4. Аргетат отопительный АО-ЭВО-3,24 кВт; 5. Нивелир лазерный линейный BOSCHGL 3-80P со штативом в кор	885,60	88,56	44,28
29	1. РЕЙКА ДОРОЖНАЯ РДУ-КОНДОР; 2. Виброрейка; 3. Виброрейка плавающая ВГЛ 3/220; 4. Нивелир РЛЛ-360; 5. Штатив АТС-МР-3; 6. Штатив АТС-МР-3; 7. Фонарь сигнальный ФС-4 (с батареек); 3 шт.; 8. Фонарь сигнальный ФС-4 (с батареек); 7 шт.	1 440,72	144,07	72,04
30	1. Аргетат отопительный АО-ЭВО; 2. Аргетат отопительный АО-ЭВО; 3. Аргетат отопительный АО-ЭВО; 4. Аргетат отопительный АО-ЭВО; 5. Аргетат отопительный АО-ЭВО; 6. Аргетат отопительный АО-ЭВО; 7. Аргетат отопительный АО-ЭВО; 8. Аргетат отопительный АО-ЭВО; 9. Аргетат отопительный АО-ЭВО; 10. Аргетат отопительный АО-ЭВО; 11. Аргетат отопительный АО-ЭВО; 12. Аргетат отопительный АО-ЭВО; 13. Аргетат отопительный АО-ЭВО	2 462,40	246,24	123,12
31	1. Стол 1934*1018*673; 2. Стол письм./бук/; 3. Стол конт. с выдвигн. полкой, 2 шт.	356,40	35,64	17,82
32	1. Трансформатор НТС 380/42 2,5 кВт; 2. Трансформатор НТС-2,5/2/42; 3. Трансформатор сварочный; 4. Трансформатор понижающий к виброрейке ТС3И-2,5 220-380/42; 5. Щиток сварщика с самозамыкающимся световым реле АС7500S	382,32	38,23	19,12
33	1. Муфта КОРСИС DN/D10 110, 56 шт.; 2. Манометр МТ-160 1,0 Мпа, 2 шт.; 3. Переход сварной ПЭ100 110*90 SDR17 укл. L0,3	142,78	14,28	7,14
34	1. Метал. ран. анкер 10*182, 10 шт.; 2. Счетчик электрической энергии CE 303 BY S31 543 JAVVZ; 3. Лампа накалив 230-60 Вт, 40 шт.; 4. Вибронаконечник 51; 5. Набор ключей комбинированный 20 пр.; 6. Анкерный болт с гайкой 12*200, 10 шт.; 7. Вилка 025 3P+PE, 5 шт.; 8. Штукатурка цементная (25 кг), 8 шт.	217,93	21,79	10,90
35	1. Нойтбук HP ProBook WD848EA 4520s i333M 15.6 3GB/320GB BLK PC; 2. Нойтбук HP ProBook 4710s VC436EA; 3. Микроволновка печь Samsung	328,32	32,83	16,42
36	1. Лестница высот. тел. VHR H37; 2. Трансформатор НТС 380/42 2,5 кВт; 3. Трансформатор НТС 2,5	204,12	20,41	10,21
37	1. Микроволновка печь Horizon 20MW700-1479ВН; 2. Печь микроволновая VT-1699 SR; 3. Печь СВЧ МШ-600	223,56	22,36	11,18
38	1. ТРАНСФОРМАТОР ТДМ-303 У2 380 в; 2. Сварочный аппарат V-1455 CE ПАКК; 3. Сварочный аппарат K 12035-1; 4. Сварочный аппарат V-145 S CE ПАКК	361,80	36,18	18,09
39	1. Принтер лазерный CANON I SENSYS LBP 212 dw 2221C006; 2. Многофункциональное устройство CANON I-Sensys MF 232 W 1418C043 (5395); 3. ПЭВМ DELTA I / GA H110M/ Intel G39390 2.9 /DDR4 4GB 2400/ SSD 120GB/InWin mATX400W/KB USB/MS USB; 4. ПЭВМ DELTA I / (V360/Intel i5-8500/DDR4 8GB 2400/ SSD Samsung 860EVO 250GB/QUADRO P600 Монитор LG24MP); 5. Компьютер в сборе PЭВМ DELTA I / SSD SAMSUNG 860EVO 250GB/RYZEN 3 3200G	881,28	88,13	44,06

В отношении лотов №№ 1–39 проводится первые повторные торги. **Стоимость снижена на 10 %.** Ранее публикация размещалась в газете «Звязда» № 107 (29789) от 07.06.2023, стр. 15.

Местонахождение лотов №№ 1, 2, 4, 6–12, 14–17, 30–32: Минская обл., Минский р-н, Боровлянский с/с, пос. Опытный, ул. Лагерная, 20; **лота № 39:** г. Минск, ул. Шафранская, д. 11, пом. 64; **лотов №№ 3, 5, 13, 18, 31:** Минская обл., Минский р-н, пос. Боровляны, ул. 40 лет Победы, 19

Дата и время проведения торгов 28 июля 2023 года в 12.00 (регистрация с 11.30 до 11.55) по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127

Срок приема заявлений и внесения суммы задатка С 10.00 17 июля 2023 года до 16.00 26 июля 2023 года

Условия для участия в торгах: 1. До подачи заявления необходимо внести задаток на р/с **BY36ALFA30122215570040270000**, код банка ALFABY2X, УНП 192789344. Получатель – ООО «Фрондера», назначение платежа: **ОТНР 40901** Задаток для участия в торгах по Лоту «___», ОАО «МИНСКВОДСТРОЙ», проводимых 28.07.2023.

2. Заявление на участие (на каждый лот отдельное) и необходимые документы (согласие о правах и обязанностях сторон в 2-х экземплярах (на каждый лот отдельное), копия платежного поручения о перечислении задатка, копия паспорта (стр. 31-33, действующая прописка); копия свидетельства о государственной регистрации – для ИП и юр. лица; документ, подтверждающий полномочия руководителя или представителя юр. лица, копия Устава – для юр. лица) принимаются в рабочие дни с 10.00 до 18.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127. Документы могут подаваться посредством направления почтой (220113, г. Минск, а/я 524) или личной подачи. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата и время получения организатором торгов оригинала заявления на участие в аукционе и полного пакета прилагаемых документов (в случае направления почтой – дата и время поступления документов на абонентский ящик организатора торгов). По вопросу подготовки необходимых документов для участия в аукционе обращаться по телефонам: +375293082897, +375293058650.

3. К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору торгов в указанный в извещении о проведении торгов срок заявление с приложением необходимых документов и зарегистрированные в журнале регистрации на участие в торгах. Победителем аукциона признается участник, предложивший в ходе торгов наивысшую цену. Результаты торгов формируются протоколом в день проведения торгов.

4. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, при согласии этого участника приоритеты предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %, комиссия в день проведения аукциона оформляет протокол о порядке предмета торгов этому участнику аукциона.

5. Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона (вознаграждение аукциониста и затраты по размещению публикации в газете) на основании счета-фактуры и акта в течение 5 (пяти) календарных дней со дня проведения аукциона. **Вознаграждение аукциониста – 7 % от конечной цены предмета торгов.**

Победитель аукциона (Претендент на покупку) должен подписать с Продавцом договор купли-продажи предмета торгов после возмещения затрат на организацию и проведение аукциона в течение 10 (десяти) календарных дней с момента подписания протокола о

Усходні гараскоп на наступны тыдзень

АВЕН. У цэлым справы пойдучэ лёгка, вы будзеце сябе добра адчуваць і практычна ва ўсіх пачынаннях чакае поспех. Могуць адбыцца важныя падзеі, якія закрануць інтарэсы сям'і і родных. Варта сур'ёзна задумацца пра маючы адбыцца адпачынак і пра фінансавы бок пытання. На працы не варта шмат пра сябе раскаваць, даючы калегам ежу для плёткаў. У чацвер не пачынайце новых спраў і праектаў, лепш завяршыце старыя.

ЦЯЛЕЦ. На першы план могуць выйсці праблемы кар'еры. Галоўнае — не рызыкаваць, не гаварыць лішняга і не пускацца ў авантуры. Не ўзвальвайце на сябе чужыя клопаты і праблемы, засяродзьцеся на сваіх справах. Аўторак, хутчэй за ўсё, стане днём небывалага энергетычнага ўздыму, калі вы многае паспееце зрабіць. У чацвер смела разлічвайце на дапамогу сяброў, а ў пятніцу, наадварот, праца ў адзіноце прынясе больш вынікаў. Выхадныя абяцаюць быць удалымі, асабліва калі адправіцеся за горад.

БЛІЗНЯТЫ. На гэтым тыдні вашы пачуцці здабудуць глыбіню, а думкі — вышыню. Асабліва удалы гэты час для прызначэння ў каханні, скаронні Музы. Але нават калі гэта вас не датычыцца, ёсць верагоднасць, што дзякуючы прылёву творчых сіл атрымаеце знайсці нестандартнае рашэнне ў складанай справе, прыдумаць штосьці арыгінальнае, што прынясе поспех і прыбытак.

РАК. Паспрабуйце зрабіць над сабой намаганне і добра адпачыце на гэтым тыдні. Бескарыслівае служэнне блізім і каханым, зразумела, — справа высокародная, але і ў гэтым трэба рабіць перапынкі. Не варта зачыквацца на пытаннях кар'еры і матэрыяльных выгодаў — лепш падумайце пра душу. Але некаторыя прадстаўнікі знака ўжо на гэтым тыдні зоймуцца маштабнымі пераўтварэннямі ў доме ці ў прафесіі.

ЛЕЎ. На гэтым тыдні ў вашым жыцці вельмі верагодныя пазітыўныя змены, якія, аднак, прыйдуць вельмі дробнымі крокамі. Тым не менш зрабіць вы паспееце вельмі многае, калі, вядома, возьмецеся за справу, не адкладаючы на доўгі час. У сераду правяціце гранічную асцярожнасць, гэта неспрыяльны дзень для калектыўнай дзейнасці. Цяпер наогул не час для інтэнсіўных зносін і спроб прафесійнага росту. Прывяціце выхадныя сустрэчы са сваякімі, сябрамі, зносінам з дзецьмі.

ДЗЕВА. Падобна, для вас прыйшоў час узвесці на трон поспеху і ўтрымацца на ім, але толькі не любой цаной. Калі адносіны скончыліся, паспрабуйце развітацца мірна. Правяціце асцярожнасць, магчымы інтрыг і за спінай. Прывяціце дастаткова часу свайму дому, стварыце ў ім утульную абстаноўку. У нядзелю з'явіцца шанец арганізаваць пікнік для ўсёй сям'і і сяброў.

ШАЛІ. Тыдзень можа быць складаным і супярэчлівым, наваліцца шмат разнастайных спраў, і вы, падобна, не будзеце ведаць, за якую з іх брацца ў першую чаргу. У панядзелак магчыма з'яўленне новага апекуна або новага начальніка, які будзе да вас прыхільны. Можна пачаць новы адлік у кар'еры. У сераду бясконцыя, хоць і удалыя паездкі і ўладжванні службовых праблем могуць выцягнуць з вас энергію. Пятніца, здаецца, будзе поўнай дзелавых перамоў і бясконцых сямейных спраў.

СКАРПІЁН. Хоціць так высока лётаць у аблоках, марачы аб нязбытным, лепш спусціцеся на зямлю і здабудзеце шчасце з каханым. Вы можаце дамагчыся шмат чаго, скарыўшы начальства, партнёраў і кліентаў цікавай ідэяй. Не забывайце пра дадзеныя вамі абяцанні, нават калі кампраміс з вашага боку можа абмежаваць свабоду. У канцы тыдня з'явіцца магчымасць

пазбавіцца праблем з дапамогай умення карыстацца інфармацыяй.

СТРАЛЕЦ. На гэтым тыдні не варта ператварацца ў пустэльніка — варта часцей бываць на важных дзелавых нарадах і сустрэчах. У аўторак не прарэчыце сваім інтуітыўным жаданням. Імкніцеся не спазняцца і не забываць аб важным. У чацвер не варта адстойваць пазіцыі па дробязях — вы можаце прапусціць штосьці больш істотнае. У нядзелю эмоцыі пагражаюць выплеснуцца праз край і напалохаць навакольных.

КАЗЯРОГ. Гэты тыдзень добры для бегу з перашкодамі. Вы сапраўды дойдзеце да фінішу. Намаганні акажуцца паспяховымі, зможаце выбрацца з балота бягучых праблем і заняцца больш прыемнымі справамі. У панядзелак пажадана не мітусіцца дарма і не пляткарыць, а тым больш не даваць пустых абяцанняў. У пятніцу будзеце асцярожныя і ўважлівыя пры выкананні прафесійных задач, у гэты дзень нельга кідаць пачатае.

ВАДАЛІЎ. На гэтым тыдні эгацэнтрызм — не ваш стыль. Вы, зразумела, захапляеце і вартыя ўсялякіх пахвал, але не трэба займацца выключна самалюбаваннем. Агледзьцеся — раптам камусьці з акружэння патрэбна ваша дапамога. Устрымайцеся ад крытыкі навакольных, калі не хочаце трапіць пад душ іх негатыву. Не варта зацягваць з вырашэннем праблем у чацвер: існуючая дробязь, адкладзеная на завтра, павернецца непаздэльным гуразам пасля.

РЫБЫ. На гэтым тыдні ваш поспех будзе залежаць ад уплўўнасці ў правільнасці свайго выбару і зладжанасці дзеянняў. У панядзелак нялёгка будзе далучыцца да працы. У аўторак не разлічвайце на іншых, усё рабіце самі, а калі не можаце, строга кантралюйце дзейнасць памагатыяў. У гэты дзень магчымы падман і скажэнне інфармацыі — паспрабуйце гэтага пазбегнуць. У выхадныя больш часу прывячайце сям'і і дзецям.

СЁННЯ

Месяц
Апошняя квадра
10 ліпеня.
Месяц у сусор'і Блізнят.

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	4.56	21.34	16.38
Віцебск —	4.39	21.31	16.52
Магілёў —	4.46	21.24	16.38
Гомель —	4.52	21.12	16.20
Гродна —	5.13	21.48	16.35
Брэст —	5.22	21.40	16.18

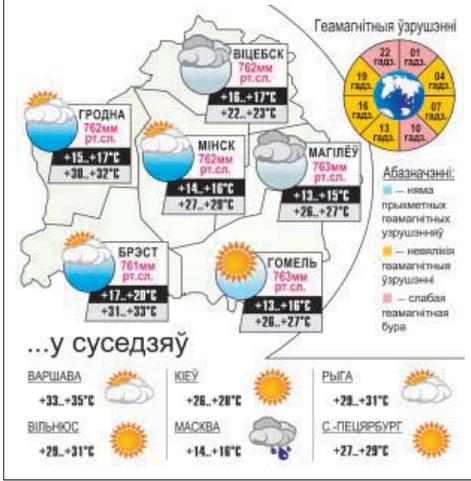
Імяніны

Пр. Ювеналія,
К. Генрыха, Давыда,
Уладзіміра.

Фота Андрэя ФЕАКІСТАВА.

ЗАЎТРА

...у суседзях

Даты Падзеі Людзі

15 ЛІПЕНЯ

1898 год — нарадзіўся Уладзімір Сцяпанавіч Кузняцоў, савецкі военачальнік, генерал-лейтэнант, удзельнік вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў у гады Вялікай Айчыннай вайны. Ганаровы грамадзянін Ваўкавыска і Рагачова.

1908 год — нарадзіўся Уладзімір Васільевіч Шабалоўскі, адзін з кіраўнікоў абароны Брэскай крэпасці.

1913 год — нарадзіўся (Віцебск) Венямін Аронавіч Цукерман, расійскі вучоны-фізік, вынаходнік, доктар фізіка-матэматычных навук, прафесар, Герой Сацыялістычнай Працы (1976). Удзельнік распрацоўкі і ўдасканалення савецкай ядзернай зброі. Лаўрэат Ленінскай прэміі (1957) і Дзяржаўнай прэміі СССР (1946, 1949, 1953, 1962).

У гэты ж год быў адкрыты Кобрынскі помнік, манумент у гонар перамогі рускіх войскаў у бітве пад Кобрынам (1912).

1918 год — нарадзіўся (Чарыкаўскі раён) Лаўрэнцій Васільевіч Дземянкоў, Герой Савецкага Саюза (1944).

1928 год — нарадзіўся Аляксандр Андрэевіч Шымкоў, беларускі вучоны ў галіне канструявання велікагрузнай колавай тэхнікі, доктар тэхнічных навук, прафесар. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР (1968, 1978).

1938 год — у Гомелі быў адкрыты Дзяржаўны лячэбны тэатр Беларусі (з 1950-га — у Мінску, з 2000-га — Беларускі дзяржаўны тэатр лялек).

У гэты ж год нарадзіўся Аляксандр Андрэевіч Шабалін, беларускі пісьменнік, публіцыст, заслужаны дзеяч культуры Беларусі.

1948 год — нарадзіўся Ігар Васільевіч Катляроў, беларускі сацыёлаг і палітолаг, дзяржаўны дзеяч, доктар сацыялагічных навук, кандыдат філасофскіх навук, прафесар.

1973 год — адкрыты мемарыяльны комплекс «Дальва».

1853 год — нарадзілася Марыя Мікалаеўна Ярмава, руская драматычная актрыса Малога тэатра. Яе імя носіць Маскоўскі драматычны тэатр.

1908 год — нарадзіўся Барыс Лявонцэвіч Гарбатаў, расійскі пісьменнік.

1918 год — нарадзіўся Бертрам Нэвіл Бракхаўз, канадскі фізік, лаўрэат Нобелеўскай прэміі па фізіцы (1994) за стварэнне нейтроннай спектраскапіі (сумесна з Кліфардам Шалам).

1943 год — Саўнаркам прыняў пастанову «Аб навучанні падлеткаў, якія працуюць на прадпрыемствах», у адпаведнасці з якім былі створаны школы працоўнай моладзі для навучання без адрыву ад вытворчасці.

МАР'ЯН ДУКСА:
«Свежыя навокал дэкарацыі, але той жа дзейсніца сюжэт».

УСМІХНЕМСЯ

Вельмі добры вартаўнічы сабака падзягае да парушальніка, радасна вілючы хвостом.

Інакш за горла яго не скапіць.

Мужчыны — хітрыя стварэнні. Сябрам гавораць: «Жанчына за рулём — як малпа з гранатай!» А як нап'юцца: «Зая, забяры мяне!»

